

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo odbrane/obrane

Босна и Херцеговина
Министарство одбране

ПРАВИЛНИК
ЗА ОЦЈЕНУ ЗДРАВСТВЕНЕ СПОСОБНОСТИ ЗА ВОЈНУ СЛУЖБУ
У МИНИСТАРСТВУ ОДБРАНЕ И ОРУЖАНИМ СНАГАМА БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сарајево, мај 2017. године

На основу члана 174. став (1) Закона о служби у Оружаним снагама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ”, број: 88/05, 53/07, 59/09, 74/10, 42/12 и 41/16) и члана 61. Закона о управи („Службени гласник БиХ”, број: 32/02 и 102/09), *д о н о с и м*

ПРАВИЛНИК
за оцјену здравствене способности за војну службу у Министарству
одбране и Оружаним снагама Босне и Херцеговине

ПОГЛАВЉЕ I – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.
(Предмет)

Овим Правилником прописују се врста здравствених прегледа, мјерила и критерији за утврђивање здравствене способности и поступак након оцјене здравствене способности за војна лица на служби у Министарству одбране БиХ (у даљњем тексту: МО БиХ) и Оружаним снагама Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: ОС БиХ), кадете, стипендисте и кандидате за пријем у војну службу у ОС БиХ.

Члан 2.
(Дефиниције)

Изрази кориштени у овом Правилнику имају сљедеће значење:

- a) **Здравствена способност** је стање психофизичке способности за обављање дужности у војној служби, која је утврђена према мјерилима и критеријима прописаним овим Правилником.
- b) **Овлаштена здравствена установа** је здравствена установа са којом је МО БиХ закључило уговор, а која испуњава услове у складу са релевантним прописима.

Члан 3.
(Родна равноправност)

Изрази кориштени у овом Правилнику који имају родно значење, без обзира користе ли се у мушком или женском роду, односе се једнако на мушки и женски род.

ПОГЛАВЉЕ II – ВРСТЕ ЗДРАВСТВЕНИХ ПРЕГЛЕДА

Члан 4. (Здравствени прегледи)

- (1) Здравствени преглед, у смислу овог Правилника, је преглед који обавља овлаштена здравствена установа са којом МО БиХ закључује уговор, у складу са прописима о јавним набавкама.
- (2) Надлежна љекарска комисија здравствене установе из става (1) овог члана (у даљем тексту: надлежна љекарска комисија) састоји се од предједавајућег и најмање два члана, од којих је један специјалиста медицине рада.
- (3) Надлежна љекарска комисија за оцјену здравствене способности пилота и другог летачког особља, поред чланова из става (2) овог члана у свом саставу мора имати и специјалисту ваздухопловне медицине или љекара специјалисту са одговарајућим сертификатом из области ваздухопловне медицине.
- (4) Надлежна љекарска комисија доноси налаз, оцјену и мишљење о здравственој способности коју потписује предједавајући комисије.
- (5) Здравствени преглед из става (1) овог члана обављају љекари специјалисти из области предвиђених чланом 10. овог Правилника.
- (6) Здравствени преглед садржи прегледе прописане чланом 10. овог Правилника и врши се у складу са специфичностима прописаним у Прилогу бр. 6, који је саставни дио овог Правилника.

Члан 5. (Врсте здравствених прегледа)

Здравствени прегледи су:

- a) претходни,
- b) периодични,
- c) ванредни.

Члан 6. (Претходни здравствени преглед)

Претходни здравствени преглед обавља се прије:

- a) пријема у војну службу,
- b) потписивања уговора о школовању кадета и уговора о стипендирању стипендиста, и
- c) потписивања уговора са кандидатима на обуци за пријем у професионалну војну службу.

Члан 7. (Периодични здравствени преглед)

- (1) Периодични преглед обавља се у сљедећим периодима:

- a) професионална војна лица прије продужења уговора, а према одлуци министра одбране,
- b) деминери, припадници јединице за НУС, пилоти и летачко особље, возачи моторних возила и лица која подлијежу санитарним прегледима у периодима одређеним важећим прописима, и
- c) стипендисти, по завршетку школовања.

(2) Периодични преглед стипендиста, по завршетку школовања, уједно је и претходни преглед прије пријема у професионалну војну службу.

Члан 8. (Ванредни здравствени преглед)

(1) Ванредни преглед обавља се:

- a) на захтјев старјешине на положају команданта самосталног батаљона, односно јединице истог или вишег нивоа,
- b) на приједлог надлежног љекара или психолога,
- c) приликом упућивања и по повратку војног лица из мисије подршке миру и другим активностима у иностранству,
- d) приликом упућивања на школовање или усавршавање изван БиХ, ако је то услов за школовање или усавршавање, и
- e) ако се професионално војно лице налази на боловању 6 мјесеци непрекидно, односно 12 мјесеци са прекидима у посљедње двије године.

(2) Захтјев за ванредни преглед доставља се линијом командовања и контроле Сектору за управљање персоналом МО БиХ.

Члан 9. (Понављање прегледа)

Ако је два или више прегледа, предвиђених члановима 6., 7. и 8. овог Правилника, потребно обавити у периоду од 6 мјесеци, исти се не понављају, осим прегледа који нису исти по садржају.

Члан 10. (Садржај здравственог прегледа)

(1) Здравствени преглед, начелно, обухвата:

- a) општи љекарски преглед,
- b) антропометријска мјерења,
- c) спиροметрију,
- d) лабораторијске анализе крви и урина (комплетна крвна слика, шећер у крви, седиментација, билирубин, трансaminaзе, мокраћна киселина, креатинин, уреа, триглицериди, холестерол и преглед урина са седиментом), уз обавезно: крвну групу, хепатитис маркере, тест на ХИВ и тест на психоактивне супстанце (ПАС тест),

- е) ДНК (само за лица која се упућују у војне мисије),
  - ф) рентгенограм срца и плућа у ПА позицији,
  - г) ехографију абдоминалних и урогениталних органа,
  - х) ЕКГ,
  - и) преглед интернисте,
  - ј) преглед неуролога,
  - к) преглед психијатра,
  - л) преглед оториноларинголога (аудиометрија и вестибулометрија),
  - м) преглед офталмолога,
  - н) психолошка испитивања која се састоје од:
    - 1) испитивања когнитивних способности,
    - 2) испитивања особина личности.
  - о) преглед стоматолога
    - 1) ортопан – панорама вилице,
    - 2) издавање стоматолошког картона.
  - п) гинеколошки преглед,
  - р) сви други специјалистички прегледи који су неопходни за доношење коначне оцјене здравствене способности за војну службу.
- (2) Садржај здравственог прегледа за сваку категорију војних лица, који се налази у Прилогу бр. 6 овог Правилника, одређује се уговором о вршењу здравствених прегледа између Министарства одбране БиХ и здравствене установе из члана 4. став (1), овог Правилника.
- (3) Здравствена способност кандидата за пријем у војну службу утврђује се на претходном здравственом прегледу, на основу мјерила и критерија из става (1) овог члана.
- (4) Здравствена способност припадника ОС БиХ на периодичном и ванредном прегледу утврђује се према мјерилима и критеријима из става (1) овог члана, прилагођеним природном опадању појединих функција у складу са животном доби припадника ОС БиХ.

Члан 11. **(Додатне претраге и прегледи)**

Надлежна љекарска комисија може препоручити обављање додатних претрага и прегледа неопходних за доношење коначне оцјене здравствене способности, у складу са предметним уговором.

ПОГЛАВЉЕ III – МЈЕРИЛА И КРИТЕРИЈИ ЗА УТВРЂИВАЊЕ ЗДРАВСТВЕНЕ СПОСОБНОСТИ

Члан 12. (Здравствена способност)

- (1) Здравствено способно за војну службу је лице чије је здравствено стање у складу с критеријима прописаним овим Правилником, а здравствено стање се утврђује здравственим прегледима из члана 10. овог Правилника.
- (2) Здравствена способност за војну службу утврђује се доношењем оцјене о здравственој способности.

Члан 13. (Мјерила и критерији за утврђивање здравствене способности)

- (1) Мјерила и критерије за утврђивање здравствене способности утврђује Министарство одбране на основу списка болести, рана, повреда, озлиједа, тјелесних мана, стања и недостатака, по коме се оцјењује здравствена способност професионалних војних лица на служби у Оружаним снагама, кандидата за пријем у професионалну војну службу, кадета и стипендиста.
- (2) Списак из става (1) овог члана, усклађен је са Међународном класификацијом болести (МКБ) X ревизија и налази се у Прилогу бр. 1 овог Правилника и његов је саставни дио.
- (3) Списак из става (1) овог члана, МО БиХ доставља надлежним комисијама за оцјену здравствене способности.

Члан 14. (Љекарске комисије)

- (1) Оцјену здравствене способности за војну службу утврђује надлежна првостепена љекарска комисија здравствене установе доношењем налаза, оцјене и мишљења, а са којом МО БиХ има склопљен уговор.
- (2) У поступку по жалби на оцјену Комисије из става (1) овог члана, рјешава другостепена комисија. Другостепена комисија је надлежна љекарска комисија здравствене установе са којом МО БиХ има склопљен уговор, а која, у складу са тим уговором, дјелује као другостепени орган.
- (3) Лица из састава првостепене комисије не могу бити чланови другостепене комисије.
- (4) Начелник ЗШ ОС БиХ одређује лица из ОС БиХ која ће пружати административну подршку у раду Комисија из става (1) и (2) овог члана.
- (5) Трошкове поступка по жалби из става (2) овог члана, који укључују и медицинске трошкове, сноси подносилац жалбе. Ако се жалба покаже основаном, трошкови које је сносио жалилац се надокнађују на начин прописан уговором са здравственом установом.

Члан 15.
(Оцјена здравствене способности)

- (1) Здравствена способност војних лица на служби утврђује се оцјеном: „способан“, „ограничено способан“ или „неспособан“, а за кандидате за пријем у војну службу, кадете и стипендисте, утврђује се оцјеном „способан“ или „неспособан“.
- (2) Налаз, оцјену и мишљење у вези здравствене способности за војну службу, овлаштена здравствена установа доноси у довољном броју истовјетних примјерака у року од 8 дана од дана завршека здравственог прегледа, а најкасније у року од 30 дана, уз образложење овлаштене здравствене установе у писаној форми о разлозима кашњења.
- (3) Изузетно, због немогућности доношења оцјене способности војног лица у роковима предвиђеним ставом (2) овог члана надлежна љекарска комисија може обуставити поступак доношења оцјене здравствене способности за војну службу до окончања потребних додатних медицинских дијагностичких процедура. Додатне медицинске дијагностичке процедуре се врше путем система јавног здравства.
- (4) Оцјена здравствене способности у процесу пријема у војну службу доставља се Комисији за избор путем тима за испомоћ у реализацији здравствених прегледа, који формира начелник Заједничког штаба ОС БиХ.
- (5) Оцјена здравствене способности за кадете и стипендисте доставља се Комисији за избор препоручено поштом или непосредним преузимањем од лица са овлаштењем начелника Заједничког штаба.
- (6) Оцјена здравствене способности за деминере, припаднике јединице за НУС, пилоте и летачко особље, возаче моторних возила, доставља се у надлежне команде и јединице препоручено поштом или непосредним преузимањем од лица са овлаштењем начелника Заједничког штаба.
- (7) Оцјена здравствене способности за професионална војна лица на школовању или усавршавању доставља се Заједничком штабу препоручено поштом или непосредним преузимањем од лица са овлаштењем начелника Заједничког штаба.
- (8) Налаз, оцјена и мишљење, донесени у поступку ванредне оцјене здравствене способности за војну службу, доставља се надлежном старјешини који је покренуо поступак препоручено поштом или непосредним преузимањем од оцјењиваног лица.
- (9) „Налаз, оцјена и мишљење“ доноси се на јединственом обрасцу (Прилог бр. 5) који је саставни дио овог Правилника.

Члан 16.
(Жалбени поступак)

- (1) Оцјена здравствене способности из члана 15. став (3) и (4) овог Правилника је коначна.
- (2) За оцјене здравствене способности из члана 15. став (5), (6) и (7) овог Правилника, допуштена је жалба другостепеној комисији из члана 14. став (2) овог Правилника.
- (3) Жалбу на оцјену првостепене љекарске комисије из члана 14. став (1) овог Правилника војно лице изјављује, у року од 8 дана, МО БиХ линијом командовања и контроле.

(4) Другостепена љекарска комисија из члана 14. став (2) доноси своју оцјену у року од 8 дана од дана достављања жалбе од стране МО БиХ.

**Члан 17.
(Надлежност)**

Планирање, уговарање, организацију, евиденцију и надзор над провођењем здравствених прегледа кандидата и припадника ОС БиХ обављају надлежне организацијске јединице МО БиХ и ОС БиХ.

**Члан 18.
(Упућивање на здравствене прегледе)**

- (1) Кандидате и припаднике МО БиХ и ОС БиХ на здравствене прегледе упућује Сектор за управљање персоналом МО БиХ.
- (2) Процедуре за упућивање на здравствене прегледе и обрасци који нису прописани овим правилником, регулишу се стандардним оперативним процедурама које доноси начелник Заједничког штаба ОС БиХ.
- (3) Евиденцију о обављеним здравственим прегледима води Команда за управљање персоналом ОС БиХ (у даљњем тексту: КУП), у оквиру Главне евиденције персонала.

**Члан 19.
(Поступак након оцјене здравствене способности)**

- (1) Ако су кандидати на обуци, кадети и стипендисти оцијењени неспособним за војну службу, прекида се поступак њиховог одабира за школовање и пријема у војну службу.
- (2) Ако је професионално војно лице оцијењено неспособним или ограничено способним за упућивање на школовање или усавршавање, те упућивање у мисију подршке миру или другу активност у иностранству, обуставља се поступак његовог упућивања.
- (3) Деминери, припадници јединице за НУС, пилоти и летачко особље и возачи моторних возила који су оцијењени неспособним за обављање своје дужности, прераспоређују се на дужности у складу са преосталом способношћу.
- (4) Ако је војно лице оцијењено оцјеном ограничено способан за војну службу, осигурава му се премјештај и постављење или постављење у складу са измијењеним здравственим способностима. У случају да лице не прихвати премјештај и постављење или постављење у складу са измијењеним здравственим способностима, ставља се у стање у току службе „на располагању“ и упућује се на оцјену радне способности у складу са ентитетским прописима.
- (5) Професионално војно лице оцијењено неспособним за војну службу ставља се у стање у току службе „на располагању“ по основу умањене здравствене способности за војну службу у складу са законом.
- (6) МО БиХ доноси акт којим се налаже професионалном војном лицу из става (5) овог члана подношење захтјева за покретање поступка оцјене радне способности у складу са ентитетским прописима. Професионално војно лице је дужно, надлежном ентитетском тијелу за оцјену радне способности, приложити сву релевантну

документацију насталу у поступку оцјењивања здравствене способности. Оцјена представља основ за покретање поступка пензионисања код надлежног фонда пензијско инвалидског осигурања.

- (7) Ако професионално војно лице не поступи по акту МО БиХ, поступак за оцјену радне способности, у складу са ентитетским прописима, покреће МО БиХ.
- (8) Трошкове поступка за оцјену радне способности, у складу са ентитетским прописима, сноси Министарство одбране које је покренуло иницијативу за покретање поступка.
- (9) Лицу које не прихвати премјештај узрокован измијењеним здравственим способностима, након истека периода стања у току службе „на располагању“, престаје војна служба.

ПОГЛАВЉЕ IV– ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 20. (Завршне одредбе)

(1) Списак болести рана, повреда, тјелесних мана, стања и недостатака по коме се оцјењује здравствено стање и психофизичка способност војних лица, кадета, стипендиста и кандидата за пријем у војну службу, са објашњењем (Прилог бр. 1), Норме физичке развијености кандидата, кадета и стипендиста (Прилог бр. 2), Оцјена ухрањености према одступању стварне од идеалне тјелесне масе (Прилог бр. 3), Табела стандардних просјечних вриједности виталног капацитета и форсираног експираторног волумена у секунди (Прилог бр. 4), Налаз, оцјена и мишљење (Прилог бр. 5) и Садржај здравствених прегледа у односу на категорију лица (Прилог бр. 6), налазе се у прилогу овог Правилника и његов су саставни дио.

(2) На сва питања која се односе на процјену здравствене способности за војну службу, а која нису регулисана овим Правилником, примјењују се релевантни прописи у Босни и Херцеговини.

Члан 21. (Ступање на снагу)

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објаве у „Службеном гласнику БиХ“.

Број: 10-02-3-3032-33 /16
Сарајево, 22.05.2017. године

МИНИСТАР

Марина Пендеш

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo odbrane/obrane

Bosna и Херцеговина
Министарство одбране

**СПИСАК БОЛЕСТИ, РАНА, ПОВРЕДА, ТЈЕЛЕСНИХ МАНА, СТАЊА И НЕДОСТАТАКА
ПО КОМЕ СЕ ОЦЈЕЊУЈЕ ЗДРАВСТВЕНО СТАЊЕ И ПСИХОФИЗИЧКА СПОСОБНОСТ
ВОЈНИХ ЛИЦА, КАДЕТА, СТИПЕНДИСТА И КАНДИДАТА ЗА ПРИЈЕМ У ВОЈНУ СЛУЖБУ,
СА ОБЈАШЊЕЊЕМ**

Сарајево, мај 2017. године

О Б Ј А Ш Њ Е Њ Е

за примјену Списка болести, рана, повреда, озледа, тјелесних мана, стања и недостатака по коме се оцјењује здравствена способност војних лица на служби у Министарству одбране и Оружаним снагама Босне и Херцеговине, кадета, стипендиста и кандидата за пријем у професионалну војну службу (у даљњем тексту: Списак болести).

Списак болести усклађен је са Међународном класификацијом болести, према X ревизији из 1996. године. Шифре болести су уписане у посебној колони.

Легенда појединих скраћеница дата је на почетку Списка болести.

Објашњење за поједине тачке и подтачке дато је уз исте гдјегод је то било потребно.

При давању приједлога, односно оцјене способности, љекари специјалисти треба да се придржавају критеријума који су дати у Списку болести, узимајући при томе у обзир и објективно здравствено стање и дужност коју војно лице обавља или треба да обавља. При оцењивању сваког појединца узима се у обзир, прије свега, функционална способност сваког органа или цијелог организма.

Оцјена здравствене способности војног лица може бити:

- способан за војну службу у Оружаним снагама
- ограничено способан за војну службу у Оружаним снагама (само за војна лица),
- неспособан за војну службу у Оружаним снагама.

Као "способни" оцјењују се војна лица, кандидати за пријем у војну службу, кадети и стипендисти који у односу на своје здравствено стање, могу да обављају било коју дужност у свом ролу - служби.

Као "ограничено способни" оцјењују се војна лица која не могу због свог здравственог стања да обављају неке послове у оквиру свог рода - службе или те послове обављају мање ефикасно, односно лица којима је неопходан одређени степен заштите да не би дошло до даљег умањања здравствене способности.

При доношењу оцјене "ограничено способан" за војна лица, надлежна љекарска комисија, даје и ближу одредбу на шта се та ограничена способност односи према словним ознакама из легенде и то:

(а) Ограничена способност подразумијева неспособност за обављање сљедећих, претежно физичких послова или дужности:

1. маршевање преко 6 километара;
2. теренске вјежбе;
3. логоровање;
4. послови који захтијевају спретност руку и шаке;
5. послови који захтијевају принудни положај;
6. обавезни дио физичког вјежбања;
7. провјера физичке способности;
8. рад у подземним објектима;
10. одређене врсте дежурства (према одредбама Правила службе), и
11. други послови.

b) Ограничена способност због умањене функције вида
подразумијева неспособност за обављање сљедећих дужности:

1. све дужности који захтијевају добар вид;
2. рад на средствима везе;
3. рад са јаким изворима свјетлости, и
4. други послови.

ц) Ограничена способност због умањене функције слуха
подразумијева неспособност за обављање сљедећих дужности:

1. све дужности који захтијевају добар слух;
2. рад на средствима везе;
3. послови или дужности који захтијевају јасан говор;
4. послови у којима се јавља бука и вибрација, и
5. други послови.

д) Ограничена способност због подложности штетном
дјеловању радне средине и климатских услова подразумијева
неспособност за обављање сљедећих дужности:

1. дужности у којима се јавља бука и вибрација;
2. рад са изворима јонизујућег и другог зрачења;
3. послови у којима се развија прашина;
4. послови у којима има дима и гасова;
5. послови у којима постоји изложеност неповољним метео условима;
6. послови у којима постоји повећан или снижен атмосферски притисак;
7. рад са јаким изворима свјетлости, и
8. други послови.

е) Ограничена способност због умањених осталих функција
подразумијева неспособност за обављање неких послова или дужности који нису напријед наведене, а о њима одлучује надлежна лџкарска комисија.

У свим случајевима одређивања ограничене способности и врсте ограничења у налазу, оцјени и мишљењу уписују се само они послови и дужности које оцјењено лице обавља или треба да обавља у оквиру своје формацијске дужности (не набрајати оне послове и дужности које лице иначе не обавља).

Као "неспособни за војну службу" оцјењују се она лица које не могу, без штете по своје здравље, да обављају ниједан или већину послова односно дужности свога рода – службе. **Оцјену неспособан за војну службу** надлежна лџкарска комисија може донијети и у случају када за једно лице постоје приједлози за више од 3 ограничења и то када је у предложеним тачкама Списка болести предвиђена могућност ограничено способан или неспособан.

Војном лицу на служби у Министарству одбране и Оружаним снагама Босне и Херцеговине за која овлаштена лџкарска комисија донесе налаз оцјену и мишљење "неспособан за војну службу" престаје војна служба.

Када се даје мишљење из домена психијатрије, умјесто ријечи "болест" употребљавати "душевни поремећај" или "поремећај понашања".

При оцјењивању здравствене способности кадета на војним академијама, даје се и једно од следећих мишљења:

- 1) оболио, рањен, повријеђен или озлијеђен за вријеме школовања у својству кадета на војној академији;
- 2) оболио прије ступања у војну школу, али се болест погоршала за вријеме школовања у војној школи;
- 3) оболио, рањен, повријеђен или озлијеђен прије ступања у војну школу у својству кадета војне академије - ученика средње војне школе, а обављање дужности у војној школи није проузроковало погоршање болести;
- 4) не може се поуздано закључити да је болест настала за вријеме школовања у војној школи, али се иста испољила у току школовања.

Приликом давања мишљења оцјене способности даје се и мишљење о томе да ли је рана, повреда или озлиједа настала у обављању службе или у вези са службом, односно да ли је болест или погоршање болести непосредна посљедица обављања војне службе.

Л Е Г Е Н Д А :

С – Способан за војну службу

ОС - Ограничено способан за војну службу

Н – Неспособан за војну службу

(а) - Умањене физичке и функционалне способности

(б)- Умањена функција вида

(с) - Умањена функција слуха

(д)- Подложност штетном дјеловању радне средине и климатских услова

(е) - Умањене остале функције

I. ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ И ПАРАЗИТАРНЕ БОЛЕСТИ (A00-B99)

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење за оцјену способности ПВЛ и кандидата
1.1	A01.0	Трбушни тифус, тежи клинички облици са компликацијама	С	Н (С)	Процјена тежине клиничке слике и компликација врши се испитивањем у клиничко-болничким установама. За кандидате се доноси оцјена "способан" ако је од почетка болести прошло најмање годину дана.
1.2	A01.1-A02.9	Инфекције узроковане салмонелама, тежи клинички облици са компликацијама	С	Н (С)	Процјена тежине клиничке слике и компликација врши се испитивањем у клиничко-болничким установама. За кандидате се доноси оцјена "способан" ако је од почетка болести прошло најмање годину дана.
1.3	A03	Схигеллосис, тежи клинички облици са компликацијама	С	Н (С)	Процјена тежине клиничке слике и компликација врши се испитивањем у клиничко-болничким установама. За кандидате се доноси оцјена "способан" ако је од почетка болести прошло најмање годину дана.
1.4	A04	Друге инфекције цријева узроковане бактеријама, тежи клинички облици са компликацијама	С	Н (С)	Процјена тежине клиничке слике и компликација врши се испитивањем у клиничко-болничким установама. За кандидате се доноси оцјена "способан" ако је од почетка болести прошло најмање годину дана.
2.1	A15.0-A15.2, A15.5, A15.9, A16.0	Туберкулоза плућа активна, ново откривена	С	Н (С)	Туберкулоза се мора доказати бактериолошко-хистолошким налазом. Под инактивном туберкулозом подразумијева се излијечена туберкулоза уколико је од завршеног лијечења прошло најмање годину дана. Оцјена «способан» за кандидате се може донијети ако не постоје трајне посљедице и функционална оштећења, а да је од завршетка лијечења прошло најмање четири године.
2.2	A15.0-A15.2, A15.5, A15.9, A16.0	Туберкулоза плућа активна, хронична, рецидивирајућа, бациларна	Н	Н	Туберкулоза се мора доказати бактериолошко-хистолошким налазом. Под инактивном туберкулозом подразумијева се излијечена туберкулоза уколико је од завршеног лијечења прошло најмање годину дана.
2.3	A15.5	Туберкулоза гркљана, душника и душнице	С	Н	Туберкулоза се мора доказати бактериолошко-хистолошким налазом.
2.4	A15.6, A16.5	Туберкулозно запаљење поребрице са изливом (једнострано или обострано)	С	Н (С)	Туберкулоза се мора доказати бактериолошко-хистолошким налазом. Под инактивном туберкулозом подразумијева се излијечена туберкулоза уколико је од завршеног лијечења прошло најмање годину дана. Оцјена "способан" за кандидате се може донијети ако не постоје трајне посљедице и функционална оштећења, а да је од завршетка лијечења прошло најмање четири године.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ИВЛ*	Кандидати*	Објашњење за оцјену способности ИВЛ и кандидата
2.5a	A17	Туберкулоза можданица и централног нервног система, активна	Н/ОС (a)	Н	Туберкулоза можданица, централног нервног система, обзиром на патогенезу и последице које могу да остане, оцјена се даје по завршеном лијечењу, према исходу лијечења. Када последице нису нарочито изражене оцјенују се "ограничено способним", а са већим функционалним поремећајима оцјенују се као "неспособни".
2.5b	A17	Туберкулоза можданица и централног нервног система, инактивна, без последица	С	Н (С)	Туберкулоза се мора доказати бактериолошко-хистолошким налазом. Под инактивном туберкулозом подразумева се излијечена туберкулоза уколико је од завршеног лијечења прошло најмање годину дана. Оцјена "способан" за кандидате се може донијети ако не постоје трајне последице и функционална оштећења, а да је од завршетка лијечења прошло најмање четири године.
2.5ц	A17	Туберкулоза можданица и централног нервног система, инактивна, са утврђеним трајним последицама	Н	Н	
2.6	A18.3 K93	Туберкулоза цријева, перитонеума и мезентеријалних жлијезда	С/ОС (a)	Н	Туберкулоза перитонеума и мезентеријалних жлијезда с обзиром на патогенезу и последице које могу да остане, оцјена се даје по завршеном лијечењу, према исходу лијечења.
2.7	A18.0	Туберкулоза костију и зглобова, еволутивни облик обољења без обзира на локализацију	С/ОС (a)	Н	
2.8	A18.0	Туберкулоза костију и зглобова, инактивни облик, без функционалних оштећења	С	Н	
2.9	A18.0	Туберкулоза костију и зглобова, активни облик, са функционалним оштећењем или са разним тежим деформацијама	Н/ОС (a)	Н	
2.10	A18.0	Туберкулоза кичме	ОС (a)/Н	Н	
2.11a	A18.1	Туберкулоза потпуно мокрајног система, активна	ОС (a)	Н	Дијагноза туберкулозе потпуно мокрајног система мора да буде документована налазом туберкулозног бактерија, у мокраћи или хистолошким налазом извађеног обољелог органа.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење за оцјену способности ПВЛ и кандидата
2.116	A18.1	Туберкулоза полно мокраћног система, инактивна, без посљедица	C/OC (a)	Н	Дијагноза туберкулозе полно мокраћног система мора да буде документована налазом туберкулозног бацила, у мокраћи или хистолошким налазом извађеног обољелог органа.
2.11ц	A18.1	Туберкулоза полно мокраћног система, инактивна, са утврђеним трајним посљедицама	Н/OC (a)	Н	Дијагноза туберкулозе полно мокраћног система мора да буде документована налазом туберкулозног бацила, у мокраћи или хистолошким налазом извађеног обољелог органа. Оцјена се доноси и по тачкама 257 и 258 Списка.
2.12	A18.4	Туберкулоза коже и поткожног ткива, активна	C/OC (a)	Н (C)	Процјена тежине клиничке слике и компликација врши се испитивањем у клиничко-болничким установама. За кандидате се доноси оцјена "способан" ако је од почетка болести прошло најмање годину дана.
2.13	A15.4, A16.3, A18.2	Туберкулоза лимфних жлијезда, активна	C/OC (a)	Н	Процјена тежине клиничке слике и компликација врши се испитивањем у клиничко-болничким установама.
2.14a	A18.5 A18.6	туберкулоза лимфних жлијезда, активна	c/oc (a)	Н	процјена тежине клиничке слике и компликација врши се испитивањем у клиничко-болничким установама.
2.14б	A18.5 A18.6	Туберкулоза ока и уха, инактивна, без посљедица	C	Н	Способност се одређује према функцији вида, односно слуха.
2.14ц	A18.5 A18.6	Туберкулоза ока и уха, са утврђеним трајним посљедицама	Н/OC		Туберкулоза ока и уха, са утврђеним трајним посљедицама
2.15a	A18.8	Туберкулоза перикарда, активна форма	C/OC (a)	Н	Процјена тежине клиничке слике и компликација врши се испитивањем у клиничко-болничким установама.
2.15б	A18.8	Туберкулоза перикарда, инактивна форма, без посљедица	C	Н	
2.15c	A18.8	Туберкулоза перикарда, инактивна форма, са утврђеним трајним посљедицама	Н/OC		Туберкулоза перикарда, инактивна форма, са утврђеним трајним посљедицама
2.16	A18.8	Туберкулоза меких ткива усне шупљине, активна	C/OC (a)	Н	ТБЦ меких ткива се мора доказати бактериолошко-хистолошким налазом. Она је обично секундарна, те се оцјена доноси према исходу локалног и примарног обољења
2.17	A19.0	Дисеминована туберкулоза више серозних опни, активна	Н/OC (a)	Н	Под дисеминованом ТБЦ више серозних опни подразумева се ТБЦ процес, који је захватио поред плеуре и друге серозне опне.
3.1	B90.9	Посљедице туберкулозе плућа, плусуре и њиховог лијечења, инактивна тбц, са оштећењем функције плућа лаког степена	C	Н	Под оштећењем функције плућа лаког степена подразумева се остварен ВК од 65-79% у односу на теоријску вредност или смањење количника оствареног и табличног односа ФсВл/ВК од 89% до 70% или повећања отпора (Рг) од 0.3-0.59 кПа/л/сек. или остварени максимални експираторски притоци од 50-40%, са нормалним вредностима гасова артеријске крви.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење за оцјену способности ПВЛ и кандидата
3.2	B90.9	Посљедице туберкулозе плућа, плесуре и њиховог лијечења, инактивна тбц, са оштећењем функције плућа средњег степена	ОС (ад)	Н	Под оштећењем функције плућа средњег степена подразумева се остварен ВК од 64-50% у односу на табличну (теоријску) вриједност или количник оствареног и табличног односа ФеВл/ВК од 69-50% или вриједност отпора (Рт) од 0.6-0.99 кПа/л/сек, или остварени максимални експираторски протоци од 39-25%, са нормалним вриједностима гасова артеријске крви у миру.
3.3.	B90.9	Посљедице туберкулозе плућа, плесуре и њиховог лијечења, инактивна тбц, са оштећењем функције плућа тешког степена	Н	Н	Под оштећењем функције плућа тешког степена подразумева се остварен ВК испод 50% или количник оствареног и табличног односа ФеВл/ВК мањи од 50% или вриједност отпора (Рт) већа од 0,99 кПа/л/сек или остварени максимални експираторски протоци мањи од 25%, поремећај гасова артеријске крви у миру или под оптерећењем.
4.1	A21	Туларемиа	С/ОС (а)	Н (С)	Процјена облика и тежине клиничке слике и утврђивање трајних посљедица оболелих од туларемије се врши у клиничко-болничким установама на основу клиничко-лабораторијских и морфолошких испитивања. За кандидате се оцјена «способан» може донијети ако је од почетка болести прошло најмање годину дана, а није утврђено постојање трајних посљедица, односно функционалних поремећаја.
4.2а	A22	Antrax, кожни облик	С/ОС (а)	Н (С)	Процјена облика и тежине клиничке слике и утврђивање трајних посљедица оболелих од антракса се врши у клиничко-болничким установама на основу клиничко-лабораторијских и морфолошких испитивања. За кандидате се оцјена «способан» може донијети ако је од почетка болести прошло најмање годину дана, а није утврђено постојање трајних посљедица, односно функционалних поремећаја.
4.2б	A22	Antrax, системски облик, непосредно послједице лијечења	ОС (а)	Н	Процјена облика и тежине клиничке слике и утврђивање трајних посљедица оболелих од антракса се врши у клиничко-болничким установама на основу клиничко-лабораторијских и морфолошких испитивања.
4.2ц	A22	Antrax, sistemski oblik, sa utvrđenim trajnim posljedicama	Н	Н	Процјена облика и тежине клиничке слике и утврђивање трајних посљедица оболелих од антракса се врши у клиничко-болничким установама на основу клиничко-лабораторијских и морфолошких испитивања.
4.3а	A23	Бруцелоза, непосредно послједице лијечења	С/ОС (а)	Н (С)	Процјена облика и тежине клиничке слике врши се у клиничко-болничким установама. Уколико не постоје функционална оштећења може се донијети оцјена "способан".
4.3б	A23	Бруцелоза, са функционалним оштећењима	Н/ОС (а)	Н	Процјена облика и тежине клиничке слике врши се у клиничко-болничким установама.
4.4	A27	Лептоспироза, тежи клинички облици	Н/ОС (а)	Н	Процјена облика и тежине клиничке слике врши се у клиничко-болничким установама.
5.1	A30	Лепта	Н	Н	
6.1	A35	Tetanus	С/ОС (а)	Н	

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење за оцјену способности ПВЛ и кандидата
7.1	A38	Сарлах, тежак облик са компликацијама	C/OC (a)	Н	Потврда тежине клиничке слике и утврђивање компликација се врши у клиничко-болничким установама на основу клиничко-лабораторијских и морфолошких испитивања.
8.1	A39, Г00-Г01, Г04.2, Г05.0, Г06-Г09	Инфекције нервног система, непосредно после лијечења	C/OC (a)	Н	Искључују се бактеријска обољења ЦНС и можданица проузрокована туберкулозним бацилом, бруцеллама и лептоспирима. Утврђивање трајних посљедица се врши у клиничко-болничким установама. Оцјена "способан" доноси се ако нема функционалних посљедица.
8.2	A39, Г00-Г01, Г04.2, Г05.0, Г06-Г09	Инфекције нервног система, са утврђеним трајним посљедицама	Н	Н	Искључују се бактеријска обољења ЦНС и можданица проузрокована туберкулозним бацилом, бруцеллама и лептоспирима. Утврђивање трајних посљедица се врши у клиничко-болничким установама.
9.1	A40-A41	Сепса, непосредно после лијечења	С	Н	Дијагноза сепсе се поставља у клиничко-болничким установама на основу дефинисаних клиничко-лабораторијских параметара.
9.2	A40-A41	Сепса, са утврђеним трајним посљедицама	Н/OC (a)	Н	
10.1	A69.2	Лајмска болест, рана фаза, мигрирајући еритем	С	Н (C)	
10.2	A69.2	Лајмска болест, рана фаза, захватање других органа и органских система, са или без мигрирајућег еритема	C/OC (a)	Н	Дијагноза стадијума обољења и захваћеност појединих органа и система се одређују у клиничко-болничким установама на основу анамнестичких, клиничко-лабораторијских и морфолошких критеријума.
10.3	A69.2	Лајмска болест, касна фаза	Н	Н	Дијагноза стадијума обољења и захваћеност појединих органа и система се одређују у клиничко-болничким установама на основу анамнестичких, клиничко-лабораторијских и морфолошких критеријума.
11.1	A78	Febris Q, теже и протраховне форме, непосредно после лијечења.	OC (a)	Н	Облик Q грознице, тежина клиничке слике, ако и постојање трајних посљедица се одређују у клиничко-болничким установама на основу клиничко-лабораторијских и морфолошких критеријума.
11.2	A78	Febris Q, теже и протраховне форме, са утврђеним трајним посљедицама.	Н	Н	Облик Q грознице, тежина клиничке слике, ако и постојање трајних посљедица се одређују у клиничко-болничким установама на основу клиничко-лабораторијских и морфолошких критеријума.
12.1	A50	Конгенитални сифилис	Н	Н	
12.2	A51.0	Рани сифилис, примарни	C/OC (a)	Н	
12.3	A51.3	Рани сифилис, секундарни	OC (a)	Н	
12.4	A51.5	Латентни сифилис	OC (a)	Н	
12.5	A52.3, A52.0	Сифилис нервног и кардиоваскуларног система	Н	Н	Укључују се: прогресивна парализа, табес дорзалис, генерализована пареза и друге форме сифилиса ЦНС.
13.1	A54	Инфекција гонококом, акутна и хронична	C/OC (a)	Н	

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење за оцјену способности ПВЛ и кандидата
14.1	A55	Lymphogranuloma venereum	C/OC (a, e)	Н	
15.1	A57	Ulcus molle	C/OC (a, e)	Н	
16.1	A58	Granuloma inguinale	OC (a, e)	Н	
17.1	A80-A89, Г02.0, Г05.1	Инфекције нервног система, тежи клинички облици, непосредно после лијечења	C/OC (a)	Н	Утврђивање трајних последица се врши у клиничко-болничким установама. Оцјена "способан" се доноси уколико не постоје трајне неуролошке последице.
17.2	A80-A89, Г02.0, Г05.1	Инфекције нервног система, тежи клинички облици, са утврђеним трајним последицама	Н	Н	Утврђивање трајних последица се врши у клиничко-болничким установама.
18.1	A90-A99	Хеморагијска грозница, тежи клинички облици, непосредно после лијечења	С	Н	Утврђивање трајних функционалних поремећаја се врши у клиничко-болничким установама.
18.2	A90-A99	Хеморагијска грозница, тежи клинички облици, непосредно после лијечења, са утврђеним трајним последицама	Н/OC (a)	Н	Утврђивање трајних функционалних поремећаја се врши у клиничко-болничким установама.
19.1	B15-B17	Акутни вирусни хепатитис	C/OC (a)	Н	Акутни вирусни хепатитис мора бити утврђен у болничко-клиничкој установи. Оцјена се доноси на основу степена функционалног оштећења
19.2a	B18-B19	Хронични вирусни хепатитис, хронични перзистентни хепатитис	OC (a)	Н	Потребно је кандидатима прије пријема у војну службу или на школовање одредити анти ХЦВ антигјена, ХбсАг и маркере и тек након тога доносити оцјену способности.
19.2б	B18-B19	Хронични вирусни хепатитис, хронични активни хепатитис	Н/OC (a)	Н	Потребно је кандидатима прије пријема у војну службу или на школовање одредити анти ХЦВ антигјена, ХбсАг и маркере и тек након тога доносити оцјену способности. За професионална војна лица се претходно мора утврдити степен функционалног оштећења.
20.1	B24	Infectio HIV	Н/OC (a)	Н	Дијагностикована и потврђена ХИВ позитивност у референтној установи и без обзира на утврђени клинички стадијум инфекције. За професионална војна лица се претходно мора утврдити стадијум болести.
21.1	B26	Ragotitis, тежи клинички облици	С	Н/С	
22.1	B35.2-B35.9	Dermatofitoze, необрасле коже	C/OC (a, e)	Н/С	У зависности од степена оштећења коже
22.2	B35.0-B35.1	Dermatofitoze, обрасле коже и noktiju	C/OC (a, e)	Н	У зависности од степена оштећења коже
22.3	B36-B49	Dermatofitoze, остале микозе	C/OC (a, e)	Н/С	У зависности од степена оштећења коже
23.1	B37.1-B46.0	Гљивична обољења плућа, акутна	OC (a, e)	Н	Гљивично обољење плућа мора бити верификовано микробиолошким прегледом узорка ткива плућа или садржаја из плућа добијеног аспирацијском биопсијом
23.2	B37.1-B46.0	Гљивична обољења плућа, хронични тешки облик	Н	Н	Гљивично обољење плућа мора бити верификовано микробиолошким прегледом узорка ткива плућа или садржаја из плућа, добијеног аспирацијском биопсијом.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење за оцјену способности ПВЛ и кандидата
24.1a	Б50-Б54	Маларија, тежи клинички облици, после је завршеног лијечења	С	Н	Дијагнозе, тежина клиничке слике и постојање трајних посљедица се утврђују у клиничко-болничким установама.
24.1б	Б50-Б54	Маларија, тежи клинички облици, са утврђеним трајним посљедицама	Н/ОС (а)	Н	Дијагнозе, тежина клиничке слике и постојање трајних посљедица се утврђују у клиничко-болничким установама.
24.2a	Б55	Лајшманијаза, кожни облик	С	Н	
24.2б	Б55	Лајшманијаза, системски облик	Н/ОС (а)	Н	Дијагнозе, тежина клиничке слике и постојање трајних посљедица се утврђују у клиничко-болничким установама.
24.3	Б58	Токсоплазмоза, екстрагандуларни облици	Н/ОС (а,е)	Н	Дијагнозе, тежина клиничке слике и постојање трајних посљедица се утврђују у клиничко-болничким установама.
24.4	А06	Аптебијаза, тежи клинички облици, са компликацијама	ОС (а)	Н	Дијагнозе, тежина клиничке слике и постојање трајних посљедица се утврђују у клиничко-болничким установама.
25.1a	Б67	Ехинококоза, нелијечена	Н/ОС (а)	Н	Дијагнозе, тежина клиничке слике и постојање трајних посљедица се утврђују у клиничко-болничким установама.
25.1б	Б67	Ехинококоза, лијечена	С/ОС (а)	Н	Дијагнозе, тежина клиничке слике и постојање трајних посљедица се утврђују у клиничко-болничким установама.
25.2	Б69.0	Цистицеркоза централног нервног система са компликацијама	Н	Н	Дијагнозе, тежина клиничке слике и постојање трајних посљедица се утврђују у клиничко-болничким установама.
25.3a	Б75	Трихинелоза-тешке форме болести, непосредно после је лијечења	С	Н	
25.3б	Б75	Трихинелоза-тешке форме болести, са утврђеним трајним посљедицама	Н/ОС (а)	Н	Дијагнозе, тежина клиничке слике и постојање трајних посљедица се утврђују у клиничко-болничким установама.

II. ТУМОРИ (С00 - С97, D10 - D36)

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење за оцјену способности ПВЛ и кандидата
	Ц00-Ц97	А. ЗЛОЧУДНИ ТУМОРИ			Оцјена за злоћудне туморе зависи од природе, величине и локализације тумора (који се хистолошки доказује), као и од функционалних поремећаја на органима-системима које злоћудни тумор захвата.
31.1	Ц00-Ц14	Злоћудни тумори усне, уста и ждрела, са повољним терапијским исходом	ОС (с)	Н	Укључују се злоћудни тумори: усне, језика, плувачне жлијезде, десни, дна усне шупљине, других дијелова усне шупљине, орофаринкса, назофаринкса, хипофаринкса и фаринкса.
31.2	Ц00-Ц14	Злоћудни тумори усне, уста и ждрела, са неповољним терапијским исходом, рецидивом, метастазама	Н	Н	Укључују се злоћудни тумори: усне, језика, плувачне жлијезде, десни, дна усне шупљине, других дијелова усне шупљине, орофаринкса, назофаринкса, хипофаринкса и фаринкса.
32.1	Ц15- Ц26, Ц48	Злоћудни тумори органа за варење и перитонеума	Н/ОС (а)	Н	Укључују се злоћудни тумори: Једњака-Ц15, Зелуца-Ц16, Танког црева-Ц17, Дебелог цријева-Ц18, Панкреаса-Ц25, Ректосигмоидног прелаза-Ц19, Ректума-Ц20, Чмара и чмарног канала-Ц21, Јетре и жучних путева-Ц22, Жучне кесе-Ц23, других дијелова жучних канала-Ц24, органа за варење и неповољно одређене локализације-Ц26, и Перитонеума-Ц48. Оцјена "ограничено способан" се доноси у случају повољног терапијског исхода
33.1	Ц34.0-Ц34.9	Злоћудни тумори респираторног система, плућа	Н/ОС (а)	Н	Укључују се злоћудни тумори: трахеје, бронхија и плућа, плевуре, медијастинума, и других респираторних органа. Оцјена "ограничено способан" се доноси у случају повољног терапијског исхода
33.2	Ц34.0-Ц34.9	Злоћудни тумори респираторног система, плућне марамице	Н/ОС (а)	Н	Укључују се злоћудни тумори: трахеје, бронхија и плућа, плевуре, медијастинума, и других респираторних органа. Оцјена "ограничено способан" се доноси у случају повољног терапијског исхода.
34.1	Ц40, Ц49	Злоћудни тумори костију и везивног ткива, са повољним терапијским исходом	ОС(а)	Н	Укључују се злоћудни тумори: костију, везивног и другог меког ткива.
34.2	Ц40, Ц49	Злоћудни тумори костију и везивног ткива, са неповољним терапијским исходом, рецидивом, метастазама	Н	Н	Укључују се злоћудни тумори: костију, везивног и другог меког ткива.
35.1	Ц43-Ц44	Злоћудни тумори коже, са повољним терапијским исходом	ОС (а)	Н	Укључују се меланом и други злоћудни тумори коже.
35.2	Ц43-Ц44	Злоћудни тумори коже, са већом деструкцијом ткива и метастазама	Н	Н	Укључују се меланом и други злоћудни тумори коже.
36.1	Ц50, Д0С	Злоћудни тумори дојке, са повољним терапијским исходом	ОС (а)	Н	
36.2	Ц50, Д0С	Злоћудни тумори дојке, са неповољним терапијским исходом	Н	Н	
36.3	Ц51- Ц58, Д06, Д07	Злоћудни тумори женских полних органа, са повољним терапијским исходом	ОС (а)	Н	Укључују се злоћудни тумори: перикса утеруса, других дијелова женских гениталних органа, хоринепителиома, оваријума, Фалопијеве тубе и широких лигамената.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење за оцјену способности ПВЛ и кандидата
36.4	Ц51-Ц58, Д06, Д07	Злобудни тумори женских полних органа, са неповољним терапијским исходом, рецидивом и метастазама	Н	Н	Укључују се злобудни тумори цервикса утеруса, других дијелова утеруса, других дијелова женских гениталних органа, хорионепителиома, оваријума, Фалопијеве тубе и широких лигамената.
37.1	Ц60-Ц68	Злобудни тумори мушких полних органа и система за мокрење, са повољним терапијским исходом	ОС (а)	Н	Укључују се злобудни тумори: других мушких гениталних органа, простате, тестиса, мокаралне бешике, уринарних органа (бубрега, бубрежне карлице, уретера и др.)
37.2	Ц60-Ц68	Злобудни тумори мушких полних органа и система за мокрење, са неповољним терапијским исходом, рецидивом и метастазама	Н	Н	Укључују се злобудни тумори: других мушких гениталних органа, простате, тестиса, мокаралне бешике, уринарних органа (бубрега, бубрежне карлице, уретера и др.)
38.1	Ц69	Злобудни тумор ока и припојака ока	Н	Н	
39.1	Ц71, Ц72	Злобудни тумори мозга и нервног система (описани и неоперисани)	Н	Н	Укључују се злобудни тумори мозга, других дијелова нервног система(кранијални нерви, мождане опне, кичмене мождине, опне кичмене мождине).
40.1	Ц73-Ц75	Злобудни тумори ендокриних жлијезда, са повољним терапијским исходом	ОС (а)	Н	
40.2	Ц73-Ц75	Злобудни тумори ендокриних жлијезда, са неповољним терапијским исходом, рецидивом и метастазама	Н	Н	
41.1	Ц81- Ц96, Д45, Д47	Примарни злобудни тумори лимфног, крвотворног и средног ткива, са повољним терапијским исходом	ОС (а)	Н	Укључују се сљедећа обољења: 1 .Хоџкин-ова болест са свим хистолошким подтипима-Ц81, 2.Нон Хоџкин-ски лимфформи свих подтипова-Ц81-Ц85, 3.Плазмпролиферативне и средње болести-Ц88-Ц90, 4.Акутне и хроничне лимфнопролиферативне болести-Ц91, 5.Акутне, субакутне и хроничне мијелопрлиферативне болести Ц91-Ц94, Д45, Д47, 6.Акутне и хроничне леукемије неозначеног типа ћелија-Ц95, 7.Мијелодиспластичне болести-Д46, 8.Остали злобудни тумори лимфоидног хематопоезног и средног ткива-Ц96.
41.2	Ц81-Ц96, Д45, Д47	Примарни злобудни тумори лимфног, крвотворног и средног ткива, са неповољним терапијским исходом	Н	Н	Укључују се сљедећа обољења: 1 .Холџкин-ова болест са свим хистолошким подтипима-Ц81, 2.Нон Хоџкин-ки лимфформи свих подтипова-Ц81-Ц85, 3.Плазмпролиферативне и средње болести-Ц88-Ц90, 4.Акутне и хроничне лимфнопролиферативне болести-Ц91, 5.Акутне, субакутне и хроничне мијелопрлиферативне болести Ц91-Ц94, Д45, Д47, 6.Акутне и хроничне леукемије неозначеног типа ћелија-Ц95, 7.Мијелодиспластичне болести-Д46, 8.Остали злобудни тумори лимфоидног хематопоезног и средног ткива-Ц96
	Д10-Д36	Б. ДОБРОБУДНИ ТУМОРИ			Оцјена за добробудне туморе зависи од природе, величине, локализације, могућности хируршког захвата и утицаја на функцију органа - система, односно на естетски изглед.
46.1	Д10.0-Д10.9	Добробудни тумори усне, уста и жаријела, који чине субјективне естетске и функционалне сметње и могу се одстранити оперативно без посљедица	С	Н	Укључују се добробудни тумори: усне шушљине и фаринкса, носа, носне шушљине, средњег уха и аксесорних синуса, ларинкса, трахеје и коже.
46.2	Д10.0-Д10.9	Добробудни тумори усне, уста и жаријела, који због величине могу причинјавати мање субјективне и функционалне сметње	ОС (а, е)	Н	Укључују се добробудни тумори: усне шушљине и фаринкса, носа, носне шушљине, средњег уха и аксесорних синуса, ларинкса, трахеје и коже.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
46.3	Д10.0-Д10.9	Доброћудни тумори усне, уста и ждријела, који чине јаче субјективне естетске и функционалне сметње а операцијом настају већи дефекти	Н/ОС (а)	Н	
47.1	Д12, Д13	Доброћудни тумори других дијелова дигестивног система	С/ОС (а)	Н	Укључују се доброћудни тумори других дијелова дигестивног система: језика-Д13.0, желуца-Д13.1, танког и дебелог цријева са ректумом-Д12.6 и Д13.3, јетре и жучних путева-Д13.4 и Д13.5 и панкреаса и перитонеума са ретроперитонеалним ткивом-Д13.7. Оцјена се доноси на основу детаљног клиничко-болничког испитивања.
48.1	Д14.2-Д14.4, Д15.0, Д15.2, Д15.7, Д15.9	Доброћудни тумори плућа, плућне марамице и медијастинума, неоперисани	С/ОС (а)	Н	Укључују се доброћудни тумори: бронхија и плућа, плеуре и медијастинума.
48.2	Д14.2-Д14.4, Д15.0, Д15.2, Д15.7, Д15.9	Доброћудни тумори плућа, плућне марамице и медијастинума, оперисани	Н/ОС (а)	Н	Укључују се доброћудни тумори: бронхија и плућа, плеуре, и медијастинума. Оцјена зависи од величине, природе, локализације тумора, као и од функционалних поремећаја које они узрокују. Природа тумора се доказује хистолошким налазом.
49.1	Д16, Д21	Доброћудни тумори костију, хрскавице и мекхих ткива, који су ограничени, рецидивирају и без функционалних поремећаја	С	Н	Укључују се доброћудни тумори: костију и хрскавица, мишићног и везивног ткива, осим лимфома.
49.2	Д16, Д21	Доброћудни тумори костију, хрскавице и мекхих ткива, који су инфилтративни, рецидивирају и са функционалним поремећајима	Н/ОС (а)	Н	Укључују се доброћудни тумори: костију и хрскавица, мишићног и везивног ткива, осим лимфома.
50.1	Д24, Д48.6	Доброћудни тумори дојке	С	Н	
50.2	Д25-Д28, Д39	Доброћудни тумори женских полних органа, без функционалних поремећаја	С	Н	Укључују се доброћудни тумори: фибром утеруса, други доброћудни тумори утеруса, оваријума, других женских гениталних органа.
50.3	Д25-Д28, Д39	Доброћудни тумори женских полних органа, са функционалним поремећајима	ОС (а)	Н	Укључују се доброћудни тумори: фибром утеруса, други доброћудни тумори утеруса, оваријума, других женских гениталних органа.
51.1	Д29	Доброћудни тумори мушких полних органа, који незнатно ометају функцију, а могу се оперативно одстранити	С	Н	Укључују се доброћудни тумори: мушких полних органа, бубрега и других мокраћних органа
51.2	Д29	Доброћудни тумори мушких полних органа, који знатно ометају функцију, а не могу се оперативно одстранити	Н/ОС (а)	Н	Укључују се доброћудни тумори: мушких полних органа, бубрега и других мокраћних органа.
52.1	Д31	Доброћудни тумори ока и аднекса	С/ОС (а, б)	Н	
53.1	Д42-Д44	Доброћудни тумори можданина, мозга и других дијелова централног нервног система, оперисани без функционалних поремећаја	ОС (а)	Н	Укључују се доброћудни тумори мозга, кранијалних нерава (и оптичких), можданих опни, кичмене мождине и мождинске опне. Оцјена зависи од величине, природе, локализације тумора, као и од функционалних поремећаја које они узрокују. Природа тумора се доказује хистолошким налазом.
53.2	Д42-Д44	Доброћудни тумори можданина, мозга и других дијелова централног нервног система, оперисани са функционалним поремећајима	Н	Н	Укључују се доброћудни тумори мозга, кранијалних нерава (и оптичких), можданих опни, кичмене мождине и мождинске опне. Оцјена зависи од величине, природе, локализације тумора, као и од функционалних поремећаја које они узрокују. Природа тумора се доказује хистолошким налазом.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВ.Л*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВ.Л и кандидата
53.3	Д42-Д44	Доброћудни тумори можданица, мозга и других дијелова централног нервног система, иноперабилни због локализације, са функционалним поремећајима	Н	Н	Укључују се доброћудни тумори мозга, крањијалних нерава (и оптичких), можданих опни, кичмене мождине и мождинске опне. оцјена зависи од величине, природе, локализације тумора, као и од функционалних поремећаја које ови узрокују. Природа тумора се доказује хистолошким налазом.
54.1	Д34-Д35	Доброћудни тумори ендокриних жлијезда, оперисани без поремећаја функције	С	Н	
54.2	Д34-Д35	Доброћудни тумори ендокриних жлијезда, неоперисани са функционалним поремећајима.	Н/ОС (е)	Н	
55.1	Д18, Д22, Д23	Доброћудни тумори коже, ограничени	С	Н/С	
55.2	Д18.0-Д18.1	Доброћудни тумори коже, опсежни, без функционалних испада и естетских промјена	С/ОС (а, е)	Н	
55.3	Д18.0, Д22	Доброћудни тумори коже, са функционалним испадима и естетским промјенама	Н/ОС	Н	У зависности од степена функционалног оштећења и обима естетских промјена.

III. БОЛЕСТИ КРВИ И БОЛЕСТИ КРВОТВОРНИХ ОРГАНА И ПОРЕМЕЋАЈ ИМУНИТЕТА (Д50-Д89)

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
56.1	Д55-Д59	Анемије узроковане хемоллизом, хемолитичка анемија узрокована поремећајем ензима	Н	Н	Укључују се анемије узроковане поремећајем ензима -Д55.
56.2	Д55-Д59	Анемије узроковане хемоллизом, хемоглобинопатије	Н	Н	Укључују се таласемије свих типова, анемије узроковане појавом српастих ћелија и друге наследне анемије узроковане хемоллизом -Д56 - Д58.
56.3a	Д55-Д59	Анемије узроковане хемоллизом, стечене хемолитичке анемије, са повољним терапијским исходом	ОС (a)	Н	Укључују се стечене аутоимуне и неутоимуне хемолитичке анемије различите етиологије, хемолитичко уремички синдром и пароксизмална ноћна хемоглобинурија (Хб већи од 12 г/л, ретикулоцити 0,7-2,5%).
56.3b	Д55-Д59	Анемије узроковане хемоллизом, стечене хемолитичке анемије, са неповољним терапијским исходом	Н	Н	
57.1	Д50-Д53	Анемије узроковане исхраном и дефицитарне анемије, сидеропенијска	С/ОС (a)	Н	Укључују се анемије узроковане недостатком гвозда.
57.2	Д50-Д53	Анемије узроковане исхраном и дефицитарне анемије, пернициозна	ОС (a)	Н	Укључују се анемије узроковане недостатком витамина Б-12 услед недостатка унутрашњег чиниоца, слабе апсорпције и недостатка у исхрани -Д51.
57.3	Д50-Д53	Анемије узроковане исхраном и дефицитарне анемије, мегалобластна, сем пернициозне	Н/ОС (a)	Н	Укључују се анемије због недостатка фолата, кобалмина као и другог узрока - Д52.
57.4	Д50-Д53	Анемије узроковане исхраном и дефицитарне анемије, остале анемије узроковане неодговарајућом исхраном	С/ОС(a)	Н	Укључују се анемије због недостатка бјеланчевина, Ц витамина и неодговарајуће исхране - Д53.
58.1	Д60-Д64	Аплазијске и друге слабокрвности, апластична анемија	Н	Н	Укључују се урођене и стечене апластичне анемије као и апластичне анемије другог узрока -Д60 и -Д61.
58.2a	Д60-Д64	Аплазијске и друге слабокрвности, анемија послје крварења која се може кориговати терапијом	С/ОС (a)	Н	
58.2b	Д60-Д64	Аплазијске и друге слабокрвности, анемија послје крварења која се не може кориговати терапијом	Н	Н	Укључују се акутно настала анемија послје крварења -Д62.
58.3	Д60-Д64	Аплазијске и друге слабокрвности, анемија у хроничним обољењима, зависно од узрока и тежине основног обољења	Н/ОС (a)	Н	Укључују се анемије код већине хроничних обољења, као и код малигних тумора -Д63.
58.4	Д60-Д64	Аплазијске и друге слабокрвности, сидеробластне анемије	Н	Н	Укључују се урођене и стечене сидеробластичне анемије као и сидеробластичне анемије другог узрока -Д64
59.1	Д65-Д69	Поремећај згрушавања крви, крварења коже и друга крварења, дисеминована интраваскуларна коагулација	Н	Н	Укључују се поремећаји у згрушавању крви у разним стањима, искључујући поремећаје у трудноћи - Д65.
59.2	Д65-Д69	Поремећај згрушавања крви, крварења коже и друга крварења, хемофилија	Н	Н	Укључују се поремећаји у згрушавању крви узрокован недостатком фактора ВИИИ, ИХ и други поремећаји у згрушавању крви -Д66 и -Д68.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
59.3a	Д65-Д69	Поремећај згрушавања крви, крварења коже и друга крварења, остали поремећаји у згрушавању крви, број тромбоцита у ИТП већи од 20.000 без крварења	ОС (a)	Н	Укључују се укључује алергијско крварење коже, квалитативне и квантитативне поремећаје тромбоцита (ИТП) -Д69.
59.3b	Д65-Д69	Поремећај згрушавања крви, крварења коже и друга крварења, остали поремећаји у згрушавању крви, изражено крварење без обзира на број тромбоцита, хронична и рефрактерна ИТП	Н	Н	Укључују се укључује алергијско крварење коже, квалитативне и квантитативне поремећаје тромбоцита (ИТП) -Д69.
59.3c	Д65-Д69	Поремећај згрушавања крви, крварења коже и друга крварења, остали поремећаји у згрушавању крви, ремисија иза спленектомије у циљу лијечења ИТП	ОС (a)	Н	Укључују се алергијско крварење коже, квалитативне и квантитативне поремећаје тромбоцита (ИТП) - Д69
60.1	Д70-Д77	Друге болести крви и болести крвотворних органа, агранулоцитоза и друге болести леукоцита	С/ОС (a)	Н	Укључује смањење броја гранулоцита у разним стањима, функционални поремећај функције неутрофила као и друге болести леукоцита -Д70 и -Д72.
60.2a	Д70-Д77	Друге болести крви и болести крвотворних органа, болести слезине, спленектомија последице повреде	ОС (a)	Н	Укључује хипоспленизам и хиперспленизам, хроничну конгестивну спленомегалију и друге болести слезине -Д73.
60.2b	Д70-Д77	Друге болести крви и болести крвотворних органа, болести слезине, спленектомија у циљу лијечења доказаног хематолошког обољења	Н/ОС (a)	Н	Укључује хипоспленизам и хиперспленизам, хроничну конгестивну спленомегалију и друге болести слезине-Д73
60.3	Д70-Д77	Друге болести крви и болести крвотворних органа, метхемоглобинемиа, зависно од узрока	С/ОС (a)	Н	Укључује урођене и стечене метхемоглобинемиие -Д74.
60.4	Д70-Д77	Друге болести крви и болести крвотворних органа, болести крви и хематопетских органа у зависности од узрока	С/ОС (a)	Н	Укључује се породична еритроцитоза, секундарна полицитемиа, есенцијална тромбоцитоза и друге болести крви, као и болести ретикулохистоцитног система-Д75 -Д76.
61.1	Д80-Д89	Поремећај имунитета, лаки облик примарне имунодефицијенције	ОС (a)	Н	Укључују се урођени и стечени поремећаји имунитета -Д80 -Д84, Д89.
61.2	Д80-Д89	Поремећај имунитета, тежи облик примарне имунодефицијенције	Н	Н	Укључују се урођени и стечени поремећаји имунитета -Д80 -Д84, Д89.
61.3	Д80-Д89	Поремећај имунитета, секундарни облик имунодефицијенције (сем АИДС-а)	Н/ОС (a)	Н	Укључују се урођени и стечени поремећаји имунитета -Д80 -Д84, Д89, у зависности од тежине поремећаја.

IV. БОЛЕСТИ ЖЛИЈЕЗДА СА УНУТРАШЊИМ ЛУЧЕЊЕМ, ИСХРАНЕ И МЕТАБОЛИЗМА (E00 - E90)

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
64.1	E00-E07	Болести штитасте жлезде, обична струма, проста струма, нетоксична нодуларна гушавост, које нису праћене механичким сметњама кротока и дисана	C	Н	
64.2	E00-E07	Болести штитасте жлезде, обична струма, проста струма, нетоксична нодуларна гушавост, које су праћене умјереним сметњама кротока и дисана и које се могу оперативно одстранити	OC (a, д)	Н	
64.3	E00-E07	Болести штитасте жлезде, обична струма, проста струма, нетоксична нодуларна гушавост, које својим размјерама сметају ношењу војничке одеће или су праћене трајним поремећајем срчане и респираторне функције	Н/OS (a, д)	Н	
64.4	E05.9	Болести штитасте жлезде, хипертиреоза	C/OC (a, д)	Н	
64.5	E05.0	Болести штитасте жлезде, М.Баседови	Н/OC (a, д)	Н	Оцјена се доноси након клиничко-болничког испитивања
64.6	E05.1	Болести штитасте жлезде, токсични аденом	C/OC (a, д)	Н	
64.7	E03.9	Болести штитасте жлезде, хипотиреоза	C/OC (a)	Н	
65.1	E10-E14	Diabetes mellitus , лака форма	C/OC (a)	Н	Лак, стабилан дијабетес који се добро регулише дијететским режимом и пероралним антидијабетичним средствима.
65.2	E10-E14	Diabetes mellitus , инсулинозависан и инсулинонезависан, средње тешка форма	OC (a)	Н	Дијабетес који се теже регулише пероралним антидијабетичним средствима, инсулинозависан, стабилан дијабетес без компликација, лак дијабетес са почетним компликацијама (лаке промене на фундусима, лакши облик полинеуропатије са ЕМГ променама). Ограничење способности се односи на неспособност за физичке напоре и службу дежурства.
65.3	E10-E14	Diabetes mellitus, insulinogavisan , тешка форма	Н	Н	Нестабилан, инсулинозависан дијабетес - дијабетес са израженим компликацијама.
66.1	E16.1	Hipoglicemia functionalis	C/OC (a)	Н	
66.2	E16.9	Органска хипогликемија	Н/OC (a)	Н	
67.1	E21	Обољена паратиреоидних жлијезда, хиперпаратиреоидизам	Н/OC(a)	Н	

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
67.2	E20	Обољења паратиреоидних жлијезда, хипопаратиреоидизам	Н/ОС (а)	Н	
68.1	E22, E23	Обољења хипофизе	Н/ОС (а)	Н	Тумори хипофизе, хипопитуитаризам, инсипидни дијабетес.
69.1	E24, E26, E27.5	Обољења надбубрежних жлијезда, хиперфункција	Н/ОС (а)	Н	
69.2	E27.1	Обољења надбубрежних жлијезда, хипофункција	Н/ОС (а)	Н	
70.1	E29.1	Нуроблиціо testicularis, благи или непотпуно изражени хипогонадизам	С/ОС (а)	Н	За процјену изражености хипогонадизма у првом реду су изглед и развијеност гениталија (пенис), а затим тјелесна конституција и маскулинизација. Потребно је примјењивати субституиону терапију.
70.2	E29.1	Нуроблиціо testicularis, изражени хипогонадизам	Н/ОС (а)	Н	За процјену изражености хипогонадизма у првом реду су изглед и развијеност гениталија (пенис), а затим тјелесна конституција и маскулинизација. Потребно је примјењивати субституиону терапију.
71.1	E70-E90	Поремећаји метаболизма, албинизам, порпхирна, лакши облици	С/ОС (а)	Н	
71.2	E70-E90	Поремећаји метаболизма, албинизам, порпхирна, тежи облици	Н	Н	
71.3	E79	Гихт (клинички манифестан примарни), лакши облици	С/ОС (а, е)	Н	
71.4	E79	Гихт (клинички манифестан примарни), тежи облици	Н	Н	
71.5	E66	Обеситас, без циркулаторних и респираторних сметњи	С/ОС (а)	Н	Гојазним у јачем степену сматрати лица чија тјелесна тежина прелази идеалну за више од 30% (види прилог бр.3). Ради доношења оцјене потребно је болничко-клиничко испитивање.
71.6	E66	Обеситас, са израженим циркулаторним и респираторним сметњама	Н/ОС (а)	Н	Гојазним у јачем степену сматрати лица чија тјелесна тежина прелази идеалну за више од 30% (види прилог бр.3) Ради доношења оцјене потребно је болничко-клиничко испитивање.
72.1	E80	Поремећај метаболизма билирубина, хипербилирубинасмиа до 50 умол/л.	С	Н	Хипербилирубинемијом сматрати у више наврата поновљене биохемијске вредности билирубина у серуму, које су веће од 21 умол/л. Ову дијагнозу дати под условом да је постављена у болничко-клиничкој установи искључењем органског обољења јетре, жучних путева, хемолитичне жутице, примјеном савремених метода испитивања укључујући биопсију јетре.
72.2	E80	Поремећај метаболизма билирубина, хипербилирубинасмиа изнад 50,1 до 100 умол/л.	ОС (а)	Н	
72.3	E80	Поремећај метаболизма билирубина, хипербилирубинасмиа изнад 100 умол/л.	Н	Н	

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЈ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЈ и кандидата
72.4	E80	Поремећај метаболизма билирубина, хипербилирубинаемиа коњугована, синдром Дубин-Јохнсон, Роторов синдром.	Н/ОС (а)	Н	Хипербилирубинемijом сматрати у више наврата поновљене биохемијске вредности билирубина у серуму, које су веће од 21 умол/л. Ову дијагнозу дати под условом да је постављена у болничко-клиничкој установи искључењем органског оболења јетре, жучних путева, хемолитичне жутице, применом савремених метода испитивања укључујући биопсију јетре.

V. ДУШЕВНИ ПОРЕМЕЋАЈИ И ПОРЕМЕЋАЈИ ПОНАШАЊА (Ф00 - Ф99)

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
73.1	Ф00-Ф04	Органски и симптоматски, душевни поремећаји	Н	Н	Деменција у Алзхејмеровој болести Ф00, васкуларна деменција Ф01, деменција у оболелима класификованим на другом месту Ф02, неспецификована деменција Ф03, органски синдром амнезије, осим оног који је изазван алкохолом и психоактивним супстанцама Ф04
73.2	Ф05-Ф09	Органски и симптоматски, душевни поремећаји	Н/ОС (е)	Н	Делиријум, који није изазван алкохолом и психоактивним супстанцама Ф05, Други ментални поремећаји изазвани можданим оштећењем и дисфункцијом и соматским обољењем Ф06, Поремећај личности и понашања изазвани болешћу, оштећењем и дисфункцијом мозга Ф07, Неспецификовани органски или симптоматски ментални поремећај Ф09, оцјена ОС се доноси код пролазних, а Н код трајних менталних поремећаја.
74.1	Ф10-Ф19	Душевни поремећаји и поремећаји понашања због употребе психоактивних супстанци	Н	Н	Оцјена се даје на основу спецификована клиничког стања преко четврте ознаке шифре и односи се на: психотични поремећаји Ф1х6, резидуални поремећај и психотични поремећај са касним почетком Ф1х7.
74.2	Ф10-Ф19	Душевни поремећаји и поремећаји понашања због употребе психоактивних супстанци	Н/ОС (а,е)	Н	Оцјена се даје на основу спецификована клиничког стања преко четврте ознаке шифре и односи се на: акутна интоксикација Ф 1х0, итлетна употреба Ф1х1, синдром зависности Ф1х2, апстиненцијални синдром Ф1х3 и апстиненцијални синдром са делиријумом Ф 1х4. Оцјена "ограничено способан" се доноси код пролазних менталних поремећаја и стања стабилне апстиненције од употребе психоактивних супстанци. Оцјена "неспособан" се доноси код тежих компликација употребе психоактивних супстанци које имају трајни карактер.
75.1	Ф20, Ф21, Ф22, Ф25, Ф28, Ф29	Шизофренија, схизотипски поремећаји и поремећаји са суманутошћу	Н	Н	Схизофренија Ф20, схизофрениски поремећај Ф21, перзистентни поремећај са суманутошћу Ф22, схизоафективни поремећај Ф25, други неоргански психотични поремећаји Ф28, неспецификована неорганска психоза Ф29
75.2	Ф23, Ф24	Шизофренија, схизотипски поремећаји и поремећаји са суманутошћу	Н/ОС (а,е)	Н	Акутни пролазни психотички поремећаји Ф23, индуковани поремећај са суманутошћу Ф24. Оцјена "ограничено способан" се доноси код краткотрајних поремећаја са брзим и потпуним опоравком.
76.1	Ф30	Поремећаји расположења (афективни поремећаји)	Н	Н	Биполарни афективни поремећаји Ф31.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВД*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВД-1 и кандидата
76.2	Ф30, Ф32, Ф33, Ф38, Ф39	Поремећаји расположења (афективни поремећаји)	Н/ОС (е)	Н	Манична епизода Ф30, депресивна епизода Ф32, рекурентни депресивни поремећај Ф33, други поремећаји расположења Ф38, неспецификован поремећај расположења Ф39. Оцјена "ограничено способан" се доноси у случајевима благог степена епизоде или афективног поремећаја. Оцјена Н се доноси у случајевима тешког степена епизоде или кратких интерепизодичних интервала афективног поремећаја.
76.3	Ф34	Стални поремећаји расположења (афекта)	С/Н	Н	Циклотимија Ф34.0, дистимија Ф34.1. Оцјена "способан" се доноси када је поремећај блажег степена тежине.
77.1	Ф40.0, Ф41, Ф41.0,	Неуротски, стресогени и телесно манифестни поремећаји	С/Н	Н	Фобични анксиозни поремећаји Ф40, други анксиозни поремећаји Ф41, опесивно-компулзивни поремећаји Ф42, реакција на тежак стрес и поремећај прилагођавања Ф43, дисоцијативни (конверзивни) поремећаји Ф44, соматоформни поремећаји Ф45, други неуротски поремећаји Ф48. Оцјена "способан" се доноси код блажег степена поремећаја. Оцјена "неспособан" се доноси код тешких и хроничних поремећаја са трајном дисфункционалности на професионалном плану.
78.1	Ф50.0, Ф50.2, Ф51.0, Ф51.1, Ф51.3	Синдроми поремећеног понашања удружени са физиолошким смјетњама и телесним факторима	С/Н	Н	Анорехиа нервosa Ф50.0, булимиа нервosa Ф50.2, неорганска инсомнија Ф51.0, неорганска хиперсомнија Ф51.1, сомнабулизам Ф51.3. За утврђивање дијагностичких категорија Ф51.0, Ф51.1 и Ф51.3 поред психолошко-психијатријске експлорације укључује се и неурофизиолошка дијагностика. Оцјена "неспособан" се доноси код изражених поремећаја са хроничним током.
79.1	Ф60, Ф61, Ф62	Поремећаји личности и поремећаји понашања одраслих	С/Н	Н	Специфични поремећаји личности (параноидни, схизоидни, дисоцијални, емоционално нестабилни, хистерични, ананкастични, анксиозни, зависни, други неспецификовани) Ф60, мјешовити и други поремећаји личности Ф61, трајне промјене личности, које се не могу приписати оштећењу или болести мозга Ф62. Оцјена "способан" се доноси код блаже изражених црта личности. Оцјена "неспособан" се доноси код поремећаја личности са трајном дисфункционалности на професионалном плану.
79.2	Ф60.8	Други означени поремећаји личности (незрела личност)		Н	
80.1	Ф70-Ф79	Исподпросечна интелигенција, IQ испод 90 за кандидате		Н	Степен душевне заосталости се утврђује психолошким и психијатријским налазом.
81.1	Ф95, Ф98	Поремећаји понашања и поремећаји емоција са почетком у дјетинству и адолосценцији		Н	Тикови и невољни покрети мишића Ф95, неорганска енуреза Ф98.0, неорганска енокпреза Ф98.1, муцање Ф98.5.

VI. БОЛЕСТИ НЕРВНОГ СИСТЕМА (Г00 - Г99)

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
87.1	Г00-Г99	Обољења централног нервног система, без функционалних поремећаја	С	Н	Морби инфламаторни систематски централс-Г00-Г99, атропхиас су систематичас ЦНС - Г10-Г13, морби екстрапирамидали ет дисординос мотонум - Г20-Г26, морби дегенеративи систематис нервоси алии - Г30-Г32, морби демелинатес систематис нервоси централис -Г35-Г37, паралуисис церебралис ет паралисис алиас - Г80-Г83.
87.2	Г00-Г99	Обољења централног нервног система, са лакшим неуролошким поремећајима који не ремете битне функције	ОС (а)	Н	Исто објашњење.
87.3	Г00-Г99	Обољења централног нервног система, са тежим функционалним поремећајима који битно ремете функције	Н	Н	Еволуција већ наведених обољења је завршена, стање је дефинитивно и остале су значајне секвеле обољења.
88.1	Г70-Г73	Болести мишићно-живчане спојнице и болести мишића	Н/ОС (а)	Н	Муастхениа гравис ет морби муоневралис алии-Г70, морби муслуторум примарии-Г71, муопатхиа алиас-Г72, морби муоневрале ет морби муслуторум ин морбис алиис-Г73. Оцјена "неспособан" се доноси због природе обољења ако, онемогућава било каква физичка напрезања, а након клиничко-болничког испитивања или валидне медицинске документације о ранијем клиничко-болничком испитивању
89.1	160-169	Болести крвних судова мозга, пролазна исхемија и синдром крвних судова мозга, са лакшим неуролошким поремећајима који ремете функције у мањем степену	ОС (а)	Н	ХХаеоррхагиа субарачноидалис-И 60, хаеоррхагиа церебралис-И 61, хаеоррхагиа интрацраниалис нон трауматича алии-И 62, инфартус церебри-И 63, апопехиа церебри ет хаеоррхагиа сине инфартус н.с.-И 64, ошлукусио а. праецеребралис ет стеносис а. церебри сине инфартус-И 66, морби церебровасцуларес алии-И 67, морби церебровасцуларес ин морбис алиис-И 68, сесуелас морби церебровасцуларис-И 69.
89.2	160-169	Болести крвних судова мозга, са неуролошким поремећајима средњег и тешког степена	Н	Н	Обухваћена су претходно наведена обољења.
90.1	Г40-Г41	Епилепсија и епилепсијски синдроми	Н/ОС (а, е)	Н	Мишљење и приједлог оцјене способности даје специјалиста неуролог на основу постављене дијагнозе у клиничко-болничким условима. Оцјена ОС даје се само код добро лијековима контролисаних, ријетких, претежно ноћних напада и без психопатолошких манифестација.
91.1	Г43, Г44, Г47	Мигрена, друге главоболје и поремећаји спавања, без неуролошких поремећаја или са пролазним неуролошким поремећајима и пролонгираним боловима	С/ОС (а, е)	Н	Мигрена симплекс (сине аура) Г43.0, мигрена шлассиа (шум аура) Г43.1, цепахалгиа центрагта Г44.0, цепахалгиа васцуларис Г44.1, цепахалгиа тенсионалис ичр. Г44.2, цепахалгиа посттрауматича ичр. Г44.3, дисордо сомни Г47
91.2	Г43, Г44, Г47	Мигрена, компликована са резидуалним неуролошким поремећајима који ремете функције	Н/ОС (а, е)	Н	Мигрена хемиплегича фамлијарис Г43.1, статус мигреносус Г43.2, мигрена опхталмоплегича Г43.8. Оцјена се доноси након клиничко-болничког испитивања

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
92.1	Г50-Г64	Поремећаји живаца, корјенова живаца, обољења више живаца и други поремећаји периферног нервног система, лаког степена који не ремете битне функције	С	Н	Дисординос нервосум цраналнум Г50-Г53, афетитинос радицум ет пелхуум нервосум Г54, помпрессио радицум ет плехиуум ин морбис алиис Г55, мононеуропатхие ехтремитатис ет алиас Г56-Г59, неуропатхиа херидитариа ет неуропатхиа идиопатица Г60, полинеуропатхиа инфламаториа ет алиие Г61-Г62, полинеуропатхиа ин морбис алиис Г63. За процјену неуролошког дефицита потребно је урадити одговарајући неурофизиолошки преглед (ЕМНГ, ССЕРП, БЛИНК рефлекс).
92.2	Г50-Г64	Поремећаји живаца, корјенова живаца, обољења више живаца и други поремећаји периферног нервног система, умереног степена који ремете неке битне функције	ОС (а)	Н	Исто објашњење
92.3	Г50-Г64	Поремећаји живаца, корјенова живаца, обољења више живаца и други поремећаји периферног нервног система, средњег и тешког степена који ремете битне функције	Н/ОС (а)	Н	Обухваћена су претходно наведена поремећаји и обољења.

VII. БОЛЕСТИ ОКА И ПРИПОЈАКА ОКА (X00-X59)

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
94.1	X10.1	Conjunctivitis allergica acuta	С	Н/С	Налаз офталмолога.
95.1	X10.5	Blepharocconjunctivitis	С	Н/С	У ова обољења спадају тешки, хронични, запаљиви или дегенеративни процеси ивнне капака и вежњаче који изазивају дуготрајно лијечење, а у знатној мери ометају функцију ока.
96.1	A71	Trachoma	Н/ОС (б, л)	Н	Способност се одређује према тачкама овог списка, које се односе на настале очне промене, на стање функције органа вида (оштрина вида, видно поље, поље погледа, и др.).
97.1	X16, X20, X30, X46, X15.1	Keratitis, Iridocyclitis, Chorioretinitis, Neuritis nervi optici, Scleritis	ОС (б)	Н	Способност се одређује према тачкама овог списка, које се односе на настале очне промене, на стање функције органа вида (оштрина вида, видно поље, поље погледа, и др.).
98.1	X04.0, X04.3	Запаљење сузне жлезде и сузних путева (Dacryoadenitis et Dacryocystitis), упорно сузење у јачем степену услед хроничних или трајних обољења или услед мана сузног апарата, на једном или оба ока	ОС (б)	Н	Под јачим, упорним сузењем подразумева се сузење које се јасно испољава увијек и у свим приликама а не само повремено. У обољења, односно мана које могу да проузрокују такво сузење спадају, на пример: атресија сузних тачкица, стеноза јачег степена или облитерације одводног система суза, сузне фистуле и друго.
99.1	X52	Поремећаји преламања свјетлости и поремећаји прилагођавања ока (Anomaliae refractionis et anomaliae accommodationis), кратковидност једног или оба ока до 2 диоптрије или далековидност једног или оба ока до 3 диоптрије	С	С/Н	Оцјена по овој тачки се доноси не само на основу степена рефракционе аномалије, него и према стању осталих функција органа вида (оштрина вида, видно поље, способности адаптације на таму и др.), као и на основу објективног стања органа вида (промене у провидним медијима и на очну дну). Осим тога, оцјена се даје и на основу евентуалне прогресивне рефракционе аномалије
99.2	X52	Поремећаји преламања свјетлости и поремећаји прилагођавања ока (Anomaliae refractionis et anomaliae accommodationis), прост кратковиди астигматизам једног или оба ока са рефракцијом једног меридијана до двије диоптрије или мјешовити астигматизам једног или оба ока до двије диоптрије, ли далековиди астигматизам једног или оба ока са рефракцијом једног меридијана до три диоптрије	С	СН	Објашњење као у тачки 99.1.
99.3	X52	Поремећаји преламања свјетлости и поремећаји прилагођавања ока (Anomaliae refractionis et anomaliae accommodationis), сложени кратковиди астигматизам једног или оба ока са рефракцијом једног меридијана до 2 диоптрије или сложени далековиди астигматизам једног или оба ока са рефрекцијом једног меридијана до три диоптрије	С	С/Н	Објашњење као у тачки 99.1. Узимају се вриједности за кандидате као и код простог астигматизма, кратковиди до двије диоптрије а далековиди до три диоптрије у меридијанима.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
99.4	X52	Поремећаји преламања свјетлости и поремећаји прилагођавања ока (Anomaliae refractiois et anomaliae accommodationis), кратковидост или далековидост преко 7 диоптрија на оба ока	Н/ОС (б)	Н	Објашњење као у тачки 99.1.
99.5	X52	Поремећаји преламања свјетлости и поремећаји прилагођавања ока (Anomaliae refractiois et anomaliae accommodationis), сложени кратковиди или далековиди астигматизам оба ока код кога је разлика у рефракцији између оба меридијана већа од 4,5 диоптрије	Н/ОС (б)	Н	Објашњење као у тачки 99.1.
99.6	X52	Поремећаји преламања свјетлости и поремећаји прилагођавања ока (Anomaliae refractiois et anomaliae accommodationis), сложени кратковиди или далековиди астигматизам оба ока са рефракцијом једног меридијана преко 7 диоптрија	Н/ОС (б)	Н	Објашњење као у тачки 99.1.
99.7	X52	Поремећаји преламања свјетлости и поремећаји прилагођавања ока (Anomaliae refractiois et anomaliae accommodationis), прост или мјешовити астигматизам оба ока преко 4,5 диоптрије	Н/ОС (б)	Н	Објашњење као у тачки 99.1
99.8	X52	Поремећаји преламања свјетлости и поремећаји прилагођавања ока (Anomaliae refractiois et anomaliae accommodationis), кратковидост или кратковиди астигматизам оба ока са тешким и прогресивним посљедичним промјенама на очном дну без обзира на степен рефракције	Н	Н	Објашњење као у тачки 99.1.
99.9	X52	Поремећаји преламања свјетлости и поремећаји прилагођавања ока (Anomaliae refractiois et anomaliae accommodationis), анизометропија већа од 6 диоптрија	Н/ОС (б)	Н	Објашњење као у тачки 99.1.
100.1	X50	Друга разроконост (Strabismus alius), пратећи страбизам (дивергентни, конвергентни, вертикални, алтернанс)	Н/ОС (б)	Н	
100.2	X50	Друга разроконост (Strabismus alius), хетерофорије са дефектним бинокуларним видом	Н/ОС (б)	Н	Под дефектним бинокуларним видом подразумева се непостојање фузије или уколико је стереоскопски вид преко 400"
101.1	X49	Разроконост усљед олузности мишића покретача ока (Strabismus paralyticus), без диоптрије	С	Н	
101.2	X49	Разроконост усљед олузности мишића покретача ока (Strabismus paralyticus), са диоптријом	Н	Н	
102.1	X40	Glaucoma, Glaucoma anguli aegerti, примарни компензовани глауком у једном или оба ока	ОС (б)	Н	Под компензованим глаукомом треба подразумевати глауком код кога се интраокуларни притисак регулише помоћу лијекова или оперативним путем и код кога не постоје функционалне промјене (нормална оштрина вида, видно поље и др.).
102.2	X40	Glaucoma anguli aegerti, примарни глауком у једном или оба ока који се не може компензовати	Н	Н	

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
102.3	X40.5	Glaucoma secundarium post morbum oculi alias, секундарни глауком у једном или оба ока	Н/С	Н	Након завршеног лијечења оцјена способности се доноси према стању функције вида и посљедицама које су настале услед секундарног глаукома или примарног обољења које је довело до настанка секундарног глаукома.
103.1	X33	Одљубљење и расцјеп мрежњаче (Ablatio retinae et ruptura retinae), на једном или оба ока које је последице операције функционално и морфолошки у задовољавајућем стању	Н/ОС (6)	Н	Након завршеног лијечења оцјена способности се доноси према стању функције вида.
103.2	X33	Одљубљење и расцјеп мрежњаче (Ablatio retinae et ruptura retinae), на једном или оба ока са морфолошким и функционалним поремећајима	Н	Н	
104.1	X53.1	Субјективни поремећаји вида (Хемералопија)	Н/ОС (6)	Н	Након клиничког испитивања оцјена способности се доноси према стању функције вида.
105.1	X35.5	Насљедна дистрофија мрежњаче (Distrophia retinae hereditaria)	Н	Н	
106.1	X53.4	Оштећења у видном пољу (Defectus regionis visualis), на једном оку	ОС (6)	Н	Под већим трајним дефектима у видном пољу подразумевају се све врсте хеманопсија, веће парacentралне апсолутне скотоме, чији је најмањи промјер већи од 30° и веће периферне испале и депресије чији је најмањи промјер већи од 40° или ако испад досеже до на 10° од фиксационе тачке.
106.2	X53.4	Оштећења у видном пољу (Defectus regionis visualis), на оба ока	Н	Н	Под већим трајним дефектима у видном пољу подразумевају се све врсте хеманопсија, веће парacentралне апсолутне скотоме, чији је најмањи промјер већи од 30° и веће периферне испале и депресије чији је најмањи промјер већи од 40° или ако испад досеже до на 10° од фиксационе тачке.
107.1	X54, X17, X26.2, X43.3, X47.2	Amaurosis et amblyopia, Cicatrix et maculae corneae, Cataracta complicata, Opacitates corporis vitrei alias, Atrophia nervi optici, оштрина вида једног ока мања од 0,50, а другог ока већа од 0,70	ОС (6)	Н	Означене оштрине вида односе се на вриједности постигнуте корекционим стаклима. Оштрина вида систематски се испитује орторејтером, а алтернативно помоћу оптогитских таблица.
107.2	1154, X17, X26.2, X43.3, X47.2	Amaurosis et amblyopia, Cicatrix et maculae corneae, Cataracta complicata, Opacitates corporis vitrei alias, Atrophia nervi optici, оштрина вида оба ока мања од 0,70	Н/ОС (6)	Н	Означене оштрине вида односе се на вриједности постигнуте корекционим стаклима. Оштрина вида систематски се испитује орторејтером, а алтернативно помоћу оптогитских таблица.
107.3	X54, X17, X26.2, X43.3, X47.2	Amaurosis et amblyopia, Cicatrix et maculae corneae, Cataracta complicata, Opacitates corporis vitrei alias, Atrophia nervi optici, оштрина вида оба ока мања од 0,40	Н	Н	Означене оштрине вида односе се на вриједности постигнуте корекционим стаклима. Оштрина вида систематски се испитује орторејтером, а алтернативно помоћу оптогитских таблица.
107.4	X54, X17, X26.2, X43.3, X47.2	Amaurosis et amblyopia, Cicatrix et maculae corneae, Cataracta complicata, Opacitates corporis vitrei alias, Atrophia nervi optici, смањење оштрине вида једног ока испод 0,1 а оштрина вида другог ока већа од 0,70	Н	Н	Означене оштрине вида односе се на вредности постигнуте корекционим стаклима. Оштрина вида систематски се испитује орторејтером, а алтернативно помоћу оптогитских таблица.
107.5	X54, X17, X26.2, X4.3, X47.2	Amaurosis et amblyopia, Cicatrix et maculae corneae, Cataracta complicata, Opacitates corporis vitrei alii, Atrophia nervi optici, потпуно сљевило или смањење оштрине вида једног ока испод 0,1 а другог испод 0,70	Н	Н	Означене оштрине вида односе се на вредности постигнуте корекционим стаклима. Оштрина вида систематски се испитује орторејтером, а алтернативно помоћу оптогитских таблица.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВД*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВД и кандидата
108.1	X53.5	Поремећаји вида у боји (Dyschromatorsiae), анормални трихромати	ОС (б)	Н	Испитивање способности распознавања боја врши се помоћу орторетера, а уколико је резултат несигуран, помоћу псеудохроматских таблица или аномалскопа. При одређивању дужности у појединим видовима, родоцима и службама у ОС БиХ руководити се степеном поремећаја колорног вида.
108.2	X53.5	Поремећаји вида у боји (Dyschromatorsiae), Digtromazija (Protanopi, Deuteranopi, Tritanopi)	ОС (б)	Н	Исто објашњење.
108.3	X53.5	Поремећаји вида у боји (Dyschromatorsiae), Anchromatorzija	Н	Н	Исто објашњење..
109.1	X27.0	Недостатак сочива ока (Arhakiа), на једном оку са корисним видом преко 0,5	Н/ОС (б)	Н	Приликом оцјењивања способности са једностраном афакцијом, сублукацијом или лукасијом сочива узети као мјерило оштрину вида са корекцијом која се при бинокуларном виду може субјективно поднијети. Оцјена се доноси након завршеног лијечења. Уколико лице одбије лијечење оцјена је "неспособан".
109.2	X27.0	Недостатак сочива ока (Arhakiа), на оба ока са корисним видом преко 0,5	Н/ОС (б)	Н	
110.1	X27.1	Ишчашење и помјереност сочива ока (Luxatio et subluxatio lentis), на једном оку	Н/ОС (б)	Н	Приликом оцјењивања способности са једностраном афакцијом, сублукасијом или лукасијом сочива узети као мјерило оштрину вида са корекцијом која се при бинокуларном виду може субјективно поднијети. Оцјена се доноси након завршеног лијечења. Уколико лице одбије лијечење оцјена је "неспособан".
110.2	X27.1	Ишчашење и помјереност сочива ока (Luxatio et subluxatio lentis), на оба ока	Н	Н	
111.1	X02.5 XI 1.2	Поремећаји покретљивости капка ока и ожиљак вежњаче ока (Ankyloblepharon et symblepharon), на једном оку, ако у мањој мјери ремети функцију ока	ОС (б)	Н	При разматрању оцјене способности по овој тачки узети у обзир критеријуме наведене у тачкама 106. и 107. од којих такође зависи доношење оцјене способности.
111.2	X02.5 XI 1.2	Поремећаји покретљивости капка ока и ожиљак вежњаче ока (Ankyloblepharon et symblepharon) на оба ока, ако у мањој мјери ремети функцију ока	ОС (б)	Н	При разматрању оцјене способности по овој тачки узети у обзир критеријуме наведене у тачкама 106. и 107. од којих такође зависи доношење оцјене способности.
111.3	X02.5 XI 1.2	Поремећаји покретљивости капка ока и ожиљак вежњаче ока (Ankyloblepharon et symblepharon), на једном оку, ако у јачој мјери ремети функцију ока (оштрину вида, видно поље или поље погледа)	Н/ОС (б)	Н	При разматрању оцјене способности по овој тачки узети у обзир критеријуме наведене у тачкама 106. и 107. од којих такође зависи доношење оцјене способности.
111.4	X02.5 XI 1.2	Поремећаји покретљивости капка ока и ожиљак вежњаче ока (Ankyloblepharon et symblepharon), на оба ока, ако у јачој мјери ремети функцију ока (оштрину вида, видно поље или поље погледа)	Н	Н	При разматрању оцјене способности по овој тачки узети у обзир критеријуме наведене у тачкама 106. и 107. од којих такође зависи доношење оцјене способности.
112.1	X02.4	Спуштен капак ока (Ptosis palpebrae), који при хоризонталном положају очне јабучице дјелимично покрива зјеницу на једном оку	С/ОС (б)	Н	
112.2	X02.4	Спуштен капак ока (Ptosis palpebrae), који при хоризонталном положају очне јабучице дјелимично покрива зјеницу на оба ока	Н	Н	
112.3	X02.4	Спуштен капак ока (Ptosis palpebrae), трајна и потпуна спуштеност горњег капка на једном или оба ока	Н	Н	

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
113.1	X02.2	Непотпуно затварање капка ока (Lagorhtalmus), на једном оку	Н	Н	При оцјењивању узети у обзир само оне поремећаје који могу довести до оштећења на очној јабучници. Уколико ови поремећаји изазивају упорно сузење, оштећење вежњаче или рожњаче, тада се оцјењује према тачки 107.
113.2	X02.2	Непотпуно затварање капка ока (Lagorhtalmus), на оба ока	Н	Н	При оцјењивању узети у обзир само оне поремећаје који могу довести до оштећења на очној јабучници. Уколико ове поремењене изазивају упорно сузење, оштећење вежњаче или рожњаче, тада се оцјењује према тачки 107.
114.1	X02.0, X02.1	Увртност капка и уврнута трепавица и извртност капка ока (Entropium et trichiasis palpebrae, Entropium palpebrae)	Н/ОС (6)	Н	При оцјењивању узети у обзир само оне поремећаје који могу довести до оштећења на очној јабучници. Уколико ови поремећаји изазивају упорно сузење, оштећење вежњаче или рожњаче, тада се оцјењује према тачки 107.
115.1	X18.6	Куласта рожњача (Keratokonus), на једном оку	ОС (6)	Н	Оцјена способности према оштрини вида и степену рефракције.
115.2	X18.6	Куласта рожњача (Keratokonus), на оба ока	Н	Н	Оцјена способности према оштрини вида и степену рефракције
116.1	Q11.1	Недостатак ока (Anorhtalmus), једног ока	Н	Н	
117.1	X55	Спонтани и други неједнаки покрети ока (Nystragmus et motus oculi inaequales alii)	Н/ОС (6)	Н	Оцјена према оштрини вида

VIII БОЛЕСТИ УХА И БОЛЕСТИ МАСТОИДНОГ НАСТАВКА (X60-X95)

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЈ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЈ и кандидата
121.1	X66.1 -X66.9	Хронично гнојно запаљење средњег уха једнострано или обострано, (мезотимпанално, оститици са холестеатомом, великом сухом перфорацијом бубне опне)	С/ОС (ц, д)	Н	У изузетним случајевима војна лица са често поновљеним хроничним запаљењима средњег уха могу се оцјењивати као ограничено способни (независно од стања слуха), због подложности штетном дјеловању метеоролошких услова. Уколико је истовремено знатно оштећен слух, оцјењују се сходно тачки 124. Све откривене наглухости се испитују тоналном лиминарном аудиометријом.
122.1	X81.0 X81.3	Функцијске болести органа за одржавање равнотеже. Менiereова болест вестибуларни неуронитис и друга периферна вртоглавица	Н/ОС (ц, е)	Н	Оцјена о неспособности код поремећаја вестибуларске функције даје се искључиво на основу налаза оториноларинголога Клинике за ухо, грло и нос и на основу ЕНГ налаза.
124.1	X90-X91	Спроводна глухоћа и сензонеурална глухоћа, на једном уху просјечан губитак слуха до 50 дБ, а на другом слух нормалан	С	Н	Наглухост или глухоћа због хроничног запаљења средњег уха, стања након запаљења средњег уха, тимпаносклерозе, отосклерозе, стања након оперативних захвата: стапедектомије, радикалне трепанације, тимпанопластике и сл., неуросензорнална оштећења слуха, конгениталне мане и друго. Просјечан губитак слуха представља аритметичку средину губитка слуха на фреквенцијама 500,1000, и 2000 Хз, а израчунавање вршимо тако што добијене вредности за редукцију слуха у дБ на 500, 1000 и 2000 Хз за ваздушну кривуљу аудиограма саберемо и поделимо са 3. Као "нормалан слух" подразумева се стање на тоналном лиминарном аудиограму где је редукција слуха на фреквенцијама 500, 1000 и 2000 Хз мања од 20 дБ, а на 4000 Хз мања од 40 дБ.
124.2	X90-X91	Спроводна глухоћа и сензонеурална глухоћа, на једном уху просјечан губитак слуха већи од 50 дБ, а на другом слух нормалан	С/ОС (ц, д)	Н	Објашњење као у тачки 124.1.
124.3	X90-X91	Спроводна глухоћа и сензонеурална глухоћа, на оба уха просјечан губитак слуха до 50 дБ	ОС (ц, д)	Н	
124.4	X90-X91	Спроводна глухоћа и сензонеурална глухоћа, на једном уху просјечан губитак слуха већи од 50 дБ, а на другом до 50 дБ	ОС (ц, д)	Н	
124.5	X90-X91	Спроводна глухоћа и сензонеурална глухоћа, на оба уха просјечан губитак слуха већи од 50 дБ	Н	Н	
125.1	016.0-Q18.9	Урођене и стечене наказности спољњег и средњег уха са слабењем слуха, које узрокују мањи естетски дефект	ОС (ц)	Н	
125.2	Q16.0-Q18.9	Урођене и стечене наказности спољњег и средњег уха са слабењем слуха, које чине велики естетски дефект уз деформацију лица	Н	Н	

IX. BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA (100 -199)

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЈ*	Кандидати	Објашњење зас оцјену способности ПВЈ и кандидата
132.1	100	Реуматска грозница, без обољења срца	С	Н	Реуматска грозница се утврђује у болничко-клиничкој установи. Оцјена ограничене способности даје се на одређено вријеме. Рецидив реуматске грознице оцјењивати у зависности од захвата срца по тачки 132.1 или 2.
132.2	101	Реуматска грозница, са обољењем срца	Н/ОС (а)	Н	Реуматска грозница се утврђује у болничко-клиничкој установи. Оцјена ограничене способности даје се на одређено вријеме. Рецидив реуматске грознице оцјењивати у зависности од захвата срца по тачки 132.1 или 2.
133.1	105, 108, 133, 134, 135, 138, 139	Стечене срчане мане, валвуле митралне, валвуле аорте, митралне и аорталне валвуле, других ендокардијалних структура, лаког степена	С/ОС (а)	Н	Дијагноза срчане мане мора да буде постављена са одређеном спецификацијом врсте, утврђена од кардиолога. Под стеченом срчаном маном лаког степена подразумијева се она стечена срчана мана која није праћена електрокардиограмским променама, рендгенолошким знацима, ехокардиографским променама јасног повећања појединих срчаних структура, а тестови оптерећења не доводе до поремећаја циркулације, нити електрокардиограмских промена у оптерећењу. Недовољно јасне случајеве срчаних мана у погледу дијагнозе и степена (лака и тешка) потребно је рјешавати у болничкој установи или у поликлинички болничке установе
133.2	105, 108, 133, 134, 135, 138, 139	Стечене срчане мане, валвуле митралне, валвуле аорте, митралне и аорталне валвуле других ендокардијалних структура, тежег степена	Н/ОС (а)	Н	Дијагноза срчане мане мора да буде постављена са одређеном спецификацијом врсте, утврђена од кардиолога. Под стеченом срчаном маном тежег степена подразумијевају оне срчане мане код којих постоје знаци срчане декомпензације и/или електрокардиограмске промене и/или ехокардиографске промене и/или рентгенски знаци јасног повећања појединих срчаних структура. Дијагноза се поставља као под 133.1. Тестове оптерећења није потребно изводити, јер су испољени јасни знаци стечене срчане мане тежег степена.
134.1	Q20-Q26	Урођене мане срца и великих крвних судова, лаког степена	С/ОС (а)	Н	Урођене мане срца утврђује кардиолог, као под тачком 133.
134.2	Q20-Q26	Урођене мане срца и великих крвних судова, тежег степена	Н/ОС (а)	Н	Урођене мане срца утврђује кардиолог, као под тачком 133.
135.1	Q20-Q26	Оперисане мане срца и операције на коронарним крвним судовима, оперисане урођене мане срца са повољним терапијским исходом	ОС (а)	Н	Оцјену способности болесника са оперисаним урођеним и стеченим срчаним манама који имају повољан или неповољан терапијски исход утврђује кардиолог, као под тачком 133.
135.2	Q20-Q26	Оперисане мане срца и операције на коронарним крвним судовима, оперисане стечене мане срца са повољним терапијским исходом	Н	Н	Оцјену способности болесника са оперисаним урођеним и стеченим срчаним манама који имају повољан или неповољан терапијски исход утврђује кардиолог, као под тачком 133.
135.3	105, 106, 108, 134, 135	Оперисане мане срца и операције на коронарним крвним судовима, оперисане стечене мане срца са повољним терапијским исходом	ОС (а)	Н	Оцјену способности болесника са оперисаним урођеним и стеченим срчаним манама који имају повољан или неповољан терапијски исход утврђује кардиолог, као под тачком 133.
135.4	105, 106, 108, 134, 135	Оперисане мане срца и операције на коронарним крвним судовима, оперисане стечене мане срца са тежим функционалним оштећењем	Н	Н	Оцјену способности болесника са оперисаним урођеним и стеченим срчаним манама који имају повољан или неповољан терапијски исход утврђује кардиолог, као под тачком 133.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
135.5	125	Оперисане мане срца и операције на коронарним крвним судовима, све реконструктивне операције на коронарним крвним судовима, са повољним исходом	ОС (а)	Н	Оцјену способности болесника са оперисаним урођеним и стеченим срчаним манама који имају повољан или неповољан терапијски исход утврђује кардиолог, као под тачком 133.
135.6	125	Оперисане мане срца и операције на коронарним крвним судовима, све реконструктивне операције на коронарним крвним судовима, са тежим функционалним оштећењима	Н	Н	Оцјену способности болесника са оперисаним урођеним и стеченим срчаним манама који имају повољан или неповољан терапијски исход утврђује кардиолог, као под тачком 133.
136.1	110-115	Повишење крвног притиска, нестално повишење, лаког степена	С	Н	Под несталним повишењем крвним притиском лаког степена подразумева се висе пута утврђена вредност крвног притиска за систолни до 180 ммХг и/или дијастолни до 100 мм Хг при прегледима у амбуланги или поликлиници у периоду када дотично лице стално обавља редовне дужности и ако се крвни притисак нормализује тек после неколико дана мировања без терапије.
136.2	110-115	Повишење крвног притиска, нестално повишење, тежег степена	ОС(а)	Н	Под несталним повишењем крвним притиском тежег степена подразумева се повишење крвног притиска преко 180 ммХг за систолни и/или преко 100 ммХг за дијастолни. У ову групу спадају и случајеви из тачке 136.1 са хипертензивним реаговањем при оптерећењу, (хипертензивно реаговање при оптерећењу када при субмаксималном тесту оптерећења дође до скока вредности крвног притиска преко 110 ммХг за дијастолни и преко 200 мм Хг за систолни). Крвни притисак се нормализује мировањем без терапије.
136.3	110-115	Трајно повишење крвног притиска, лаког степена	ОС(а)	Н	Под трајним повишењем крвним притиском лакшег степена се подразумева повишење крвног притиска из ИИ и ИИИ стадијума (класификација хипертензије америчког комитета за хипертензију из 1993. године) И стадијум 140-159/90-99 ммХг. ИИ стадијум 160-179/100-109 ммХг. ИИИ стадијум 180-209/110-119 ммХг. ИВ стадијум преко 210/120 ммХг. Трајно повишење крвног притиска лакшег степена подразумева и почетне и умерено изражене промене на срцу и крвним судовима и хипертензивно реаговање на напор. У ову групу спадају и случајеви из тачке 136.2 са хипертензивним реаговањем на напор и трајно повећање крвног притиска из тачке 136.3 без промена на крвним судовима.
136.4	110-115	Трајно повишење крвног притиска, тежег степена	Н	Н	Под трајним повишењем крвног притиска тежег степена подразумева се повишење крвног притиска из ИВ стадијума тј. преко 210 за систолни и преко 120 ммХг за дијастолни притисак са адекватним променама на крвним судовима, као и случајеви малитне хипертензије.
137.1	120-125	Исхемијска болест срца потврђена неинвазивним или инвазивним методама, ангина пекторис, лакшег степена	ОС (а)	Н	Исхемијска болест срца може да буде потврђена неинвазивним (електрокардиограм, ехокардиограм, холтер, тестови оптерећења, радионуклеотопскирн методама и др.) и инвазивним методама (лијева венатрикулографија, селективна коронарографија). Тежина болести се процјењује на основу анамнезе, клиничког налаза и урађених претрага.
137.2	120-125	Исхемијска болест срца схемјска болест срца потврђена неинвазивним или инвазивним методама, ангина пекторис, тежег степена	Н	Н	Исхемијска болест срца може да буде потврђена неинвазивним (електрокардиограм, ехокардиограм, холтер, тестови оптерећења, радионуклеотопским методама и др.) и инвазивним методама (лева венатрикулографија, селективна коронарографија). Тежина болести се процјењује на основу анамнезе, клиничког налаза и урађених претрага.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВД*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВД и кандидата
137.3	120-125	Прележан инфаркт миокарда са успјешном рехабилитацијом	ОС (а)	Н	У ову групу спадају успешно рехабилитовани пребољели инфаркт срца I и II групе НУХА класификације.
137.4	120-125	Прележан инфаркт миокарда, са дефинитивним, трајним последицама	Н	Н	Прележани инфаркт миокарда са дефинитивним трајним негативним последицама у које спадају тежи поремећаји срчаног ритма и провођења, срчана слабост, постинфарктна нестабилна ангина, анеуризма срца и сва стања која се квалификују као функционална група ИИИ и ИВ класификације НУХА.
138.1	130-132	Перикардитис нетуберкулозне природе, без последица	С	Н/С	
138.2	130-132	Перикардитис нетуберкулозне природе, са лакшим последицама али без знакова констриктивног синдрома	ОС (а)	Н	
138.3	130-132	Перикардитис нетуберкулозне природе, са знацима констриктивног синдрома	Н	Н	
139.1	133, 138, 139	Ендокардитис прележани, бактеријски ендокардитис без дефинитивно јасне срчане мане у стању компензације	С/ОС (а)	Н	Бактеријски ендокардитис мора бити утврђен у болничко-клиничкој установи.
139.2	133, 138, 139	Ендокардитис прележани, бактеријски ендокардитис са израженом срчаном маном (I и II функционална група)	ОС (а)	Н	Бактеријски ендокардитис мора бити утврђен у болничко-клиничкој установи.
139.3	133, 138, 139	Ендокардитис прележани, бактеријски ендокардитис тежег степена III и IV функционална група)	Н	Н	Бактеријски ендокардитис мора бити утврђен у болничко-клиничкој установи.
140.1	140, 141	Прележани акутни миокардитис, без последица	С	Н	
140.2	140, 141	Прележани акутни миокардитис, са лакшим последицама	ОС (а)	Н	
141.1	142, 143	Хронична обољења срчаног мишића, лакша хронична обољења срчаног мишића са потпуно очуваном функционалном способношћу потврђено неинвазивним дијагностичким методама (WTVW синдром без напада тахикардије, комплетни блок десне гране, АВ блок првог степена	С	Н	Хронична обољења миокарда морају се утврдити у болничко-клиничкој установи или у специјалистичкој амбуланти, на основу дужег посматрања, при чему мора постојати одговарајућа документација са више контролних прегледа. Као АВ блок I степена сматрати PQ интервал преко 0,24 сек.
141.2	142, 143	Хронична обољења срчаног мишића, теже изражено хронично обољење срчаног мишића, са очуваном функционалном способношћу потврђеном неинвазивним дијагностичким методама (блок лијеве гране, WTVW са контролисаним нападима тахикардије, АВ блок II степена са добром фреквенцијом, пароксизми фибрилације атрија који се спонтано или медикаментозно конвертују у синусни ритам, примарна хипертрофична миокардиопатија без малигних поремећаја ритма)	ОС (а)	Н	Хронична обољења миокарда морају се утврдити у болничко-клиничкој установи или у специјалистичкој амбуланти, на основу дужег посматрања, при чему мора постојати одговарајућа документација са више контролних прегледа. Као АВ блок I степена сматрати PQ интервал преко 0,24 сек.
141.3	142, 143	Хронична обољења срчаног мишића, тешко хронично оштећење срчаног мишића са знацима срчане инсуфицијенције потврђене неинвазивним дијагностичким методама (WTVW синдром са тахикардијама које се не могу медикаментозно успешно контролисати, АВ блок III степена, трајна фибрилација атрија, примарна хипертрофична опструктивна миокардиопатија са срчаном слабешћу или малигним поремећајем ритма или провођења)	Н	Н	Хронична обољења миокарда морају се утврдити у болничко-клиничкој установи или у специјалистичкој амбуланти, на основу дужег посматрања, при чему мора постојати одговарајућа документација са више контролних прегледа. Као АВ блок I степена сматрати PQ интервал преко 0,24 сек.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
142.1	144, 145	Поремећаји у спроводном систему срца без знакова оштећења миокарда и без клиничких знакова оштећења срчане функције, суправентрикуларне ЕС, ВЕС I и II стадијума по Лоуи-у, продужење PQ интервала до 0,24 сек. при срчаној фреквенцији испод 70 у минути, нодални ритам синус коронаријуса, непотпуни блок десне гране	С	Н	Одлуку доноси кардиолог након комплетне неинвазивне дијагностике. Под непотпуним блоком десне гране сматрати блок десне гране са проширењем QRS комплекса од 0,095 до 0,120 сек.
142.2	144, 145	Поремећаји у срчаном ритму и спроводном систему срца без знакова оштећења миокарда и без клиничких знакова оштећења срчане функције, пароксизмална суправентрикуларна тахикардија доказана електрокардиографски. ВЕС III стадијума до Лоуи-у	ОС (а)	Н	Одлуку доноси кардиолог након комплетне неинвазивне дијагностике. Под непотпуним блоком десне гране сматрати блок десне гране са проширењем QRS комплекса од 0,095 до 0,120 сек.
142.3	144, 145	Поремећаји у срчаном ритму и спроводном систему срца без знакова оштећења миокарда и без клиничких знакова оштећења срчане функције, вентрикуларна пароксизмална тахикардија доказана електрокардиографски, ВЕС IVa, б и V стадијум по Лоуи-у	Н	Н	Одлуку доноси кардиолог након комплетне неинвазивне дијагностике. Под непотпуним блоком десне гране сматрати блок десне гране са проширењем QRS комплекса од 0,095 до 0,120 сек. Вентрикуларне тахикардије, болнички испитане (ЕКГ, ЕХО, ергометрија, холтер, катетеризација) резистентни на терапију цијенили као неспособан.
143.1	134	Пролапс митралне валвуле, лакшег степена	С	Н	Дијагнозу пролапса митралне валвуле доноси кардиолог на основу неинвазивног испитивања. I Пролапс митралне валвуле без хемодинамске значајне митралне регургитације (до 1 +) и/или без малих поремећаја срчаног ритма (I, II, и III степен по Лоуи-у се толерише).
143.2	134	Prolaps mitralne valvule, тежег степена	ОС (а)	Н	Дијагнозу пролапса митралне валвуле доноси кардиолог на основу неинвазивног испитивања. Пролапс митралне валвуле са хемодинамски значајном митралном регургитацијом (2+ и више) и/или малим поремећајима срчаног ритма (IV и V степен по Лоуи-у).
144.1	171	Анеуризме аорте i пласне артерије, артерио-венске фистуле плућа	Н/ОС (а)	Н	
145.1	172	Анеуризме периферних крвних судова, које јаче не ремете функцију кротока, а могу се оперативно одстранити	С/ОС (а)	Н	
145.2	172	Анеуризме периферних крвних судова, које јаче ремете функцију кротока, а не могу се оперативно одстранити, или ако се стање послје операције знатно не поправаља	Н/ОС (а)	Н	
146.1	Q25-Q28	Урођене аномалије крвних судова, ангиоми мањих, капиларног типа	С	С	
146.2	Q25-Q28	Урођене аномалије крвних судова, ангиоми, велики и лако вучерабилни, артерио-венске фистуле на екстремитету са отокотом и трофичним променама	Н/ОС (а)	Н	
147.1	173 -177	Обољења периферних артерија, која изазивају умјерене поремећаје у кротоку и функцији екстремитета у лакшем степену	С/ОС (а)	Н	Дијагноза, степен обољења, као и стање функције екстремитета треба да буду установљени у болничко-клиничкој установи у којој постоје одговарајући услови за таква испитивања.
147.2	173 -177	Обољења периферних артерија, (М. Роунауд) лакши облик	С	Н	Дијагноза, степен обољења, као и стање функције екстремитета треба да буду установљени у болничко-клиничкој установи у којој постоје одговарајући услови за таква испитивања.
147.3	173-177	Обољења периферних артерија, (М. Роунауд) тежи облик	ОС (а)	Н	Дијагноза, степен обољења, као и стање функције екстремитета треба да буду установљени у болничко-клиничкој установи у којој постоје одговарајући услови за таква испитивања.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
147.4	173-177	Облитерирајући процес периферних артерија, који теже ремете функцију екстремитета или доводе до видних трофичних промјена, на њима (Бургер)	Н/ОС (а)	Н	Дијагноза, степен обољења, као и стање функције екстремитета треба да буду установљени у болничко-клиничкој установи у којој постоје одговарајући услови за таква испитивања.
148.1	М30-М31, Д69.0, Д89.1	Генерализовани васкулитис (ПАН, алергијска грануломатоза, хиперсензитивни васкулитис - системски облик, мезовита криоглобулинемија, грануломатозни васкулитис, Вегенерова грануломатоза, артеритис синусних ћелија, теморални артеритис, реуматична полимиалгија, М. Бехцет, антифосфолипидни синдром, секундарни васкулитиси и синдром прекалцајућих васкулитиса у оквиру СБВТ) и др.	Н	Н	Овде спадају сви облици васкулитиса утврђени клиничким испитивањем.
148.2	М30-М31, Д69.0, Д89.1	Генерализовани васкулитис, пурпура Хенох-Сценленен, лакши облик	С/ОС (а)	Н	Овде спадају сви облици васкулитиса утврђени клиничким испитивањем
148.3	М30-М31, Д69.0, Д89.1	Генерализовани васкулитис, пурпура Хенох-Сценленен, лакши облик	Н	Н	Овде спадају сви облици васкулитиса утврђени клиничким испитивањем.
149.1	183	Проширење вена екстремитета, односно јаче изражене вене без варикозних чворова на поткољеници	С	Н/С	Запаљење дубоких вена са трајним последицама на горњим екстремитетима (оток, трофичне промене коже и др.) оцењивати по тачки 153.
149.2	183	Јаче проширење вена са варикозама на колатералима и главном стаблу у в. сапхаснае магнае, које се простире и на бутину	ОС (а)	Н	Запаљење дубоких вена са трајним последицама на горњим екстремитетима (оток, трофичне промене коже и др.) оцењивати по тачки 153.
149.3	183	Пигментације са индурацијом коже, са тежим функционалним промјенама	Н/ОС (а)	Н	Запаљење дубоких вена са трајним последицама на горњим екстремитетима (оток, трофичне промене коже и др.) оцењивати по тачки 153.
149.4	183	Атрофија коже са улцерацијама које се не могу операцијом или другим лијечењем отклонити	Н	Н	Запаљење дубоких вена са трајним последицама на горњим екстремитетима (оток, трофичне промене коже и др.) оцењивати по тачки 153.
150.1	184	Хемороиди, који се могу излјечити без последица или са лакшом инсуфицијенцијом аналног сфинктера	С/ОС (а)	Н/С	
150.2	184	Хемороиди, хемороиди последице неуспјешних оперативних захвата са инсуфицијенцијом аналног сфинктера (инконтиненција)	Н/ОС (а)	Н	
151.1	186.1	Варикозела	С	С	
152.1	187	Елефантијаза екстремитета и други хронични едеми екстремитета као последица запаљивих промјена на венама, без секундарних варикоза, као и едеми услед стазе лимфе, према степену изражености и функционалним сметњама	Н/ОС (а)	Н	Оцјена се даје према стању екстремитета (оток, трофичне промјене), као и према стању коже.
153.1	180	Тромбоза дубоких вена екстремитета без функционалних поремећаја или значајна реканализације или колатералне компензације	С/ОС (а)	Н	
153.2	180	Тромбоза дубоких вена екстремитета са функционалним поремећајима без значајна реканализације или слабије колатералне компензације у дужем временском периоду	Н	Н	
154.1	126.0-126.9	Емболија плућа	Н/ОС (а)	Н	Оцјена се доноси након клиничко-болничког истраживања. У случају рецидивантних емболија и са тежим поремећајем плућних функција цијенити као неспособног.

X. БОЛЕСТИ СИСТЕМА ЗА ДИСАЊЕ (.100 - 399)

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ДВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ДВЛ и кандидата
155.1	.131.0	Хронична обољења носних шупљина, хронични атрофични ринитис без стварања круста у носним шупљинама	С/ОС (д)	Н	
155.2	.131.0	Хронична обољења носних шупљина, озена и риносклером	Н/ОС (д)	Н	
156.1	.130.0 -.133.9	Хронична запаљена синуса, катарална и гнојна	С/ОС (д)	Н	
156.2	.130.0 -.133.9	Хронична запаљена синуса, алергична обољења слузнице носа и синуса	С/ОС (д)	Н	
156.3	Ј30.0 -.133.9	Хронична запаљена синуса, са полипозом која отежава дисање	С/ОС (д)	Н	
157.1	Ј33.9	Polypsis nasi juvenilis deformans - Woakes	Н	Н	Полупосис наси јувенилис деформанс - Woakes се дијагностикује у болничко-клиничкој установи.
158.1	Q30.0-Q39.0, Q67.4	Урођене и стечене аномалије носа, умјерени естетски дефект (ринолордоза-риносколиоза у већем степену), без функционалних поремећаја	С	Н	По овој тачки цијенити ако нема сметњи при дисању, а ако има цијенити по тачки 159
158.2	Г30.0-Q39.0, Q67.4	Урођене и стечене аномалије носа, велики естетски дефект, (потпуни губитак носа)	Н	Н	
159.1	Q30.0-Q30.9, С02.1, Т90.2	Мане и последице повреда и обољења носа, са незнатним дисајним сметњама (перфорација септума, девијација септума, синехије и др.)	С	Н	
159.2	Q30.0-Q30.9, С02.1, Т90.2	Мане и последице повреда и обољења носа, са знатним дисајним сметњама	ОС (д)	Н	
159.3	Q30.0-Q30.9, С02.1, Т90.2	Мане и последице повреда и обољења носа, са тешким дисајним сметњама, које се оперативним путем нису могле отклонити (коштане агресије хоана, стенозе носница и др.)	Н	Н	
160.1	Q31.0-Q31.9, 137.0 -138.7, С12.8- С12.9	Урођене и стечене мане грљана, које не отежавају нормално дисање али отежавају говор (једностране парализе гласница, фонастенија)	С/ОС (а,д)	Н	*

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
160.2	Q31.0-Q31.9, I37.0, I38.7, I12.8-I12.9	Урођене и стечене мане грљана, које отежавају дисање природним путем и говор (стенозе, обостране парализе гласница, стање после ларингектомије, неизлечени бенигни тумори)	Н	Н	
161.1	S02.0-S02.1, T90.2	Урођене или стечене мане фронталних синуса, стање после повреде или операције фронталних синуса	С/ОС (д)	Н	
161.2	S02.0-S02.1, T90.2	Урођене или стечене мане фронталних синуса, стање после повреде или операције фронталних синуса, ако недостаје табула интерна	ОС (д)	Н	
162.1	J41, J42	Акутна респираторна обољења, рецидивирајући акутни бронхитис	С	Н	Под рецидивирајућим акутним бронхитисом подразумевамо понављање инфекције дисајних путева протраханог тока праћене опструкцијом дисајних путева, а не испуњавају критеријуме за дијагнозу хроничног бронхитиса и бронхалне астме.
162.2	J85, J86	Акутна респираторна обољења, апсцес плућа и тешки облици запаљења плућа и плућне марамице са изливом	С/ОС (а)	Н	Под теским облицима запаљења плућа и плућне марамице се подразумевају они случајеви чије је лијечење трајало преко 30 дана, а регресија није била потпуна.
163.1	144, 143	Хронична обструкцијска болест плућа (ХОПБ), хронични бронхитис и емфизем плућа са оштећењем функције плућа лаког степена	С/ОС (а, д)	Н	Ова се тачка односи на особе које болују или су боловале од обољења дисајних путева и плућа разне етиологије, сем туберкулозе, а хроничног су тока и са последицама које утичу на њихову функцију, као и на функцију кардиоваскуларног система. Дијагноза обољења мора бити постављена у специјализованој болничкој установи. Види објашњење уз тачку 3.
163..2	144, 143	Хронична обструкцијска болест плућа (ХОПБ), хронични бронхитис и емфизем плућа, са оштећењем функције плућа средњег степена	ОС (а, д)	Н	О ова се тачка односи на особе које болују или су боловале од обољења дисајних путева и плућа разне етиологије, сем туберкулозе, а хроничног су тока и са последицама које утичу на њихову функцију, као и на функцију кардиоваскуларног система. Дијагноза обољења мора бити постављена у специјализованој болничкој установи. Види објашњење уз тачку 3..
163.3	144, 143	Хронична обструкцијска болест плућа (ХОПБ), хронични бронхитис и емфизем плућа, са оштећењем функције плућа тешког степена	Н	Н	Ова се тачка односи на особе које болују или су боловале од обољења дисајних путева и плућа разне етиологије, сем туберкулозе, а хроничног су тока и са последицама које утичу на њихову функцију, као и на функцију кардиоваскуларног система. Дијагноза обољења мора бити постављена у специјализованој болничкој установи. Види објашњење уз тачку 3.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВД и кандидата
163.4	143.0	Једнострани и лобарни емфизем плућа	Н/ОС (а, д)	Н	Ова се тачка односи на особе које болују или су боловале од обољења дисајних путева и плућа разне етиологије, сем туберкулозе, а хроничног су тока и са посљедицама које утичу на њихову функцију, као и на функцију кардиоваскуларног система. Дијагноза обољења мора бити постављена у специјализованој болничкој установи. Види објашњење уз тачку 3.
163.5	J45	Бронхијална астма, лакши облик	С/ОС (а, д)	Н	Ова се тачка односи на особе које болују или су боловале од обољења дисајних путева и плућа, разне етиологије, сем туберкулозе, а хроничног су тока и са посљедицама које утичу на њихову функцију, као и на функцију кардиоваскуларног система. Дијагноза обољења мора бити постављена у специјализованој болничкој установи. Види објашњење уз тачку 3. Дијагноза бронхијалне астме се поставља у болничко-клиничкој установи или у за ова обољења специјализованом диспансеру. При оцјени способности треба узети у обзир дужину трајања болести, учесталост и трајање појединих напада, као и промјене на органима за дисање и кардиоваскуларном систему. Под Иакпим облицима подразумева се астма без напада гушења у посљедње две године. Бронхопровокацијским тестирањем доказује се мањи степен бронхне реактивности.
163.6	.145	Бронхијална астма, тежи облик	Н	Н	Ова се тачка односи на особе које болују или су боловале од обољења дисајних путева и плућа разне етиологије, сем туберкулозе, а хроничног су тока и са посљедицама које утичу на њихову функцију, као и на функцију кардиоваскуларног система. Дијагноза обољења мора бити постављена у специјализованој болничкој установи. Види објашњење уз тачку 3. Дијагноза бронхијалне астме се поставља у болничко-клиничкој установи или у за ова обољења специјализованом диспансеру. При оцјени способности треба узети у обзир дужину трајања болести, учесталост и трајање појединих напада као и промене на органима за дисање и кардиоваскуларном систему. Тежи облици бронхијалне астме су обољења са честим нападима који доводе до поремећаја респираторне функције
164.1	D86	Системске, имунолошке и грануломатозне болести и друга хронична обољења плућног интерстицијума непознате етиологије, саркоидоза, активна, новооткривена, локализована у лимфним чворовима или плућима	С/ОС (а)	Н	
164.2	D86	Системске, имунолошке и грануломатозне болести и друга хронична обољења плућног интерстицијума непознате етиологије, саркоидоза, хронична рецидивирајућа са фиброзом плућа	Н/ОС (а)	Н	
164.3	J99	Вегнерова грануломатоза, Хистиоцитоза х, идиопатска плућна хемосидероза, Гоодпајстурев синдром и друге прогресивне грануломатозе и судовне болести плућа и других система	Н	Н	
164.4	J84	Дифузна интерстицијумска фиброза плућа и плућне манифестације системских болести везивног ткива	Н	Н	

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
165.1	.160-.170	Болести плућа изазване спољним узрочницима, са оштећењем функције плућа, лакшег степена	С	Н	Под оштећењем функције плућа, лаког степена подразумева се остварен ВК од 65-79% у односу на теоријску вредност или смањење количника оствареног и табличног односа ФеВл/ВК од 89% до 70% или повећања отпора (Рт) од 0,3-0,59 кПа/л/сек. или остварени максимални експираторски протоци од 50-40%, са нормалним вриједностима гасова артеријске крви.
165.2	.160-.170	Болести плућа изазване спољним узрочницима, са оштећењем функције плућа, средњег степена	ОС (а)	Н	Под оштећењем плућа средњег степена остварен ВК од 64-50% у односу на табличну (теоријску) вредност или количник оствареног и табличног односа ФеВл/ВК од 69-50% или вредност отпора (Рт) од 0,6-0,99 кПа/л/сек. или остварени максимални експираторски протоци од 39-25% са нормалним вриједностима артеријске крви у миру.
165.3	.160-.170	Болести плућа изазване спољним узрочницима, са оштећењем функције плућа, тешког степена	Н	Н	Под оштећењем функције плућа тешког степена подразумева се остварен ВК испод 50% или количник оствареног и табличног односа ФеВл/ВК мањи од 50% или вредност отпора (Рт) већа од 0,99 кПа/л/сек. или максимални експираторски протоци мањи од 25% или поремећај гасова артеријске крви у миру или под оптерећењем.
166.1	.194.1	Сраслине послје запаљења плућне марамице са изливом (фибротхорак), без или са оштећењем функције плућа, лаког степена	С	Н	Под оштећењем функције плућа тешког степена подразумева се остварен ВК од 65-79% у односу на теоријску вредност или смањење количника оствареног и табличног односа ФеВл/ВК од 89% до 70% или повећања отпора (Рт) од 0,3-0,59 кПа/л/сек. или остварени максимални експираторски протоци од 50-40%, са нормалним вриједностима гасова артеријске крви.
166.2	.194.1	Сраслине послје запаљења плућне марамице са изливом (фибротхорак), са оштећењем функције плућа, средњег степена	ОС (а)	Н	Под оштећењем плућа средњег степена остварен ВК од 64-50% у односу на табличну (теоријску) вредност или количник оствареног и табличног односа ФеВл/ВК од 69-50% или вредност отпора (Рт) од 0,6-0,99 кПа/л/сек. или остварени максимални експираторски протоци од 39-25% са нормалним вриједностима артеријске крви у миру.
166.3	.194.1	Сраслине послје запаљења плућне марамице са изливом (фибротхорак), са оштећењем функције плућа, тешког степена	Н	Н	Под оштећењем функције плућа тешког степена подразумева се остварен ВК испод 50% или количник оствареног и табличног односа ФеВл/ВК мањи од 50% или вредност отпора (Рт) већа од 0,99 кПа/л/сек. или максимални експираторски протоци мањи од 25% или поремећаји гасова артеријске крви у миру или под оптерећењем.
167.1	.193	Рнеумоторакс, спонтани пнеумоторакс	С	Н	
	.193	Рнеумоторакс, рецидивирајући спонтани пнеумоторакс	Н/ОС (а)	Н	
168.1	.147	Вронхектазије (доказане бронхографски или ЦТ), лакши облици	С	Н	Под лакшим облицима бронхектазија подразумевају се цилиндричне и варикозне бронхектазије које захватају пространство мање од једног режња, које су без присуства секундарне инфекције и рецидивирајућих пнеумонија и које су са нормалном плућном функцијом.
168.2	747-	Вронхектазије (доказане бронхографски или ЦТ), тежи облици	Н	Н	Под тежим облицима бронхектазија подразумевају се врепасте или цистичне бронхектазије, без обзира на пространство, цилиндричне и варикозне бронхектазије које захватају најмање један режњак или бронхектазије са трајним присуством секундарне инфекције и рецидивирајућих пнеумонија или бронхектазије са умањеном плућном функцијом.
169.1	Q33.034.1	Урођене мане дисајних органа, плућни секвестар и цисте плућа	С	Н	Види објашњење уз тачку 166.1 до 166.3.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВД и кандидата
169.2	033. 034.1	Урођене мане дисајних органа, патолошка плућна артериовенска комуникација (ПШАВК)	ОС (а)	Н	Види објашњење уз тачку 166.1 до 166.3.
170.1	.192.,.198	Посљедичне неспецифичних обољења плућа и плућне марамице, са оштећењем функције плућа лаког степена	С	Н	Под оштећењем функције плућа лаког степена подразумева се остварен ВК од 65-79% у односу на теоријску вредност и смањење количника оствареног и табличног односа FeV_{10}/VK од 89% до 70% или повећања отпора (Рт) од 0.3-0.59 кПа/л/сек. или остварени максимални експираторски протоци од 50-40%, са нормалним вриједностима гасова артеријске крви.
170.2	.192.,198	Посљедичне неспецифичних обољења плућа и плућне марамице, са оштећењем функције плућа средњег степена	ОС (а)	Н	Под оштећењем плућа средњег степена остварен ВК од 64-50% у односу на табличну (теоријску) вредност или количник оствареног и табличног односа FeV_{10}/VK од 69-50% или вредност отпора (Рт) од 0.6-0.99 кПа/л/сек. или остварени максимални експираторски протоци од 39-25% са нормалним вриједностима артеријске крви у миру.
171.1	.198.6	Посљедичне неспецифичних обољења плућа и плућне марамице, са оштећењем функције плућа тешког степена	Н	Н	Под оштећењем функције плућа тешког степена подразумева се остварен ВК испод 50% или количник оствареног и табличног односа FeV_{10}/VK мањих од 50% или вредност отпора (Рт) већа од 0,99 кПа/л/сек. или максимални експираторски протоци мањих од 25% или поремећај гасова артеријске крви у миру или под оптерећењем.
171.2	.198.6	Релаксација дијафрагме, мањег степена - без или са оштећењем функције плућа лаког степена	С	Н	Под оштећењем функције плућа Иаког степена подразумева се остварен ВК од 65-79% у односу на теоријску вредност или смањење количника оствареног и табличног односа FeV_{10}/VK од 89% до 70% или повећања отпора (Рт) од 0.3-0.59 кПа/л/сек. или остварени максимални експираторски протоци од 50-40%, са нормалним вриједностима гасова артеријске крви.
171.3	.198.6	Релаксација дијафрагме, средњег степена - са оштећењем функције плућа средњег степена	ОС (а)	Н	Под оштећењем плућа средњег степена остварен ВК од 64-50% у односу на табличну (теоријску) вредност или количник оствареног и табличног односа FeV_{10}/VK од 69-50% или вредност отпора (Рт) од 0.6-0.99 кПа/л/сек. или остварени максимални експираторски протоци од 39-25% са нормалним вриједностима артеријске крви у миру.
172.1	Т91.4	Посљедичне повреда плућа и плућне марамице, без оштећења функције плућа	Н	Н	Под оштећењем функције плућа тешког степена подразумева се остварен ВК испод 50% или количник оствареног и табличног односа FeV_{10}/VK мањих од 50% или вредност отпора (Рт) већа од 0,99 кПа/л/сек. или максимални експираторски протоци мањих од 25% или поремећај гасова артеријске крви у миру или под оптерећењем.
172.2	Т91.4	Посљедичне повреда плућа и плућне марамице, са оштећењем функције плућа, лаког степена	С	Н	Под оштећењем функције плућа лаког степена подразумева се остварен ВК од 79%- 65% у односу на теоријску вредност или смањење количника оствареног и табличног односа FeV_{10}/VK од 89% до 70% или повећања отпора (Рт) од 0.3-0.59 кПа/л/сек. или остварени максимални експираторски протоци од 50-40%, са нормалним вриједностима гасова артеријске крви.
172.3	Т91.4	Посљедичне повреда плућа и плућне марамице, са оштећењем функције плућа, средњег степена	ОС (а)	Н	Под оштећењем плућа средњег степена остварен ВК од 64-50% у односу на табличну (теоријску) вредност или количник оствареног и табличног односа FeV_{10}/VK од 69-50% или вредност отпора (Рт) од 0.6-0.99 кПа/л/сек. или остварени максимални експираторски протоци од 39-25% са нормалним вриједностима артеријске крви у миру.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
172.4	T91.4	Последње повреда плућа и плућне марамице, са оштећењем функције плућа тешког степена	Н	Н	Под оштећењем функције плућа тешког степена подразумева се остварен ВК испод 50% или количник оствареног и табличног односа ФеВл/ВК мањи од 50% или вредност отпора (Рт) већа од 0,99 кПа/л/сек. или максимални експираторски проточи мањи од 25% или поремећај гасова артеријске крви у миру или под оптерећењем.
173.1	J95.1	Стање последије ресекције плућа ради различитих обољења нетуберкулозне и немалигне етиологије, са оштећењем функције плућа лаког степена	С	Н	Под оштећењем функције плућа лаког степена подразумева се остварен ВК од 65-79% у односу на теоријску вредност или смањење количника оствареног и табличног односа ФеВл/ВК од 89% до 70% или повећања отпора (Рт) од 0,3-0,59 кПа/л/сек. или остварени максимални експираторски проточи од 50 до 40% са нормалним вриједностима гасова артеријске крви.
173.2	J95.1	Стање последије ресекције плућа ради различитих обољења нетуберкулозне и немалигне етиологије, са оштећењем функције плућа средњег степена	ОС (а)	Н	Под оштећењем плућа средњег степена остварен ВК од 64-50% у односу на табличну (теоријску) вредност или количник оствареног и табличног односа ФеВл/ВК од 69-50% или вредност отпора (Рт) од 0,6-0,99 кПа/л/сек. или остварени максимални експираторски проточи од 39-25% са нормалним вредностима артеријске крви у миру.
173.3	J95.1	Стање последије ресекције плућа ради различитих обољења нетуберкулозне и немалигне етиологије, са оштећењем функције плућа тешког степена	Н	Н	Под оштећењем функције плућа тешког степена подразумева се остварен ВК испод 50% или количник оствареног и табличног односа ФеВл/ВК мањи од 50% или вредност отпора (Рт) већа од 0,99 кПа/л/сек. или максимални експираторски проточи мањи од 25% или поремећај гасова артеријске крви у миру или под оптерећењем.
174.1	P91	Солитарне сенке у плућима неутврђене етиологије, неоперисане	С	Н	
	P91	Солитарне сенке у плућима неутврђене етиологије, оперисане	Н/ОС (а)	Н	

XI. БОЛЕСТИ СИСТЕМА ЗА ВАРЕЊЕ (K00 - K93)

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
175.1	K00.0	Анодонија, недостатак 6 и више зуба у обе вилице (изузимају се умњаци)	С	С	
175.2	K00.0	Анодонија, недостатак 6 и више зуба у свакој вилици (изузимају се умњаци)	С	Н	
175.3	K00.0	Анодонија totalis	С	Н	
175.4	K02.0 -K02.9	Зубни каријес, мултипли каријес са деструкцијом крунице зуба на висе од 15 зуба	С	Н	
176.1	K05.2 -K05.5	Пародонтопатија, клађење зуба, лакшег степена (I-III) са губитком алвеоларне кости до 1/2 дужине корена на мање од 6 зуба	С	Н	
176.2	K05.2 -K05.5	Пародонтопатија, клађење зуба, тежег степена (IV-V) са губитком алвеоларне кости преко 1/2 корена на више од 6 зуба	ОС (е)	Н	
177.1	K07.5	Урођене и стечене мане усне шупљине, језика, вилице, вилчичих зглобова и плувачних жлијезда, без функционалних сметњи	С	Н	Укључени и расцепи усана, зубног наставка и непаца (тврдог и меког).
177.2	K07.5	Урођене и стечене мане усне шупљине, језика, вилице, вилчичих зглобова и плувачних жлијезда, са функционалним сметњама гутања, говора, жвакања и дисања	Н/ОС (е)	Н	Укључени и расцепи усана, зубног наставка и непаца (тврдог и меког).
178.1	K13.2	Поремећаји у епители усне шупљине, леукоплакција и еритроплакција оралне слузокоже, I и II степен	С	Н	
178.2	K13.2	Поремећаји у епители усне шупљине, леукоплакција и еритроплакција оралне слузокоже, III и IV степен	Н/ОС (е)	Н	
178.3	L43.1	Lichen planus mucosae oris eroziva et buloza, cirkumskripta	С	Н	
178.4	L43.8	Lichen planus mucosae oris eroziva et buloza, generalizata	Н	Н	
178.5	K12.0	Оралне афте, афтозни стоматитис, повратни, тежег облика	С	Н	
179.1	Q39, K20-K23	Урођене или стечене мане, као и последице повреда оболела и операције једњака, без функционалних поремећаја	С	Н	У ова оболела укључена су запаљена једњака, желудачно езофагеални рефлукс, ахалазије, улкус једњака, обструкција једњака, перфорација једњака, стечено кесасто проширење једњака -дивертикули, болести једњака у другим болестима и урођене аномалије једњака.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
179.2	Q39, K20-K23	Урођене или стечене мане, као и последице повреда обољења и операције једњака, са лакшим функционалним поремећајима (дивертикули и др.)	ОС (е)	Н	У ова обољења укључена су запаљења једњака, желудачно езофагеални рефлукс, ахалазије, улкус једњака, обструкција једњака, перфорација једњака, стечено кесао проширење једњака - дивертикули, болести једњака у другим болестима и урођене аномалије једњака
179.3	Q39, K20-K23	Урођене или стечене мане, као и последице повреда обољења и операције једњака, са тежим функционалним поремећајима (стенозе, сраслине, ахалазије и др.)	Н	Н	У ова обољења укључена су запаљења једњака, желудачно езофагеални рефлукс, ахалазије, улкус једњака, обструкција једњака, перфорација једњака, стечено кесао проширење једњака - дивертикули, болести једњака у другим болестима и урођене аномалије једњака
180.1	K25	Улкусна болест желуца, први пут откривен свеж облик	С	Н	Дијагноза улкусне болести мора бити документована непосредним гастроскопским односно дуоденоскопским знацима улкусне болести.
180.2	K25	Улкусна болест желуца, рецидивирајући, резистентан на терапију	ОС (е)	Н	Дијагноза улкусне болести мора бити документована непосредним гастроскопским односно дуоденоскопским знацима улкусне болести.
180.3	K25	Улкусна болест желуца, стање последице операције без функционалних сметњи	С/ОС (е)	Н	Дијагноза улкусне болести мора бити документована непосредним гастроскопским односно дуоденоскопским знацима улкусне болести
180.4	K25	Улкусна болест желуца, стање последице операције са тежим или тешким функционалним сметњама	Н	Н	Дијагноза улкусне болести мора бити документована непосредним гастроскопским односно дуоденоскопским знацима улкусне болести. оцјена Н се доноси након клиничко-болничког испитивања.
180.5	K25	Улкусна болест желуца, пептични улкус последице операције	Н/ОС (е)	Н	Дијагноза улкусне болести мора бити документована непосредним гастроскопским односно дуоденоскопским знацима улкусне болести. оцјена Н се доноси након клиничко-болничког испитивања.
181.1	K26	Улкусна болест дванаестопалачног пријева, први пут откривен свеж облик	С	Н	Дијагноза улкусне болести мора бити документована непосредним гастроскопским односно дуоденоскопским знацима улкусне болести.
181.2	K26	Улкусна болест дванаестопалачног пријева, хронични улкус без тежих функционалних поремећаја у општем стању	С	Н	Дијагноза улкусне болести мора бити документована непосредним гастроскопским односно дуоденоскопским знацима улкусне болести.
181.3	K26	Улкусна болест дванаестопалачног пријева, хронични улкус са тежим функционалним поремећајима (пенетрација у околне органе, стеноза, поновљена крварења)	Н/ОС (е)	Н	Дијагноза улкусне болести мора бити документована непосредним гастроскопским односно дуоденоскопским знацима улкусне болести.
181.4	K26	Улкусна болест дванаестопалачног пријева, стање последице операције без функционалних сметњи	С	Н	Дијагноза улкусне болести мора бити документована непосредним гастроскопским односно дуоденоскопским знацима улкусне болести.
181.5	K26	Улкусна болест дванаестопалачног пријева, стање последице операције са средњим или тешким функционалним сметњама	Н/ОС (е)	Н	Дијагноза улкусне болести мора бити документована непосредним гастроскопским односно дуоденоскопским знацима улкусне болести. оцјена Н се доноси након клиничко-болничког испитивања.
181.6	K26	Улкусна болест дванаестопалачног пријева, пептични улкус последице операције	Н/ОС (е)	Н	Дијагноза улкусне болести мора бити документована непосредним гастроскопским односно дуоденоскопским знацима улкусне болести. оцјена Н се доноси након клиничко-болничког испитивања.
181.7	K26 K27 K28	Улкусна болест дванаестопалачног пријева, пептична гризлица неозначене локализације и улкус гастројејунале	Н/ОС (е)	Н	Дијагноза улкусне болести мора бити документована непосредним гастроскопским односно дуоденоскопским знацима улкусне болести. оцјена Н се доноси након клиничко-болничког испитивања.
182.1	K27, K29-K31	Хронично запаљење слузокоже желуца или пријева, гастритис и дуоденитис поремећај варења, диспепсија и друге болести дванаестопалачног пријева, без поремећаја општег стања	С	С	

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ШВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ШВЛ и кандидата
182.2	K27, K29-K31	Хронично запаљење слузокоже желуца или пријева, гастритис и дуоденитис поремећај варења, диспепсија и друге болести дванаестопалачног пријева, са средњим или тешким поремећајем општег стања	ОС(е)	Н	Дијагнозу утврђује гастроентеролог на основу клиничко-болничког испитивања
183.1	K30-K31, K50-K52	Остале дуготрајне и неизљечиве болести желуца и пријева, стенозе, стеркоралне фистуле, улцерозни колитис, Прохн-ова болест, дуги тешки облици колитиса и ентеритиса и теже посљедице операције ових органа	Н	Н	За потврду дијагноза наведених обољења у овој тачки потребно је клиничко-болничко испитивање.
184.1	K40-K46	Херније, које се могу оперативно излјечити	С	Н	Укључују се херније: ингвиналне, скроталне, круралне, спигастричне, умбиликалне, вентралне, Иумбалне.
184.2	K40-K46	Херније, које се не могу оперативно излјечити и рецидиви хернија	Н/ОС (а)	Н	Укључују се херније: ингвиналне, скроталне, круралне, спигастричне, умбиликалне, вентралне, Иумбалне
184.3	K40-K46	Херније хијатуса, остале дијафрагмалне, оптураторне, исхијадичне, перинеалне	С/Н/О С (а)	Н	Оцјена се даје након болничко-клиничког испитивања и овиси од изражености функционалних поремећаја.
185.1	K66	Перитонеалне адхезије, без поремећаја у пасажу	С	Н	
185.2	K67	Хронични адхезивни перитонитис, негуберкулозне природе и чини сметње у пасажу средњег или тешког степена	Н/ОС (а)	Н	По овој тачки узимају се у обзир само случајеви хроничног адхезивног перитонитиса који се може доказати објективним претрагама
186.1	K61, K60	Обољења ректума и ануса, која се могу излјечити без посљедица: аналне фистуле и фисуре, перинални апсцеси	С	Н	Анале фистуле и фисуре се могу оперативно лијечити, а у случају неуспјеха цијенити према тачки 186.3.
186.2	K62	Обољења ректума и ануса, која се не могу излјечити без посљедица, пролапс ректума	ОС (а)	Н	Анале фистуле и фисуре се могу оперативно лијечити, а у случају неуспјеха цијенити према тачки 186.3.
186.3	K60	Рецидивне аналне фистуле са инсуфицијенцијом сфинктера	Н	Н	
186.4	Q42	Конгениталне малформације и посљедице повреда са изразитим функционалним сметњама	Н	Н	
187.1	S36	Фистуле трбушног зида, без повреда органа или кости	С	Н	За оцјену по овој тачки долазе у обзир и фистуле у трбушном зиду услед заосталих конака послије операције.
187.2	S36	Фистуле трбушног зида, као посљедица повреда органа или кости	Н	Н	Под фистулом трбушног зида, која је настала као посљедица повреде органа треба разумјети фистулу, која комуницира са абдоминалним органима (црева, екстрахепатални путеви и сл.).
188.1	K52, K55- K59, K65- K67, K90- K93	Остала обољења органа за варење или посљедице операција на њима, без поремећаја функције	С	Н	Укључују се: цријевне обструкције - К 56, гастроентеритис и колитис (изузев улцерозног) неинфективног порекла -К 29, К 52, дивертикули прева - К 57, функционални поремећаји прева - К 58 и К 59, друге болести прева и перитонеума - К 55, К 65 - К 67, К 90 - К 93. При оцјену способности треба имати у виду поред органских, функционалних поремећаја и поремећаје општег стања болесника (малокрвност, телесна слабост, лабилност централног нервног система и сл.). Ова тачка се не односи на херније, које се сврставају у тачку 184. подразумева се сужење лумена, које не чини сметње у пасажу, као и осталој функцији прева.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способости ПВЛ и кандидата
188.2	K52, K55- K59, K65- K67, K90- K93	Остала обољења органа за варење или посљедице операција на њима, са умјереним поремећајем функције	ОС (а, е)	Н	Укључују се: пријевне обструкције - К 36, гастроентеритис и колитис (изузев улцерозног) неинфективног порекла - К 29, К 52, дивертикули црева - К 57, функционални поремећаји црева - К 58 и К 59, друге болести црева и перитонеума - К 55, К 65 - К 67, К 90 - К 93. При оцењивању способности треба имати у виду поред органских, функционалних поремећаја и поремећаје општег стања болесника (малокрвност, телесна слабост, лабилност централног нервног система и сл.). Ова тачка се не односи на херније, које се сврставају у тачку 184. подразумјева се сужење лумена, које не чини сметње у пасажу, као и осталој функцији црева.
188.3	K52, K55- K59, K65- K67, K90- K93	Остала обољења органа за варење или посљедице операција на њима, са тежим поремећајем функције	Н	Н	Укључују се: Цревне обструкције - К 36. Гастроентеритис и колитис (изузев улцерозног) неинфективног порекла - К 29, К 52. Дивертикули црева - К 57. Функционални поремећаји црева - К 58 и К 59. Друге болести црева и перитонеума - К 55, К 65 - К 67, К 90 - К 93. При оцењивању способности треба имати у виду поред органских, функционалних поремећаја и поремећаје општег стања болесника (малокрвност, телесна слабост, лабилност централног нервног система и сл.). Ова тачка се не односи на херније, које се сврставају у тачку 184. подразумјева се сужење лумена, које не чини сметње у пасажу, као и осталој функцији црева.
189.1	K73	Хронични хепатитис, перзистентни хепатитис	ОС(а)	Н	Дијагноза хроничног хепатитиса мора бити утврђена у болничко-клиничкој установи уз хистолошки преглед ткива јетре добијене биопсијом. Ако из било којег разлога није вршен наведени преглед, оцјена се доноси на основу клиничког налаза и свестраног биохемијског, лабораторијског испитивања.
189.2	K73	Хронични хепатитис, активни хепатитис	Н/ОС (а)	Н	Дијагноза хроничног хепатитиса мора бити утврђена у болничко-клиничкој установи уз хистолошки преглед ткива јетре добијене биопсијом. Ако из било којег разлога није вршен наведени преглед, оцјена се доноси на основу клиничког налаза и свестраног биохемијског, лабораторијског испитивања.
190.1	K70-K.71, K75- K77	Остале болести јетре	С/ОС (а)	Н	Дијагноза се поставља искључиво у болничко-клиничким установама, а на основу хистолошких и биохемијских налаза. Укључују се болести јетре узроковане алкохолом - К 70, болести јетре узроковане токсинама - К 71, друге запаљенске болести јетре - К 75, друге болести јетре - К 76, болести јетре у другим болестима - К 77.
191.1	K72, K74	Недовољна функција јетре, фиброза, цироза јетре и портна хипертензија	Н/ОС (а)	Н	
192.1	K80- K83, K87	Хронична обољења жучне кесе и жучних путева, сраслине последице запаљенског процеса на жучној кеси, лакшег облика (дискинезије, без калкулозе)	С	Н	
192.2	K80- K83, K87	Хронична обољења жучне кесе и жучних путева, сраслине последице запаљенског процеса на жучној кеси, тежег облика или калкулоза жучне кесе	ОС(е)	Н	
192.3	K80- K83, K87	Оперисана жучна кеса због камена или хроничног обољења, без функционалних поремећаја	С	Н	
192.4	K80- K83, K87	Оперисана жучна кеса због камена или хроничног обољења, са функционалним поремећајима средњег или тешког степена	Н/ОС (а)	Н	Функционалне поремећаје треба сматрати и узети у обзир код операција на жучним путевима последице којих долази до холангита и холангиолита и то код дериватних операција жучних путева (код стеноза папиле, "Т" дренаже, холедоходуодено анастомозе, холедохојејуну анастомозе, трансдуоденалне папиломомије).
193.1	K85-K87	Обољења панкреаса, панкреатитис - циста, 1 итијаза и др.	Н/ОС (а)	Н	Обољења наведена у овој тачки морају бити потврђена у болничкој-клиничкој установи.

ХИ. БОЛЕСТИ КОЖЕ И БОЛЕСТИ ПОТКОЖНОГ ТКИВА (Л00-Л99)

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВД и кандидата
196.3	Л00-Л0С, Л70	Инфекције коже и поткожног ткива, акутни облици	С	С	Дијагнозе дерматоза поставља дерматолог, а ако је потребно верификују се и хистолошким налазом.
196.2	Л00-Л08, Л70	Инфекције коже и поткожног ткива, хронични облици - лакши	С	Н/С	Дијагнозе дерматоза поставља дерматолог, а ако је потребно верификују се и хистолошким налазом.
196.3	Л00-Л08, Л70	Инфекције коже и поткожног ткива, хронични облици - тежи	ОС(е)	Н	Дијагнозе дерматоза поставља дерматолог, а ако је потребно верификују се и хистолошким налазом.
197.1	Л50-Л54	Urticaria acuta	С	С	Оцјена се доноси на основу налаза дерматолога, по потреби и алерголога.
197.2	Л50.2, Л50.5, Л50.8	Urticaria chr. urticaria cholinergica, urticaria e frigore/lakши облици	С	Н	Оцјена се доноси на основу налаза дерматолога, по потреби и алерголога.
197.3	Л50.2, Л50.5, Л50.8	Urticaria chr. urticaria cholinergica, urticaria e frigore, тежи облици	Н/ОС (е)	Н	Оцјена се доноси на основу налаза дерматолога, по потреби и алерголога.
197.4	Л20-Л30	Dermatitis atopica, dermatitis contacta alergica	С/ОС (е)	Н	Оцјена се доноси на основу налаза дерматолога, по потреби и алерголога.
198.1	Т33-Т35	ПромрзLINE, са без функционалних испада	С	С	
198.2	Т33-Т35	ПромрзLINE функционалним испадима	Н/ОС (е)	Н	Физичка оштећења коже и разне врсте ожyлака поред дерматолога треба да оцјенује и хирург, јер се оцјена доноси према последицама оштећења, тј. према функционалном поремећају.
198.3	Л55-Л56	Опекотине узроковане сунчаним зрацима	С	С	
198.4	Л57-Л59	Промене козе узроковане дејством јонизујућег и нејонизујућег зрачења	С/Н/ОС (е)	Н	Обољења из ове групе треба да дијагностикује дерматолог.
199.1	Л13	Bulozne dermatoze, dermatitis herpetiformis	Н/ОС (е)	Н	Обољења из ове групе треба да дијагностикује дерматолог.
199.2	Л10	Bulozne dermatoze, pemfigus	Н	Н	Обољења из ове групе треба да дијагностикује дерматолог.
199.3	Л12	Bulozne dermatoze, pemfigoid	Н/ОС (е)	Н	Обољења из ове групе треба да дијагностикује дерматолог.
200.1	Л93.0	Нронићни кожни еритематозни љупус	С/Н/ОС (е)	Н	Обољења из ове групе треба да дијагностикује дерматолог.
201.1	Л40.0	Psoriasis vulgaris i inversa	С/ОС (е)	Н	Обољења из ове групе треба да дијагностикује дерматолог. Ограничење се односи на локализацију на капиларицију потколеница, шака и стопалима.
201.2	Л40.0	Други облици псориазе и псориазни артритис	Н	Н	Обољења из ове групе треба да дијагностикује дерматолог.
202.1	Q80-Q84	Genoedermatoze, лакши облици	С	Н	
202.2	Q80-084	Genoedermatoze, средњи или тешки облици	Н/ОС (е)	Н	
2023	Q80-Q84	Урођене аномалије коже	С/Н/ОС (е)	Н	
203.1	Л80	Vitiligo, мањег степена	С	С	Налаз дерматолога.
203.2	Л80	Vitiligo, већег степена	ОС (п)	Н	

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
204.1	Л91	Хипертрофичке болести коже, без функционалних поремећаја	С	С	
204.2	Л91	Хипертрофичке болести коже, са функционалним сметњама, вулнерабилни, који се могу оперативно збринути	ОС (е)	Н	Ожиљке и озмљасте атрофије коже оцјењује хирург, а оцјена способности се доноси према степену оштећења функције органа (зглобова, мишића и др.)
204.3	Л91	Хипертрофичке болести коже, са функционалним сметњама, вулнерабилни, који се не могу хируршки збринути	Н	Н	Ожиљке и озмљасте атрофије коже оцјењује хирург, а оцјена способности се доноси према степену оштећења функције органа (зглобова, мишића и др.)
205.1	Д86.3 Л92	Саркомидоза коже и друге грануломотозне болести	С/Н/ОС (е)	Н	Обољења из ове групе треба да дијагностикује дерматолог након клиничко-болничког испитивања.
206.1	Л94 0	Локализоване болести везивног ткива и циркумскриптна склеродермија, без функционалних поремећаја	С	Н	
206.2	Л94.0	Локализоване болести везивног ткива и циркумскриптна склеродермија, са функционалним поремећајима средњег или тешког степена	Н/ОС (е)	Н	Обољења из ове групе треба да дијагностикује дерматолог и реуматолог након клиничко-болничког испитивања.
207.1	121, Л28, Л44, Л51, Л52, Л60, УЛ1, Л83, Л95, Л98, Л99, Р61	Остале хроничне и /или неизлечиве болести коже и поткожног ткива	С/Н/ОС (е)	Н	Оцјена се доноси након клиничко-болничког испитивања према степену функционалног оштећења
208.1	Л63	Аlopecia areata	С	Н	
209.1	Л84-Л90	Клаус и друга хипертрофичка и атрофичка стања козе	С/ОС (е)	Н	
1210.	Л43	Lichen planus, лакши облици	С	Н	Налаз дерматолога.
210.2	Л43	Lichen planus, тежи облици	Н/ОС (е)	Н	
211.1	Л41	П а р а с о р и ј а з а	С/Н/ОС (е)	Н	Оцјена се доноси након клиничко-болничког испитивања према степену функционалног оштећења.

XIII. БОЛЕСТИ МИШИЋНО-КОШТАНОГ СИСТЕМА И ВЕЗИВНОГ ТКИВА (МОО - М99)

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
212.1	М00-М03, М46	Обољења зглобова узрокована инфекцијама, пиогени, без функционалних испада	С	Н	
212.2	М00- М03, М46	Обољења зглобова узрокована инфекцијама, серозно-реактивни, без функционалних испада	Н/ОС (а)	Н	
212.3	М00- М03, М46	Обољења зглобова узрокована инфекцијама, серозно-реактивни, без функционалних испада	С	Н	
212.4	М00- М03, М46	Обољења зглобова узрокована инфекцијама, серозно-реактивни, са функционалним испадима средњег или тешког степена	Н/ОС (а)	Н	
213.1	М05, М14, М45	Запаљењска обољења зглобова, посттрауматски, хронични, вилозни артритис	ОС(а)	Н	С обзиром на неуједначеност критеријума и тешкоће у дијагностици хроничног полиартритиса, под ову тачку уврстити све лакше случајеве обољења зглобова који су праћени боловима, али код којих не постоје никакве објективне промјене на зглобовима, као случајеве са краткотрајним отоцима и без знакова еволуције.
213.2	М05- М14, М45	Хронични облици полиартритиса (РА, ЈХА, спондилоартропатија), без деформација, поремећаја функције зглобова и захвата органских система	С/ОС (а)	Н	Под ову тачку уврстити све Иакше случајеве обољења зглобова који су праћени боловима, али код којих не постоје објективне промјене на зглобовима као и случајеве са краткотрајним отоцима без знакова еволуције.
213.3	М05-М14, М45	Хронични облици полиартритиса (РА, ЈХА, спондилоартропатија), са деформативним промјенама и поремећајима функције зглобова	Н/ОС (а)	Н	По овим тачкама се даје оцјена способности ако постоје изражени поремећаји функције зглобова.
213.4	М05-М14, М45	Други хронични облици обољења зглобова, обољења услед таложења кристала	С/ОС (а)	Н	По овим тачкама се даје оцјена способности ако постоје изражени поремећаји функције зглобова.
214.1	М15-М19, М47	Дегенеративна обољења зглобова (раме, лакат, ручни зглоб, куќ, колена, скочни зглоб), артхросис спондилосис, спондилоартхросис, лакши облици без већих функционалних сметњи	С/ОС (а)	Н	За оцјену способности по овој тачки као основни критеријум треба да служи поремећај функције обољелог дијела локомоторног апарата (степен), ослањајући се и на радиографски налаз. Рендгенски налаз понекад може да буде изражен, мада обољење зглобова није праћено боловима и поремећајем функције. У тим случајевима тимски оцјену дају ортопед, реуматолог и рендгенолог, а по потреби и други специјалисти. За све деформирајуће спондилоартрозе и спондилозе као посљедице повреда оцјене се дају по овој тачки.
214.2	М15-М19, М47	Дегенеративна обољења зглобова (раме, лакат, ручни зглоб, куќ, колена, скочни зглоб) артхросис спондилосис. Спондилоартхросис, тежи облици са функционалним поремећајима	Н/ОС (а)	Н	За оцјену способности по овој тачки као основни критеријум треба да служи поремећај функције обољелог дијела локомоторног апарата (степен), ослањајући се и на радиографски налаз. Рендгенски налаз понекад може да буде изражен, мада обољење зглобова није праћено боловима и поремећајем функције. У тим случајевима тимски оцјену дају ортопед, реуматолог и рендгенолог, а по потреби и други специјалисти. За све деформирајуће спондилоартрозе и спондилозе као посљедице повреда оцјене се дају по овој тачки.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење заснојану способност ПВД и кандидата
215.1	M32-M36	Системска обољења везивног ткива (СЈЕ, ДИМ, ПСС, Су Сјогрен, КСБВТ, друга системска обољења везивног ткива и недовољно дефинисана системска обољења везивног ткива)	Н	Н	Обољења сврстана у ову тачку спадају у групу колагеноза и могу се дијагностиковати само у болничко-клиничкој установи.
216.1	M60-M79	Екстраартикуларна реуматичка обољења, (обољења мишића, синовија, тетива и других меких ткива), са Лакишим или пролазним функционалним сместњама	С	С	
216.2	M60-M79	Екстраартикуларна реуматичка обољења, (обољења мишића, синовија, тетива и других меких ткива), са тежим поремећајем функције зглобова или делова тела	Н/ОС (а)	Н	
217.1	Q68, M43.6	Сапут орспиритум ("кривошија"), урођени или стечени лакшег степена који се може оперативнио кориговати	С/ОС (а)	Н	
217.2	Q68, M43.6	Сапут орспиритум ("кривошија"), неурогени (урођени или стечени) јачег степена са израженим скраћењем мишића, асиметријом лица и деформацијом вратног дела кичме	Н	Н	Под "јачим степеном" треба подразумевати оне случајеве код којих постоји јака асиметрија лица, јако скраћење мускулатуре и изражена деформација вратног дијела кичме. Такви случајеви, поред функционалних ограничења, представљају и естетски упадљив дефект. Код неурогених случајева треба консултовати неуролога, како би се издиференцирала етиологија (паралитична, спастична, хистерична, аграваторска и сл.).
218.1	M86	Osteomyelitis, акутни у току лијечења	С	Н	
218.2	M86	Osteomyelitis, хронични, стабилизовани облик без функционалних поремећаја	С/ОС (а)	Н	
218.3	M86	Osteomyelitis, хронични, рецидивирајући облик без функционалних поремећаја	ОС (а)	Н	
218.4	M86	Osteomyelitis, хронични, рецидивирајући са функционалним поремећајима и тенденцијом за чешћим егзацербацијама	Н/ОС (а)	Н	
219.1	M80-M85, M87-M94	Метаболчка и друга обољења костију и хрскавине хроничног тока која се тешко лијече и ремете функцију органа, (остеопороза, остеогенис имперфекта, остеомаластија, остеонекроза, деформирајући остеоитис - Paget, osteofibrosis deformans juvenilis, osteochondroze i друге болести костију)	Н/ОС (а)	Н	
220.1	S02, Q75.9	Недостаци коштаног ткива лобање последице повреда и/или обољења замењени чврстим калусом без неуролошких функционалних поремећаја	ОС (а)	Н	Према мишљењу неурохирурга уз консултацију неуролога.
220.2	S02, Q75.9	Недостаци коштаног ткива лобање последице повреда и/или обољења замењени чврстим калусом без неуролошких функционалних поремећаја	Н	Н	Према мишљењу неурохирурга уз консултацију неуролога.
221.1	S02, Q75.9	Урођени недостаци или губини коштаног ткива лобање, покривени само меким дијеловима, ако мождана маса на том мјесту није довољно заштитена, без неуролошких функционалних поремећаја	ОС (а)	Н	Према мишљењу неурохирурга уз консултацију неуролога.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
221.2	S02, Q75.9	Урођени недостаци или губити коштаног ткива лобање, покривени само меким дијеловима, ако мочлана маса на том мјесту није довољно заштићена, са невролошким функционалним поремећајима	Н	Н	Према мишљењу неурохирурга уз консултацију неуролога.
221.3	S02, Q75.9	Урођени недостаци и губити коштаног ткива лобање, покривени само меким дијеловима, ако мочлана маса на том мјесту није довољно заштићена, урођени краниофацијални синдром	Н	Н	Према мишљењу неуролога.
222.1	M24.4	Хабитуалне и рецидивне лускаије раменог и феморопателарног зглоба, изљечиве	С/ОС (а)	Н	Према мишљењу неурохирурга уз консултацију неуролога
222.2	M24.4	Хабитуалне и рецидивне Иукасије раменог и феморопателарног зглоба, неизљечиве	Н/ОС (а)	Н	У ову тачку убрајати рецидивирајуће лускаије послије хируршког захвата (рецидивирајуће и оне са већим функционалним сметњама). Са мањим функционалним испадима ограничено способан
223.1	T03.4	Урођене паралитичке и застарјеле трауматске Иукасије великих зглобова, које се не могу хируршки излјечити	Н	Н	
224.1	S83.2	Повреде менискуса кољена, без артритичких промјена	С	Н	Степен артритичких промјена цијенити након артроскопске дијагностике.
224.2	S83.2	Повреде менискуса кољена, са лакшим артритичким промјенама	С/ОС (а)	Н	Степен артритичких промјена цијенити након артроскопске дијагностике
224.3	S83.2	Повреде менискуса кољена, са тешким артритичким промјенама	Н/ОС (а)	Н	
225.1	S83.7	Повреде лигаментарног апарата кољена, свјески потпуни раскид лигаментарног апарата кољена	С/ОС (а)	Н	Дијагноза се поставља артроскопски. Успјела оперативна реконструкција повреде лигамената цијени се према функционалним испадима по тачки 231.
225.2	S83.7	Повреде лигаментарног апарата кољена, застарјела изолована повреда	С/ОС (а)	Н	Дијагноза се поставља артроскопски. Успјела оперативна реконструкција повреде лигамената цијени се према функционалним испадима по тачки 231.
225.3	S83.7	Повреде лигаментарног апарата кољена, застарјеле повреде више лигамената са хроничном нестабилношћу	Н/ОС (а)	Н	Дијагноза се поставља артроскопски. Успјела оперативна реконструкција повреде лигамената цијени се према функционалним испадима по тачки 231.
226.1	M50, M51, M53	Дископатије, са лакшим невролошким поремећајима који не ремете битне функције	С	Н	Оцјену даје Љекар специјалиста неурохирург уз консултацију неуролога, по основу нативне радиографије, ЕМНГ прегледа и св. прегледа МР. У лакше невролошке поремећаје сматрати: болни синдром без невролошког моторног дефицита, значај радикулопатије без присутних денервационих потенцијала и са нормалном проводљивошћу периферних моторних живаца.
226.2	M50, M51, M53	Дископатије, са тешким невролошким поремећајима који ремете битне функције	Н/ОС (а)	Н	Оцјену даје Љекар специјалиста неурохирург уз консултацију неуролога, по основу нативне радиографије, ЕМНГ прегледа и св. прегледа МР, Под тешким невролошким поремећајима сматрати: радикуларни дуготрајни бол, слабење мишићне снаге, мишићну атрофију, губитак рефлекса, парезе и парализе, а у ЕМНГ налазу значај умјерене или теже денервације са продужетком латенце Ф олговора.
227.1	M24.6	Укоченост (анкилоза) раменог или лакатног зглоба у функционално повољном положају	С/ОС (а)	Н	
227.2	M24.6	Укоченост (анкилоза) раменог или лакатног зглоба у функционално неповољном положају	Н/ОС (а)	Н	
227.3	M24.6	Укоченост (анкилоза), рудног зглоба у функционално повољном положају	С/ОС (а)	Н	

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
227.4	M24.6	Укоченост (анкилоза) ручног зглоба у функционално неповољном положају	Н/ОС (а)	Н	
227.5	M24.6	Укоченост (анкилоза) прстију, флексиона или екстензиона контрактура свих прстију једне шаке	Н	Н	
227.6	M24.6	Укоченост (анкилоза) прстију, флексиона или екстензиона контрактура (осим палца и кажипрста)	ОС (а, е)	Н	
227.7	M24.6	Укоченост (анкилоза) прстију, тешка контрактура палца и кажипрста једне шаке	Н	Н	
228.1	M24.6	Укоченост (анкилоза) зглоба кука или кољена	Н	Н	
228.2	M24.6	Укоченост (анкилоза) скочног зглоба у функционално неповољном положају	ОС (а)	Н	
228.3	M24.6	Укоченост (анкилоза), скочног зглоба, у функционално неповољном положају	Н	Н	
228.4	M24.6	Укоченост (анкилоза) виличног зглоба, лакшег степена	ОС (е)	Н	
228.5	M24.6	Укоченост (анкилоза), виличног зглоба, тежег степена	Н	Н	
229.1	M96.0	Псеудоартрозе малих кратких костију без дегенеративних промјена	С	Н	Овде спадају ос навикуларе, ос лунатум, метакарпалне и метатарзалне, фибуле, клавикуле и др. без већих функционалних оштећења. Уколико је у питању псеудоартроза навикуларне кости са знатним артрофичним промјенама и редукцијом моторне снаге шаке, оцјена се даје према тачки 233.2.
229.2	M96.0	Псеудоартрозе, већих - дугих костију, које се оперативно могу излјечити	С/ОС (а)	Н	
229.3	M96.0	Псеудоартрозе, већих - дугих костију, које се оперативно не могу излјечити	Н/ОС (а)	Н	
230.1	M24.5	Урођена или стечена ограничена покретљивост (контрактура), рамена, елевација мања од 180 степени	С	Н	За мјерење степена покретљивости рамена рачуна се да су 0° када се надлактица налази уз тијело. Укоченост великих зглобова (рамена, лакта, кука кољена, и др. и укоченост прстију) оцјењују се према тачкама 227.1-7. и 228. 1. 2. и 3. "Списак".
230.2	M24.5	Урођена или стечена ограничена покретљивост (контрактура), рамена, елевација мања од 120 степени	ОС (а)	Н	За мјерење степена покретљивости рамена рачуна се да су 0° када се надлактица налази уз тијело. Укоченост великих зглобова (рамена, лакта, кука кољена, и др. и укоченост прстију) оцјењују се према тачкама 227.1-7. и 228. 1. 2. и 3. "Списак".
230.3	M24.5	Урођена или стечена ограничена покретљивост (контрактура), рамена, абдукција од 45 до 90 степени	ОС (а)	Н	За мјерење степена покретљивости рамена рачуна се да су 0° када се надлактица налази уз тијело. Укоченост великих зглобова (рамена, лакта, кука кољена, и др. и укоченост прстију) оцјењују се према тачкама 227.1-7. и 228. 1. 2. и 3. "Списак".
230.4	M24.5	Урођена или стечена ограничена покретљивост (контрактура), рамена, абдукција мања од 45 степени	Н	Н	За мјерење степена покретљивости рамена рачуна се да су 0° када се надлактица налази уз тијело. Укоченост великих зглобова (рамена, лакта, кука кољена, и др. и укоченост прстију) оцјењују се према тачкама 227.1-7. и 228. 1. 2. и 3. "Списак".
230.5	M24.5	Урођена или стечена ограничена покретљивост (контрактура), лакта, флексија могућа од 45 до 30 степени	С	Н	За мјерење степена покретљивости рамена рачуна се да су 0° када се надлактица налази уз тијело. Укоченост великих зглобова (рамена, лакта, кука кољена, и др. и укоченост прстију) оцјењују се према тачкама 227.1-7. и 228. 1. 2. и 3. "Списак".

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВД и кандидата
230.6	M24.5	Урођена или стечена ограничена покретљивост (контрактура), лакта, флексија могућа до 90 степени	ОС (а)	Н	За мјерење покретљивости лакта 0° су када је рука потпуно исправљена дуж тијела. Укоченост великих зглобова (рамена, лакта, кука кољена, и др. и укоченост прстију) оцјењују се према тачкама 227.1-7. и 228.1. 2. и 3. "Списак".
230.7	M24.5	Урођена или стечена ограничена покретљивост (контрактура), лакта, флексија мања од 90 степени	Н	Н	За мјерење покретљивости лакта 0° су када је рука потпуно исправљена дуж тијела. Укоченост великих зглобова (рамена, лакта, кука кољена, и др. и укоченост прстију) оцјењују се према тачкама 227.1-7. и 228.1. 2 и 3. "Списак".
230.8	M24.5	Урођена или стечена ограничена покретљивост (контрактура), ручног зглоба, екстензија и флексија мања од 20 степени	ОС (е)	Н	Укоченост великих зглобова (рамена, лакта, кука кољена, и др. и укоченост прстију) оцјењују се према тачкама 227.1-7. и 228.1. 2. и 3. "Списак".
231.1	M24.5	Урођена или стечена ограничена покретљивост (контрактура), кука, могућа флексија од 0 - 110 степени	С	Н	За мјерење покретљивости кука 0° су када је нога потпуно испружена и налази се у осовини тела. Укоченост великих зглобова (рамена, лакта, кука кољена, и др. и укоченост прстију) оцјењују се према тачкама 227.1-7. и 228.1. 2. и 3. "Списак".
231.2	M24.5	Урођена или стечена ограничена покретљивост (контрактура), кука, флексија могућа од 0 - 90 степени	ОС (е)	Н	За мјерење покретљивости кука 0° су када је нога потпуно испружена и налази се у осовини тела. Укоченост великих зглобова (рамена, лакта, кука кољена, и др. и укоченост прстију) оцјењују се према тачкама 227.1-7. и 228.1. 2. и 3. "Списак".
231.3	M24.5	Урођена или стечена ограничена покретљивост (контрактура), кука, флексија испод 90 степени	Н	Н	За мјерење покретљивости кука 0° су када је нога потпуно испружена и налази се у осовини тела. Укоченост великих зглобова (рамена, лакта, кука кољена, и др. и укоченост прстију) оцјењују се према тачкама 227.1-7. и 228.1. 2. и 3. "Списак".
231.4	M24.5	Урођена или стечена ограничена покретљивост (контрактура), кука, немогућност абдукције преко 10 степени	ОС (а)	Н	За мјерење покретљивости кука 0° су када је нога потпуно испружена и налази се у осовини тела. Укоченост великих зглобова (рамена, лакта, кука кољена, и др. и укоченост прстију) оцјењују се према тачкама 227.1-7. и 228.1. 2. и 3. "Списак".
231.5	M24.5	Урођена или стечена ограничена покретљивост (контрактура), кољена, могућа флексија од 0 до 110 степени	С	С	За кољено, 0° су када је кољено потпуно испружено. Укоченост великих зглобова (рамена, лакта, кука кољена и др. и укоченост прстију) оцјењују се према тачкама 227.1-7. и 228.1. 2. и 3. "Списак".
231.6	M24.5	Урођена или стечена ограничена покретљивост (контрактура), кољена, могућа флексија од 0 до 90 степени	С/ОС (а)	Н	За кољено, 0° су када је кољено потпуно испружено. Укоченост великих зглобова (рамена, лакта, кука кољена и др. и укоченост прстију) оцјењују се према тачкама 227.1-7. и 228.1. 2. и 3. "Списак".
231.7	M24.5	Урођена или стечена ограничена покретљивост (контрактура), кољена, флексија мања од 90 степени	Н/ОС (а)	Н	За кољено, 0° су када је кољено потпуно испружено. Укоченост великих зглобова (рамена, лакта, кука кољена и др. и укоченост прстију) оцјењују се према тачкама 227.1-7. и 228.1. 2. и 3. "Списак".
231.8	M24.5	Урођена или стечена ограничена покретљивост (контрактура), скоочног зглоба, дорзална и плантарна флексија преко 20 степени	С	С	За скочни зглоб, 0° су када је стопало у односу на поткољеницу под углом од 90°. Укоченост великих зглобова (рамена, лакта, кука кољена, и др. и укоченост прстију) оцјењују се према тачкама 227.1-7. и 228.1. 2. и 3. "Списак".
231.9	M24.5	Урођена или стечена ограничена покретљивост (контрактура), скоочног зглоба, дорзална и плантарна флексија испод 20 степени	Н/ОС (а)	Н	За скочни зглоб, 0° су када је стопало у односу на поткољеницу под углом од 90°. Укоченост великих зглобова (рамена, лакта, кука кољена, и др. и укоченост прстију) оцјењују се према тачкама 227.1-7. и 228.1. 2. и 3. "Списак".
232.1	M24.0	Страна или слободна тијела у већим зглобовима, без функционалних поремећаја	С	Н	
232.2	M24.0	Страна или слободна тијела у већим зглобовима, са функционалним поремећајима и манифестном артрозом	Н/ОС (а)	Н	

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
233.1	Q69-Q70	Урођене или стечене аномалије шаке, са лакшим функционалним оштећењем	OC (e)	Н	Оцјену даје хирург - пластичар.
233.2	Q69-070	Урођене или стечене аномалије шаке, са тежим функционалним оштећењем	Н	Н	Оцјену даје хирург - пластичар.
234.1	M24.2	Релаксација зглобова, која се може кориговати	C/OC (a)	Н	
234.2	M24.2	Релаксација зглобова, која се не може кориговати	Н	Н	
235.1	076.4, M40, M41	Skolioze, kifoze, lordoze, лакшег степена	С	С	У лакшем степену оцјењивати: сколиозе и степена III степена (то су минималне девијације кичменог стуба са нефункционом кривулом, која се активном корекцијом лако исправља и умјерена торзија грудног коша уочљива тек при савијању тијела према напред), сколиоза III степена (то су јасно назначене деформације кичме у виду слова С, које се активном корекцијом не могу у потпуности исправити, а пасивна корекција је у потпуности извољљива (јасно назначена торзија грудног коша је уочљива већ код исправног става, лопатица на избоченој страни грудног коша је лако уздигнута), кифозе: настале као последица урођених аномалија (дјелимичан недостатак тијела кичменог пршљена, постојање тзв. дорзалног кичменог пршљена, дисплазија интервертебралног пршљена -Сцхморлова хернија, синстоза или кошгани блок једног пршљена или висе пршљенова), након прележаних системних обољења скелета - која нису довела до тежих деформитета (прележани рахитис, вертебра плана, остепороза јувенилне или адолесцентне дисплазије типа Сцхоерманн), настале као последица лошег држања при ходу или сједењу, у клупи, или радном месту.
235.2	Q76.4, M40, M41	Skolioze, kifoze, lordoze, тежег степена	Н/OC (a)	Н	У тежем степену оцјењивати: сколиозе III степена (то су јасно изражене деформације кичменог стуба у виду слова С или Ц, јасно назначена торзија грудног коша са асиметријом лопатце, на заосталој страни грудног коша види се јасно конкавитет истог/усмерен према конкавитету деформације кичме, код савијања према напријед уочава се јасна торзија кичме и асиметрија грудног коша), сколиозе IV степена (то су тешке деформације кичме, са упадљивом деформацијом и асиметријом грудног коша, несразмјеран у висини горње и доње половине тијела - има се угисак као да грудни кош сједи на карници, изражен ригидитет уздужне леђне мускулатуре), кифозе настале као последица: прележаних системских обољења скелета (хондродистрофија, енхондралне и дисостозе, периостални и еностални поремећај осификације, ендокрини поремећај - посебно тироидне жлезде), након примарних миопатија (дистрофија прогресивна мускулорум, миотонија конгенита или мијастенија гравис псеудопаралитика), након запаљивих обољења, повреда или тумора кичме, лордозе - секундарне, условљене конгениталним дисплазијама (луксацио коксе конгенита, дистрофија мускулорум прогресивна) или стечене након специфичних обољења, повреда или тумора).
236.1	066.5	Равна стопала, пелес плани и пелес трансверлоплатни	С	С	Деформације обухваћене у овој тачки су статичке, које саме по себи не причинавати неке нарочите сметње, како у нормалном раду тако и у служби у војсци, под условом да су кориговане, ортопедским улошком - оцјењују се као способан. Консултovati и невролога.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ИВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ИВЛ и кандидата
236.2	M20.1	Halluces valgi	C/OC (a)	Н	
236.3	Q66.5	Ригидна стопала	Н/ОС (a)	Н	
237.1	Q74.1	Валгус положај ногу, са размаком између унутрашњих малеолуса до 12 cm	C/OC(e)	Н	
237.2	Q74.1	Валгус положај ногу, са размаком између унутрашњих малеолуса преко 12 cm	Н/ОС (e)	Н	
238.1	Q74.1	Варус положај ногу, са размаком између медијалних епикондила фемура до 15 cm и без промјена на зглобовима	C/ОС (e)	Н	
238.2	Q74.1	Варус положај ногу, са размаком између медијалних епикондила већих од 15 cm и са промјенама на зглобовима	Н/ОС (e)	Н	
239.1	Q66.5 i M21.6	Деформације стопала (пес варус, пес ескаватус, пес калканеус - паралитички, трауматски или урођени), које у мањој мјери, мањем степену отежавају ход	C/ОС (a)	Н	Оцјена "ограничено способан" може се дати и за израженије статичке деформације стопала и постојање деформације палца оба стопала.
239.2	Q66.5 i M21.6	Деформације стопала (пес варус, пес ескаватус, пес калканеус - паралитички, трауматски или урођени), које у већем степену отежавају ход и ношење обуће	Н/ОС (a)	Н	Када су деформације таквог степена и облика да отежавају ход и ношење нормалне обуће оцјена професионалним лицима се даје "ограничено способан" или "неспособан". Треба консултовати и невролога.
240.1	M20.5	Укоченост или згрченост прстију ноге, прсти јашу један преко другог према степену и броју прстију	C/ОС (a)	Н	Ако су у питању статичке промјене, оцјењивати по овој тачки. Уколико су у питању деформитети настали као посљедица других обољења (реуматозидни артритис, полиартритис и др.), оцјена се доноси према основном обољењу.
240.2	M20.5	Укоченост или згрченост прстију ноге, три или више прста на једном или оба стопала	Н/ОС (a)	Н	Ако су у питању статичке промјене, оцјењивати по овој тачки. Уколико су у питању деформитети настали као посљедица других обољења (реуматозидни артритис, полиартритис и др.), оцјена се доноси према основном обољењу.
241.1	Q71.0-Q71.3	Недостатак горњег екстремитета у целисти или његових битних делова - подлактице и шакве	Н	Н	
242.1	Q71.9	Урођено или стечено скраћење горњег екстремитета без других функционалних сметњи, од 3 до 5 cm.	C/ОС (e)	Н	
242.2	Q71.9	Урођено или стечено скраћење горњег екстремитета без других функционалних сметњи, од 5 до 10 cm.	ОС (e)	Н	
242.3	Q71.9	Урођено или стечено скраћење горњег екстремитета без других функционалних сметњи, преко 10 cm.	Н	Н	
243.1	Q71	Недостатак или деформитет прстију шакве, иредуктибилна луксација палца без оштећења осталих прстију	C/ОС (e)	Н	
243.2	Q71	Недостатак или деформитет прстију шакве, потпуни недостатак палца на једној шаши, потпуни недостатак палца на доминантној шаши	ОС (e)	Н	Сматра се да прст не постоји ако му недостаје, за палец нокатна фаланга, а за друге прсте по двије дисталне фаланге.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
243.3	Q71	Недостатак или деформитет прстију шаке, обострано недостатак палца на шакама	ОС (е)	Н	Сматра се да прст не постоји ако му недостаје, за палац нокатна фаланга, а за друге прсте по двије дисталне фаланге
243.4	071	Недостатак или деформитет прстију шаке, недостатак једног чланка палца на било којој шаки, а други палац потпуно недостаје	Н	Н	Сматра се да прст не постоји ако му недостаје, за палац нокатна фаланга, а за друге прсте по двије дисталне фаланге.
243.5	Q71	Недостатак или деформитет прстију шаке, недостатак палца и кажипрста у целини	Н	Н	Сматра се да прст не постоји ако му недостаје, за палац нокатна фаланга, а за друге прсте по двије дисталне фаланге.
243.6	Q71	Недостатак или деформитет прстију шаке, недостатак три и више прстију на једној шаки	Н/ОС (е)	Н	
243.7	Q71	Недостатак или деформитет прстију шаке, недостатак нокатних чланака делимично или у целини на једном или више прстију	С/ОС (е)	Н	
243.8	Q71	Недостатак или деформитет прстију шаке, недостатак два чланка на кажипрсту или један на палцу	С/ОС (е)	Н	Уколико је чланак функционално употребљив, а функционални третирали као да не постоји.
244.1	Q70	Сраслост прстију (Sindaktilija), делимично срасићење прстију уколико су друга и трећа фаланга слободне	Н	Н	
244.2	Q70	Сраслост прстију (Sindaktilija), потпуно срасићење три или више прста	Н	Н	
245.1	Q72.0-072.3	Недостатак доњег екстремитета у целини или његових битних делова - потколенице или стопала	Н	Н	
246.1	Q73.8	Урођено или стечено скраћење доњег екстремитета без других функционалних поремећаја, до 3 цм.	С	Н	
246.2	Q73.8	Урођено или стечено скраћење доњег екстремитета без других функционалних поремећаја, од 3 до 6 цм.	ОС (е)	Н	
246.3	Q73.8	Урођено или стечено скраћење доњег екстремитета без других функционалних поремећаја, преко 6 цм.	Н	Н	
247.1	Q68.0	Урођени или стечени недостатак или деформитет прстију стопала, недостатак 1 - 3 прста на једном или оба стопала	С/ОС (е)	Н	
247.2	Q68.0	Урођени или стечени недостатак или деформитет прстију стопала, недостатак више од 3 прста на једном или оба стопала	Н	Н	
248.1	069	Прекобројни прсти (Полидактилија) прстију шаке, без поремећаја функције шаке	Н	Н	
248.2	069	Прекобројни прсти (Полидактилија) прстију стопала, без сметњи при ходу или оперативно кориговани	С	Н	
248.3	Q69	Прекобројни прсти (Полидактилија), прстију стопала, са сметњама у ходу а оперативно се не могу кориговати	Н	Н	
249.1	Q74.8 M95.9	Урођени и стечени деформитет јачег степена који у знатној мјери отежава функцију појединих органа или дијелова тијела	Н	Н	По овој тачки даје се оцјена за деформитете који нису обухваћени осталим тачкама.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
250.1	Q76.2 M43.1	Урођено или стечено исклизуће пршљена (Спондилолистеза), урођена или стечена, са клизањем пршљена до 50% без неуролошких испада	С	Н	
250.2	Q76.2 M43.1	Урођено или стечено исклизуће пршљена (Спондилолистеза), урођена или стечена, са клизањем пршљена до 50% са неуролошким испадима	ОС (а)	Н	Ограничено способан или неспособан зависно од неуролошког налаза. За доношење оцјене ограничено способан или неспособан пресудан је негативан неуролошки налаз. Консултовати неуролога
250.3	Q76.2 M43.1	Урођено или стечено исклизуће пршљена (Спондилолистеза), урођена или стечена, клизање пршљена преко 50% са или без неуролошких испада	Н	Н	
251.1	Q76.0	Расцеп кичменог стуба (Спина бифида), окулта без енурезе	ОС (а)	Н	
251.2	Q76.0	Расцеп кичменог стуба (Спина бифида), окулта са енурезом или са менингоцелеом	Н	Н	
252.1	Q67.6, Q67.7	Урођене, стечене и постоперативне деформације грудног коша (пектус каринатум, ескаватум и др.), без поремећаја функције плућа	С	Н	
252.2	Q67.6, Q67.7	Урођене, стечене и постоперативне деформације грудног коша (пектус каринатум, ескаватум и др.), са оштећењем функције плућа лаког степена	ОС (а)	Н	Ова функционална оштећења за оцјену војних лица морају бити потврђена радиографијом. ЕКГ-ом а по потреби и спирометријом. Види објашњење уз тачку 3.
252.3	Q67.6, Q67.7	Урођене, стечене и постоперативне деформације грудног коша (пектус каринатум, ескаватум и др.), са оштећењем функције плућа средњег степена	ОС (а)	Н	Ова функционална оштећења за оцјену војних лица морају бити потврђена радиографијом. ЕКГ-ом а по потреби и спирометријом. Види објашњење уз тачку 3
252.4	0 67.6 067 7	Урођене, стечене и постоперативне деформације грудног коша (пектус каринатум, ескаватум и др.) са оштећењем функције плућа тешког степена	Н	Н	Ова функционална оштећења за оцјену војних лица морају бити потврђена радиографијом. ЕКГ-ом а по потреби и спирометријом. Види објашњење уз тачку 3.
253.1	T84.0	Стање последице уграђивања великих вештачких зглобова (кук, колена, скочни зглоб, раме, лакат)	Н/ОС (а)	Н	Оцјена се доноси према функцији уграђеног зглоба

XIV. BOLESTI MOKRASNO-POLNOG SISTEMA

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВД и кандидата
257.1	H00	Обољење бубрега (Morbus renis), syndroma nephritica acuta	C	H	Као у тачки 257.2.
257.2	H03	Обољење бубрега, (Morbus renis), syndroma nephritica chronica (без бубрежне инсуфицијенције)	OC (a)	H	Укључују се: Непхропатхиа херeditариа (H107) (наследно обољење бубрега), Гломерулопатхиа ин морбис алиалис (H08) (обољење гломерула у другима болестима). Обољења наведена у овој тачки морају бити потврђена у болничко-клиничкој установи.
257.3	H04	Синдром обољења бубрега (Syndroma nephriticum)	H/OC (a)	H	
257.4	Нил	Хронично запаљење каналића бубрега и међубелијског ткива (Nephritis tubulointestinalis) chronica, (без бубрежне инсуфицијенције)	OC (a)	H	Укључују се: Непхропатхиа тубулоинтестиналис алиа (H15) (друго обољење каналића бубрега и међубелијског ткива), Непхропатхиа тубулоинтестиналис ин морбис алиалис (H16) (обољење каналића бубрега и међубелијског ткива у другима болестима). Обољења наведена у овој тачки морају бити потврђена у болничко-клиничкој установи.
257.5	H18	Хронична недовољна функција бубрега (Insuffitentia renalis) chronica	H/OC (a)	H	Ограничена способност за професионална војна лица предлаже се у случајевима ако су вриједности клиренса креатинина веће од 30 мл/мин.
257.6	H27	Усахлост бубрега (Agorhia renis) (престанак функције једног бубрега или његов недостатак после операције уз норману функцију другог бубрега)	OC (a)	H	
257.7	H00-H99	Сва хиронична стања једног бубрега са његовом хипофункцијом и са здравим другим бубрегом	C/OC (a)	H	За професионална војна лица ограничена способност предлаже се у случајевима када је сепаратни клиренс остатењог бубрега мањи од 30%
258.1	H13	Застој мокраће у бубрегу (Hydropnephros) једнострана или обострана без знакова бубрежне инсуфицијенције и инфекције	C/OC (a)	H	
258.2	H13	Застој мокраће у бубрегу (Hydropnephros), обострана хидронефроза са бубрежном инсуфицијенцијом	C/OC (a)	H	
259.1	H20, H21	Каменац бубрега или уретера (Nephrolithiasis, ureterolithiasis et calculosis tracti uretari inferior) који се може спонтано елиминисати или оперативно одстранити без оштећења бубрега или инфекције	C	H/C	
259.2	H20, H21 H201—	Каменац бубрега или уретера (Nephrolithiasis, ureterolithiasis et calculosis tracti uretari inferior) каменац бубрега са једностраним оштећењем бубрежне функције	C/OC (a)	H	За професионална војна лица ограничена способност предлаже се у случајевима када је сепаратни клиренс остатењог бубрега мањи од 30%
259.3	H20-H21	Каменац бубрега или уретера (Nephrolithiasis, ureterolithiasis et calculosis tracti uretari inferior), обострана калкулоза са оштећењем бубрежне функције	H/OC (a)	H	Ограничена способност за професионална војна лица предлаже се у случајевима ако су вриједности клиренса креатинина веће од 30 мл/мин.
259.4	H20, H21	Каменац бубрега или уретера (Nephrolithiasis, ureterolithiasis et calculosis tracti uretari inferior), рецидивирајућа калкулоза мокраћних органа без обзира на могућност спонтане елиминације или да захтева хируршку интервенцију	OC (a)	H	
259.5	H20, H21	Каменац мокраћне бесике	C	H/C	

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВД и кандидата
260.1	N31.9	Обољење мокраћне бешике, инсуфицијенција сфинктерног механизма мокраћне бешике праћена енурезом	Н	Н	Дијагноза овог обољења се поставља анамнестичким рендгенолошким, ендоскопским и сфинктерцистометријским испитивањем. По овој тачки се цијене тешке инфламаторне промјене мокраћне бешике са поремећајем функција.
260.2.	N30.1	Обољење мокраћне бешике, дуготрајно хронично запаљење мокраћне бесике отпорно на сваку терапију са поремећајем функције органа	Н/ОС (а)	Н	По овој тачки се цијене тешке инфламаторне промјене мокраћне бешике са поремећајем функција.
261.1.	N43	Волена кила (Хидроцеле), последије успешног лечења	С	С	
261.2	N43	Волена кила (Хидроцеле), која отежава ход и ношење униформе, неоперисана	ОС (а)	Н	
262.1	N35	Стеноза уретре средњег или тешког степена, која захтева буџирање	Н/ОС (а)	Н	
263.1	N41	Обољење простате, хронични простатитис без гнојаве секретије и без већих функционалних поремећаја	С	Н	
263.2	N41	Обољење простате, хронични гнојави простатитис са јаким сметњама	Н/ОС (а)	Н	
264.1	N50	Друге болести мушких поних органа (Фуникулоцеле), неоперисана и оперисана	С	Н/С	Оцјена способан се доноси након успешног оперативног лијечења.
265.1	Q60	Урођене аномалије бубрега, недостатак једног бубрега уз потпуно здрав други бубрег	С/ОС (а)	Н	
265.2	Q63.1	Урођене аномалије бубрега, потковичасти бубрег са нормалном бубрежном функцијом	С/ОС (а)	Н	
265.3	Q63.1	Урођене аномалије бубрега, потковичасти бубрег са остеоном бубрежном функцијом	Н/ОС (а)	Н	
265.4	Q63.2	Урођене аномалије бубрега, екстопија	С/ОС (а)	Н	
265.5	Q61	Урођене аномалије бубрега, полицистични бубрези	Н/ОС (а)	Н	
266.1	N28.8	Слуштен бубрег (Непхроптосис), без функционалног оштећења и хидронефрозе	С	Н/С	Слуштен бубрег који се може палирати у стојећем ставу, испод ребарног лука и који не прави сметње у смислу бубрежних колика, се оцјењује по овој тачки. Када прави компликације у смислу пиелонефритиса и хипертензије, тада се оцјењује по тачки 257.
267.1	Q64.1	Аномалије мокраћне бесике, екстрофија мокраћне бесике	Н	Н	
267.2	N32.3	Аномалије мокраћне бесике, дивертикулум који се може оперативно излечити	С	Н	
267.3	N32.3	Аномалије мокраћне бесике, велики дивертикулум са компликацијама	Н/ОС (а)	Н	
268.1	N36	Аномалије мокраћне цеви, дивертикулуми и фистуле мокраћне цијеви са компликацијама	Н/ОС (а)	Н	
268.2	Q64	Аномалије мокраћне цеви, хипоспадија и еписпадија на предњем делу уретре, хипоспадија и еписпадија гландуларис	С	Н	
268.3	Q64	Аномалије мокраћне цеви, хипоспадија перинеалис и хипоспадија корпуса праћена ектемом	Н	Н	

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВД и кандидата
268.4	Q64	Аномалије мокраћне цеви, еписпадија пенисуца и еписпадија гландуларис са инконтиненцијом	Н	Н	
269.1	Q56.0	Двополност (Hermafroditizam)	Н	Н	
270.1	Q55	Аномалије гениталја, непуштени тестис једнострано или обострано без знакова хипогонадизма	С	Н	
270.2	Q55.5	Аномалије гениталја, недостатак појног уда	Н	Н	
271.1	Q55	Недостатак или атрофија једног тестиса, када не постоје знаци хипогонадизма	С	Н	
272.1	Q55	Недостатак или изражена атрофија оба тестиса, са знацима хипогонадизма	Н/ОС (а)	Н	
273.1	Н62	Увећање дојке-Гинекомастија	С	Н	
274.1	A18.1, N33.0, H51.0, H74.0, H74.1	Болести женских полних органа, изолована или комбинована хронична запаљења материце, јајовода и јајника, као и растреситог везивног ткива и перитонеума карлице: са анатомо-топографским промјенама или без њих (хронични ендометритис, аднекситис, параметритис и пелвеоперитонитис разне етиологије, сем туберкулозе и си.), без функционалних поремећаја	С	Н	
274.2	A18.1, N33.0, H51.0, H74.0, H74.1	Болести женских полних органа, изолована или комбинована хронична запаљења материце, јајовода и јајника, као и растреситог везивног ткива и перитонеума карлице: са анатомо-топографским промјенама или без њих (хронични ендометритис, аднекситис, параметритис и пелвеоперитонитис разне етиологије, сем туберкулозе и си), са лакшим функционалним поремећајима	ОС (а)	Н	
274.3	A18.1, N33.0, H51.0, H74.0, H74.1	Болести женских полних органа, изолована или комбинована хронична запаљења материце, јајовода и јајника, као и растреситог везивног ткива и перитонеума карлице: са анатомо-топографским промјенама или без њих (хронични ендометритис, аднекситис, параметритис и пелвеоперитонитис разне етиологије, сем туберкулозе и си.), са тежим функционалним поремећајима и честим егзацербацијама које се не могу хируршким и конзервативним путем поправити	Н/ОС (а)	Н	
275.1	Н 70.1 71.1 Н 73.1 Н 73.4 Н73-6 Н 76.1 Н 76.3 Н99.4	Хронична обољења гениталних органа и вагине	С/О (а)	Н	
276.1	Н89.8, Н91 Н90.8, Н90.9	Расцеп међице са функционалним оштећењима сфинктера које није могуће хируршки отклонити	Н	Н	
277.1	Н81.0	Пролапс материце, цистокела, ректоцела	Н/ОС (а)	Н	
277.2	Н81.9, Н99.3	Prolaps vagine postije hysterectomije	Н	Н	

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
278.1	Н77.Ј Н91.0- М91.5, ВЈ91.0- М91.6, Н95.0- Н95.3, Н95.8, Н95.9, Н94.3- Н94.6, Н94.8, Н94.9	Функционални поремећаји због хормоналне дисфункције (аменореја, хиперменореја, полименореја, дисменореја и др.)	С/ОС (а)	Н	
279.1	Н99.4, Н99.9	Посебне операције на материци јајоводима и јајницима, салпингектомија, миомектомија, аднексектомија, са лакшим функционалним поремећајима и без њих	С/ОС (а)	Н	
279.2	Н99.4, Н99.9	Посебне операције на материци јајоводима и јајницима, салпингектомија, миомектомија, аднексектомија, са тежим и тешким функционалним поремећајима	Н/ОС (а)	Н	
280.1	000- Н75.0, Н75.1, Н75.8, Н75.9, Н76.0-Н76.6, Н76.8, Н77.0, Н77.1, Н77.8	Трудноћа и компликације	С	Н	
281.1	Н74.0, Н76.0, Н76.Ј Н76.5, Н77.1	Акутна запаљења спољних гениталија - сви облици (флегмоне, фоликулити, фателенични улкуси вулве, херпес, апсцес Бартолинијеве жлијезде итд.)	С	Н	
282.1	Н80.0-Н80.9	Акутна упала цервика и вагине са оштећењем ендокервиха	С	Н	
283.1	Н85.4, Н85.5, 052	Ендометриоза верификована	С/ОС (а)	Н	
284.1	Н85.4, Н85.5, 052	Промијена положаја полних и суседних органа жене, без функционалних поремећаја	С	Н	
284.2	Н85.4, Н85.5, Q52	Промијена положаја полних и суседних органа жене, са функционалним поремећајима	ОС (а)	Н	

XVIII. СИМПТОМИ, ЗНАЦИ И ПАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ И ЛАБОРАТОРИЈСКИ НАЛАЗИ (РОО - Р99)

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
288.1	Н39.4	Потпуна инконтиненција урина	Н	Н	Обухвата инконтиненције које нису ограничене на дневно или ноћно неконтролисано мокрење, већ су сталне, а лако се дијагностикују прегледом полних органа, јер постоји стално капање мокраће из уретре. У највећем броју случајева ова инконтиненција је последица неког неуролошког обољења
289.1	Н02, Н39.1	Повератна и трајна појава крви и бјеланчевина у мокраћи (Haematuria et proteinuria residivans et persistens)	С/ОС (а)	Н	За доношење одлуке за лица из колоне ПВЛ и кандидате по овој тачки потребно је клиничко-болничко испитивање. У случају доказане ортостатске протеинурије оцјена је способан
290.1	Е40-Е46	Потхрањеност		Н	
291.1	Т88	Општа слабост и изнемоглост послје прележаних акутних тешких обољења и малокрвност послје малих губитака крви и оперативних захвата	С/ОС (а)	Н	Ограничена способност за професионална војна лица одређује се годину дана.
292.2	Т94	Посттрауматске последице пролазног карактера (протрахирано формирање калуса, атрофишне промене, потреба за рехабилитацијом)	С/ОС (а)	Н	

XIX. ПОВРЕДЕ, ТРОВАЊА И ПОСЉЕДИЦЕ ДЈЕЛОВАЊЕ СПОЉНИХ ФАКТОРА (С00 - Т98)

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЈ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЈ и кандидата
296.1	С02, Т90, Т91	Повреде мозга и кичмене мождине са трајним неуролошким функционалним поремећајима	Н/ОС (а, е)	Н	У повреде мозга и кичмене мождине спадају: - позне посљедице лацерације и контузије мозга. - позне посљедице субарахноидалног, субдуралног и екстрадуралног крвавења послије повреде (без напона о лацерацији или контузији мозга). - позне посљедице другог интракранијалног крвавења послије повреде (без напона о лацерацији и контузији мозга). - позне посљедице друге интракранијалне повреде, -позне посљедице оштећења кичмене мождине без знакова о повреди лобање и кичме (кости), оцјена се доноси према мишљењу неурохирурга, неуролога и максимално специјализованог хирурга.
297.1	Т92, Т93	Повреда живаца и периферног нервног система, без функционалних поремећаја	С	С	Оцјена се даје на основу степена функционалног оштећења, према врсти функције и локализације повреде. Оцјену даје неурохирург у консултацији са неурологом и другим специјалистима.
297.2	Т92, Т93	Повреда живаца и периферног нервног система, са лакшим функционалним поремећајима живаца или само једног живца, који не ремсти битне функције	ОС (е)	Н	Оцјена се даје на основу степена функционалног оштећења, према врсти функције и локализације повреде. Оцјену даје неурохирург у консултацији са неурологом и другим специјалистима.
297.3	Т92, Т93	Повреда живаца и периферног нервног система, са тешким функционалним поремећајима	Н	Н	Оцјена се даје на основу степена функционалног оштећења, према врсти функције и локализације повреде. Оцјену даје неурохирург у консултацији са неурологом и другим специјалистима.
298.1	С30, С36, С39	Посљедице повреде органа за варење, без поремећаја функције	С	С	При оцјењивању способности, поред органских функционалних поремећаја, треба имати у виду и поремећаје општег стања болесника (малокрвност, тјелесна слабост, лабилност централног нервног система и сл)
298.2	С30, С36, С39	Посљедице повреде органа за варење, са поремећајима функције	С/ОС (е)	Н	При оцјењивању способности, поред органских функционалних поремећаја, треба имати у виду и поремећаје општег стања болесника (малокрвност, тјелесна слабост, лабилност централног нервног система и сл).
298.3	С30, С36, С39	Посљедице повреде органа за варење, послије оперативног збрињавања - са органским и функционалним поремећајима	Н	Н	У случајевима који су оперативно збрињавани, уколико нема органских и функционалних промјена - оцјена је способан
299.1	С37, Т06.5	Повреде бубрега и карличних органа, без органских и функционалних посљедица	С	С	Посљедица повреда бубрега и карличних органа са органским и функционалним испадима се оцјењују на основу степена оштећења према одговарајућим тачкама овог списка.
300.1	Т09.5	Руптуре и херније мускулатуре, без функционалних поремећаја	С	Н	Укључују се руптуре и херније мускулатуре: - рамена и надлактице, -лакти и подлактице, - ручног зглоба и шакве, - кука и бутине, - кољена и ноге, - глезња и стопала, - сакроилијачног предјела, - других дијелова леђа, - других дијелова тијела.
300.2	Т09.5	Руптуре и херније мускулатуре, са функционалним поремећајима	С/ОС (а)	Н	Укључују се руптуре и херније мускулатуре: - рамена и надлактице, -лакти и подлактице, - ручног зглоба и шакве, - кука и бутине, - кољена и ноге, - глезња и стопала, - сакроилијачног предјела, - других дијелова леђа, - других дијелова тијела.
301.1	Т91.1	Стање послије прелома процеса трансверсуса и спиносуса пршљенова кичменог стуба, без функционалних поремећаја	С	С	
301.2	Т91.1.1	Стање послије прелома процеса трансверсуса и спиносуса пршљенова кичменог стуба, са функционалним поремећајима средњег и теског степена	ОС(а)	Н	Коначни приједлог оцјене доноси неурохирург уз консултацију неуролога.

Тачка	Шифра МКБ	Назив болести	ПВЛ*	Кандидати*	Објашњење зас оцјену способности ПВЛ и кандидата
302.1	T91.1	Последње прелома корпуса и импресионих прелома аркуса прикљенова кичменог стуба, без функционалних поремећаја	C	H	Коначни приједлог оцјене доноси неурохирург уз консултацију неуролога.
302.2	T91.1	Последње прелома корпуса и импресионих прелома аркуса прикљенова кичменог стуба, са функционалним поремећајима средњег и тешког степена	H/OC (a)	H	Коначни приједлог оцјене доноси неурохирург уз консултацију неуролога.
303.1	C05.0	Стања последице повреде аднекса ока и очне јабучице	C/H/ OS (b)	H	Коначни приједлог оцјене доноси офталмолог у зависности од висуа.
304.1	C45.C55, C65.C75, C85.C95	Повреде артерија и вена екстремитета, без функционалних поремећаја	S	C	
304.2	C45.C55, C65.C75, C85.C95	Повреде артерија и вена екстремитета, са лакшим функционалним поремећајима који битно не ремете функцију (појава отока код ходања и сједења, киаудикације до 500 м, и слично)	C/OC (a)	H	
304.3	C45.C55, C65.C75, C85.C95	Повреде артерија и вена екстремитета, са тешким и тешким функционалним поремећајима (отоци који се не повлаче, артеријске трофичне промене, киаудикације до 100 м. Које се не могу кориговати хируршки и сл.)	H	H	

Легенда: 1. Професионална војна лица (војници, подофицири, официри и генерали)

2. Кандидати (кандидати на обуци, кадети и стипендисти)

**НОРМЕ ФИЗИЧКЕ РАЗВИЈЕНОСТИ
КАНДИДАТА, КАДЕТА И СТИПЕНДИСТА**

Прилог бр.2

Стари 18 година и више	
Висина у цм	Маса у кг
158-159	50
160-161	51
162-163	52
164-165	53
166-167	54
168-169	55
170-171	56
172-173	57
174-175	58
176-177	59
178-179	61
180-181	62
182-183	64
184-185	66
186-187	67
188-189	68
190-191	69
192-193	70

**Босна и Херцеговина
Министарство одбране**

**Bosna i Hercegovina
Ministarstvo odbrane/odbrane**

ОЦЈЕНА УХРАЊЕНОСТИ ПРЕМА ОДСТУПАЊУ СТВАРНЕ ОД ИДЕАЛНЕ ТЈЕЛЕСНЕ МАСЕ

Сарајево, мај 2017. године

Тјелесна висина у цм	Стварна тјелесна маса и њено процентуално одступање од идеалне							Гојазни+31% и више
	Идеална тјелесна маса по Лоренцу	Мршави -21 и % и више	Умјерено мршави -11 до -20%	Средње украњени+ -10%	Умјерено дебели +11 до +20%	Умјерено дебели +21 до +30%	7	
1	2	3	4	5	6	7	8	
145	46,2	36,9	37,0-41,5	41,6-50,8	50,9 - 55,5	55,6 - 60,1	60,2	
146	47,0	37,5	37,6 - 42,2	42,3-51,7	51,8-56,4	56,5 - 61,1	61,2	
147	47,7	38,1	38,3 - 42,9	43,0-52,5	52,6 - 57,3	57,4 - 62,1	62,2	
148	48,5	38,7	38,8-43,5	43,6-53,3	53,4-58,3	58,3 - 63,1	63,2	
149	49,2	39,3	34,4-44,2	44,3 - 54,2	54,3 - 59,1	59,2 - 64,0	64,1	
150	50,0	39,9	40,0 - 44,9	45,0 - 55,0	55,1 - 60,0	60,1 - 65,0	65,1	
151	50,7	40,5	40,6 - 45,6	45,7 - 55,8	55,9 - 60,9	61,0-65,9	66,0	
152	51,5	41,1	41,2 - 46,2	46,3 - 56,6	56,7 - 61,8	61,9 - 66,9	67,0	
153	52,2	41,7	41,8 - 46,9	47,0 - 57,5	57,6 - 62,7	62,8 - 67,9	68,0	
154	53,0	42,3	42,4 - 47,6	47,7 - 58,3	58,4 - 63,6	63,7 - 68,9	69,0	
155	53,7	42,9	43,0 - 48,3	48,4 - 59,1	59,2 - 64,5	64,6 - 69,9	70,0	
156	54,5	43,5	43,6 - 48,9	49,0 - 59,9	60,0 - 65,4	65,5 - 70,8	70,9	
157	55,2	44,1	44,2 - 49,6	49,7 - 60,8	60,9 - 66,3	66,4 - 71,8	71,9	
158	56,0	44,7	44,8 - 50,3	50,4 - 61,6	61,7 - 67,2	67,3 - 72,8	72,9	
159	56,7	45,3	45,4 - 51,0	51,1 - 62,4	62,5 - 68,1	68,2 - 73,8	73,9	
160	57,5	45,9	46,0 - 51,6	51,7 - 63,2	63,3 - 69,0	69,1 - 74,7	74,8	
161	58,2	46,5	46,6 - 52,3	52,4 - 64,1	64,2 - 69,9	70,0 - 75,7	75,8	
162	59,0	47,1	47,2 - 53,0	53,1 - 64,9	65,0 - 70,8	70,9 - 76,7	76,8	
163	59,7	47,7	47,8 - 53,7	53,8 - 65,7	65,8 - 71,7	71,8 - 77,7	77,8	
164	60,5	48,3	48,4 - 54,4	54,5 - 66,5	66,6 - 72,6	72,7 - 78,6	78,7	
165	61,2	48,9	49,0 - 55,0	55,1 - 67,4	67,5 - 73,5	73,6 - 79,6	79,7	
166	62,0	49,5	49,6 - 55,7	55,8 - 68,2	68,3 - 74,4	74,5 - 80,6	80,7	
167	62,7	50,1	50,2 - 56,4	56,5 - 69,0	69,1 - 75,3	75,4 - 81,5	81,6	
168	63,5	50,7	50,8 - 57,0	57,1 - 69,8	69,9 - 76,2	76,3 - 82,5	82,6	
169	64,2	51,3	51,4-57,7	57,8 - 71,1	70,7 - 77,1	77,2 - 83,5	83,6	
170	65,0	51,9	52,0 - 58,4	58,5-71,5	71,6 - 78,0	78,1 - 84,5	84,6	
171	65,7	52,5	52,6-59,1	59,2 - 72,3	72,4 - 78,9	79,0 - 85,5	85,6	
172	66,5	53,1	53,2 - 59,7	59,8 - 73,1	73,2 - 79,8	79,9 - 86,4	86,5	
173	67,2	53,7	53,8 - 60,4	60,5 - 73,9	74,0 - 80,7	80,8 - 87,4	87,5	
174	68,0	54,3	54,4 - 61,1	61,2 - 74,8	74,9 - 81,6	81,7 - 88,4	88,5	
175	68,7	54,9	55,0 - 61,8	61,9 - 75,6	75,7 - 82,5	82,6 - 89,4	89,5	
176	69,5	55,5	55,6 - 62,4	62,5 - 76,4	76,5 - 83,4	83,5 - 90,3	90,4	
177	70,2	56,1	56,2 - 63,1	63,2 - 77,3	77,4 - 84,3	84,4 - 91,3	91,4	
178	71,0	56,7	56,8 - 63,8	63,9 - 78,1	78,2 - 85,2	85,3 - 92,3	92,4	
179	71,7	57,3	57,4 - 64,5	64,6 - 78,9	79,0 - 86,1	86,2 - 93,2	93,3	
180	72,5	57,9	58,0 - 65,1	65,2 - 79,7	79,8 - 87,0	87,1 - 94,2	94,3	

Тјелесна висина у цм	Стварна тјелесна маса и њено процентуално одступање од идеалне							Гојазни+31% и више
	Идеална тјелесна маса по Лоренцу	Мршави -21 и % и више	Умјерено мршави -11 до -20%	Средње украњени+ -10%	Умјерено дебели +11 до +20%	Умјерено дебели +21 до +30%	7	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	2	3	4	5	6	7	8	
181	73,2	58,5	58,6-65,8	65,9 - 80,6	80,7 - 87,9	88,0 - 95,2	95,3	
182	74,0	59,1	59,2 - 66,5	66,6-81,4	81,5-88,8	88,9 - 96,2	96,3	
183	74,7	59,7	59,8 - 67,2	67,3 - 82,2	82,3 - 89,7	89,8-97,1	97,2	
184	75,5	60,3	60,4 - 67,8	67,9 - 83,0	83,1-90,6	90,7 - 98,1	98,2	
185	76,2	60,9	61,0-68,5	68,6 - 83,8	83,9-91,5	91,6-99,1	99,2	
186	77,0	61,5	61,6-69,2	69,3 - 84,7	84,8 - 92,4	92,5 - 100,1	100,2	
187	77,7	62,1	62,2 - 69,9	70,0 - 85,5	85,6 - 93,3	93,4-101,1	101,2	
188	78,5	62,7	62,8 - 70,5	70,6 - 86,3	86,4 - 94,2	94,3 - 102,1	102,2	
189	79,2	63,3	63,4-71,2	71,3-87,2	87,3 - 95,1	95,2 - 103,0	103,1	
190	80,0	63,9	64,0-71,9	72,0 - 88,0	88,1 - 96,0	96,1 - 104,0	104,0	
191	81,5	64,5	64,6 - 72,6	72,7 - 88,8	88,9 - 96,9	97,0-104,9	105,0	
192	81,7	65,1	65,2 - 73,2	73,3 - 89,5	89,6 - 97,8	97,9 - 105,9	106,0	
193	82,2	65,7	65,8 - 73,9	74,0 - 90,4	90,5 - 98,7	98,8 - 106,9	107,0	
194	83,0	66,3	66,4 - 74,6	74,7-91,3	91,4 - 99,6	99,7 - 107,9	108,0	
195	83,7	66,9	67,0 - 75,3	75,4-92,1	92,2 - 100,5	100,6 - 108,9	109,0	
196	84,5	67,5	67,6 - 75,9	76,0 - 92,9	93,0-101,4	101,5 - 109,8	109,9	
197	85,2	68,1	68,2 - 76,6	76,7 - 93,7	93,8 - 102,3	102,4-110,8	110,9	
198	86,0	68,7	68,8 - 77,3	77,4 - 94,6	94,7 - 103,3	103,3-111,8	111,9	
199	86,7	69,3	69,4 - 78,0	78,1 - 95,4	95,5 - 104,1	104,2-112,8	112,9	
200	87,5	69,9	70,0 - 78,6	78,7 - 96,2	96,3 - 105,0	105,1 - 113,7	113,8	

Босна и Херцеговина
Министарство одбране

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo odbrane/obrane

**ТАБЕЛА СТАНДАРДНИХ ПРОСЈЕЧНИХ ВРИЈЕДНОСТИ ВИТАЛНОГ КАПАЦИТЕТА И ФОРСИРАНОГ
ЕКСПИРАТОРНОГ ВОЛУМЕНА У СЕКУНДИ**

Сарајево, мај 2017. године

**СТАНДАРДНЕ ПРОСЈЕЧНЕ ВРИЈЕДНОСТИ ВИТАЛНОГ КАПАЦИТЕТА (ВК)
И МАКСИМАЛНИ ЕКСПИРАТОРНИ ВОЛУМЕН У СЕКУНДИ (МЕВс)**

(Вриједности су изражене у условима БТНС)

Доба живота	18-19		20-29		30-34		35-39		40-44		45-49		50-54		55-59	
	ВК	МЕВс 82%	ВК	МЕВс 82%	ВК	МЕВс 82%	ВК	МЕВс 82%	ВК	МЕВс 82%	ВК	МЕВс 82%	ВК	МЕВс 82%	ВК	МЕВс 82%
1	2		3		4		5		6		7		8		9	
145	3039	2493	3146	2511	3131	2440	3100	2388	3070	2324	3039	2262	2978	2189	2916	2100
146	3081	2527	3190	2546	3174	2474	3143	2421	3112	2356	3081	2294	3019	2219	2957	2129
147	3145	2579	3256	2598	3240	2525	3208	2471	3177	2405	3145	2341	3081	2265	3018	2173
148	3209	2632	3323	2652	3307	2577	3274	2522	3241	2454	3209	2389	3145	2311	3080	2217
149	3275	2686	3391	2706	3374	2630	3341	2574	3308	2504	3275	2438	3209	2359	3143	2263
150	3341	2741	3459	2761	3443	2683	3409	2660	3375	2555	3341	2487	3274	2406	3206	2309
151	3409	2796	3529	2816	3512	2737	3477	2679	3443	2606	3409	2538	3340	2444	3271	2344
152	3477	2852	3600	2873	3582	2792	3547	2732	3512	2658	3477	2588	3406	2504	3336	2402
153	3546	2908	3671	2930	3653	2847	3617	2787	3582	2711	3546	2640	3474	2554	3403	2450
154	3616	2966	3744	2988	3725	2904	3689	2847	3652	2765	3616	2692	3543	2604	3470	2498
155	3687	3024	3817	3046	3798	2961	3761	2897	3724	2819	3687	2745	3612	2655	3538	2547
156	3758	3083	3891	3106	3872	3018	3834	2954	3796	2874	3758	2798	3683	2707	3607	2597
157	3831	3142	3967	3166	3947	3077	3909	3011	3870	2930	3831	2852	3754	2759	3676	2647
158	3905	3203	4043	3226	4023	3136	3984	3069	3944	2986	3905	2907	3826	2812	3747	2698
159	3980	3264	4120	3288	4100	3196	4060	3127	4020	3043	3980	2963	3899	2866	3819	2750
160	4055	3326	4198	3351	4178	3256	4137	3187	4096	3101	4055	3019	3973	2920	3891	2802
161	4132	3389	4278	3414	4257	3318	4215	3247	4173	3159	4132	3076	4048	2976	3965	2855
162	4209	3452	4358	3478	4337	3380	4294	3308	4252	3218	4205	3133	4124	3031	4039	2908
163	4288	3517	4439	3543	4417	3443	4374	3369	4331	3278	4288	3192	4201	3088	4114	2962
164	4367	3582	4521	3608	4499	3507	4455	3472	4411	3339	4367	3251	4279	3145	4190	3017
165	4447	3648	4604	3675	4582	3571	4537	3495	4492	3401	4447	3311	4357	3203	4268	3073
166	4529	3714	4689	3742	4666	3637	4620	3559	4574	3463	4529	3371	4437	3262	4346	3125
167	4611	3782	4774	3810	4751	3703	4704	3624	4658	3526	4611	3433	4518	3321	4425	3186
168	4694	3850	4860	3879	4836	3770	4789	3689	4742	3589	4694	3495	4599	3381	4505	3243
169	4779	3919	4948	3948	4923	3837	4875	3755	4827	3654	4779	3557	4682	3443	4586	3302
170	4864	3989	5036	4019	5011	3909	4962	3822	4913	3719	4864	3621	4766	3503	4667	3361
171	4950	4060	5125	4090	5100	3975	5050	3890	5000	3785	4950	3685	4850	3565	4750	3420
172	5038	4132	5216	4162	5190	4045	5139	3959	5088	3852	5038	3750	4936	3628	4834	3481
173	5126	4204	5307	4235	5281	4116	5230	4028	5178	3920	5126	3816	5023	3692	4919	3542

Доба живота	18-19		20-29		30-34		35-39		40-44		45-49		50-54		55-59	
	БК	МЕВс 82%	БК	МЕВс 82%	БК	МЕВс 82%	БК	МЕВс 82%	БК	МЕВс 82%	БК	МЕВс 82%	БК	МЕВс 82%	БК	МЕВс 82%
174	5215	4278	5400	4309	5373	4188	5321	4099	5268	3988	5215	3883	5110	3756	5005	3603
175	5306	4352	5493	4384	5467	4261	5413	4170	5359	4057	5306	3950	5199	3821	5091	3666
176	5397	4427	5588	4460	5561	4334	5506	4242	5452	4127	5397	4018	5288	3887	5179	3729
177	5490	4503	5684	4536	5656	4403	5601	4314	5545	4198	5490	4087	5379	3954	5268	3793
178	5583	4580	5781	4613	5753	4484	5696	4388	5640	4269	5583	4157	5470	4021	5358	3858
179	5678	4657	5879	4691	5850	4560	5793	4462	5735	4342	5678	4227	5563	4089	5449	3923
180	5774	4734	5978	4798	5949	4656	5890	4539	5832	4438	5774	4323	5659	4186	5544	3990
181	5870	4815	6078	4851	6048	4714	5989	4613	5930	4489	5870	4370	5752	4228	5633	4056
182	5968	4895	6179	4931	6149	4793	6089	4690	6029	4564	5968	4443	5848	4298	5727	4124
183	6067	4976	6282	5013	6251	4872	6190	4768	6129	4639	6067	4517	5945	4370	5822	4192
184	6167	5058	6385	5096	6354	4953	6292	4847	6230	4716	6167	4591	6043	4442	5918	4261
185	6268	5141	6490	5179	6458	5034	6395	4928	6332	4793	6268	4666	6142	4514	6015	4331
186	6371	5225	6596	5264	6564	5116	6499	5006	6435	4871	6371	4743	6242	4588	6113	4402
187	6474	5310	6703	5349	6670	5199	6605	5088	6539	4950	6474	4819	6343	4662	6212	4473
188	6578	5396	6811	5435	6778	5283	6711	5170	6645	5030	6578	4897	6445	4738	6313	4545
189	6684	5482	6920	5523	6886	5367	6819	5253	6751	5111	6684	4976	6549	4814	6414	4618
190	6790	5570	7031	5611	6996	5453	6928	5336	6859	5192	6790	5055	6653	4891	6516	4692

Здравствена установа:

Евиденцијски број:

Датум прегледа:

- ЗДРАВСТВЕНИ ПРЕГЛЕД КАНДИДАТА ЗА ПРИЈЕМ У ПРОФЕСИОНАЛНУ ВОЈНУ СЛУЖБУ
- ЗДРАВСТВЕНИ ПРЕГЛЕД ЛИЦА КОЈА СЕ УПУЋУЈУ У МИСИЈЕ
- ЗДРАВСТВЕНИ ПРЕГЛЕД ЛИЦА ПО ПОВРАТКУ ИЗ МИСИЈЕ
- ЗДРАВСТВЕНИ ПРЕГЛЕД ДЕМИНЕРА
- ЗДРАВСТВЕНИ ПРЕГЛЕД ПИЛОТА И ЛЕТАЧКОГ ОСОБЉА ЗА КАТЕГОРИЈЕ ЗДРАВСТВЕНЕ СПОСОБНОСТИ „А“, „Б“, „Ц“ „Д“
- ЗДРАВСТВЕНИ ПРЕГЛЕД ВОЗАЧА ЗА КАТЕГОРИЈЕ „А“, „Б“, „Ц“, „Д“
- ЗДРАВСТВЕНИ ПРЕГЛЕД ЛИЦА КОЈА СЕ УПУЋУЈУ НА ШКОЛОВАЊЕ У ИНОСТРАНСТВО
- ЗДРАВСТВЕНИ ПРЕГЛЕДИ ДРУГИХ РИЗИЧНИХ КАТЕГОРИЈА (лица која раде са МиМЕС)
- ЗДРАВСТВЕНИ ПРЕГЛЕДИ ПВЛ (ванредни прегледи ПВЛ по налогу)

НАПОМЕНА: Потребно заокружити.

НАЛАЗ, ОЦЈЕНА И МИШЉЕЊЕ

I ОПШТИ ПОДАЦИ

ПРЕЗИМЕ (ИМЕ ОЦА) И МЕ:													
МЈЕСТО РОЂЕЊА:						ОПШТИНА:							
МЈЕСТО ПРЕБИВАЛИШТА:						ОПШТИНА:							
УЛИЦА И БРОЈ:				Ј.М.Б.Г.								ТЕЛЕФОН:	

II АНТОПРОМЕТРИЈСКА МЈЕРЕНЈА

ТЈЕЛЕСНА		ОБИМ У ЦМ			ПУЛС			КРВНИ ПРТИСАК
висина (цм)	тежина (кг)	грудног коша	надлактице	подколенице	у миру	послије оптерећења	вријеме норм	

III ОПШТИ ЗДРАВСТВЕНИ ПРЕГЛЕД

АНАМНЕЗА			ОБЈЕКТИВНИ НАЛАЗ		
Породична			Глава и врат		
Лична			Вилице и зуби		
Опште стање			Грудни кош		
			Трбух		
Хроничне болести			Кичмени стуб		Кожа и слузокожа
Примједба			Аногенитална регија		Екстремитети.
ПАТОЛОШКО СТАЊЕ		ОЦЈЕНА ЗДРАВСТВЕНОГ СТАЊА	Процјена снаге и издржљивости		

IV ЛАБОРАТОРИЈСКИ НАЛАЗИ (који одступају од референтних вриједности)

Анализа														
Налаз														
Урин				Седимент урина										
Крвна група	Рх фактор			ХИВ тест			Тест на дроге			Потпис и факсимил овлаштеноса лица				
ДНК анализа														

V РАДИОЛОШКА ДИЈАГНОСТИКА

Радиограм срца и плућа	
потпис и факсимил	
ЕХО абдомена и урогениталних органа	

VI ПСИХОЛОШКА ИСПИТИВАЊА

Резултати групних испитивања:	Резултати индивидуалног психолошког тестирања
потпис и факсимил	

VII ПРЕГЛЕД ОФТАЛМОЛОГА

потпис и факсимил

VIII ПРЕГЛЕД ИНТЕРНИСТЕ

ЕКГ:
потпис и факсимил

IX НЕУРОЛОШКИ ПРЕГЛЕД

Blank area for the Neurological Examination report.

ПОТПИС И ФАКСИМИЛ

X ПСИХИЈАТРИЈСКИ ПРЕГЛЕД

Blank area for the Psychiatric Examination report.

ПОТПИС И ФАКСИМИЛ

XI ОТОРИНОЛАРИНГОЛОШКИ ПРЕГЛЕД

Blank area for the Otorhinolaryngological Examination report.

ПОТПИС И ФАКСИМИЛ

XII ГИНЕКОЛОШКИ ПРЕГЛЕД

Blank area for the Gynecological Examination report.

ПОТПИС И ФАКСИМИЛ

XIII СТОМАТОЛОШКИ НАЛАЗ

1 ОПШТИ СТОМАТОЛОШКИ НАЛАЗ

НАЛАЗ И ДИЈАГНОЗА	8	7	6	5	4	3	2	1	1	2	3	4	5	6	7	8
	8	7	6	5	4	3	2	1	1	2	3	4	5	6	7	8
М.П.	потпис и факсимил															

2 НАЛАЗ ОРТОРЕЈТЕРА (само за мисију)

--

XIV ДОПУНСКИ – КОНСУЛТАТИВНИ ПРЕГЛЕДИ

ПРЕГЛЕД СПЕЦИЈАЛИСТЕ _____ НАЛАЗ И ДИЈАГНОЗА М.П. потпис и факсимил
ПРЕГЛЕД СПЕЦИЈАЛИСТЕ _____ НАЛАЗ И ДИЈАГНОЗА М.П. потпис и факсимил

XV ДИЈАГНОЗЕ КОЈЕ УТИЧУ НА СПОСОБНОСТ

1	Тачка списка болести :	Ограничење.
2.	Тачка списка болести :	Ограничење:
3	Тачка списка болести .	Ограничење:

XVI

ПРИЈЕДЛОГ ОЦЈЕНЕ СПОСОБНОСТИ: _____ Тачка списак болести _____

_____
Потпис и факсимил одговорног љекара

М.П.

XVII ОЦЈЕНА СПОСОБНОСТИ:

A) СПОСОБАН

B) НЕСПОСОБАН

Ц) ОГРАНИЧЕНО СПОСОБАН (само за ПВЛ)

Напомена: Потребно заокружити.

XVIII НАПОМЕНА:

Навести све болести које утичу на дату оцјену „Неспособан“

М.П.

Чланови комисије _____

1. _____

Предсједник комисије

2. _____

3. _____

XIX ОЦЈЕНА ДРУГОСТЕПЕНЕ КОМИСИЈЕ

Мјесто: _____

Медицинска установа: _____

Број протокола: _____

ОЦЈЕНА СПОСОБНОСТИ: _____ Тачка списка болести _____

М.П.

Датум: _____

Предсједник комисије: _____

